לציונות—לסוציאליזם—לאחוַת עמים

על המשמר

יום ג', ו"ח בחשון תשמ"ח, 10 בנובמבר 1987 / שנת מ"ה מס' 13491 / המחיר 1.10 ש"ח כולל מע"מ

ערפאת החרים הסעודה שערך אמש חוסיין לראשי המשלחות

רבת־עמון. — מנהיג אש"ף יאסר ערפאת החרים אמש את הסעודה שערך המלך חוסיין לראשי המשלחות המשתתפים בוועידת הפיסגה, נמסר ממשלחת אש"ף.
המקור מסר כי ערפאת רצה לבטא בכך את מורת רוחו על שהמלך לא ביקר אצלו, כפי שביקר אצל כל ראשי המשלחות האחרים. ערפאת התקבל בנמל התעופה של רבת עמון ע"י ר"מ ירדן זאיד ריפאעי, בעוד שבמיסגות קזבלנקה ופס, קידם את פניו חסאן מלך מרוקו. (עי"צ)

אין ישראלים או יהודים ביאכטה „סילקו" שנחטפה ע"י אבו־נידאל

8 החטופים: חמשת בני משפחת הוטקינס מבלגיה, ידידתם הצרפתיה ושני ילדיה

משרד החוץ הבלגי: משפחת הוטקינס היא משפחה קתולית, שמוצאה מהעיירה מיקרון ואשר התגוררה עד לאחרונה בעיר ליון בצרפת ● ז'קלין ואלנט, ידידת המשפחה היא בעלת נתינות צרפתית ● אירגונו של אבו־נידאל טען בהודעה שנייה אתמול כי חטופי „סילקו" הם סוכני ביון ישראלים ● עם זאת נראה כי האירגון במבוכה ומצפה שהצלב־האדום יתעניין בגורל החטופים

מאת ארנון יפה, כתבנו בצרפת, יוסף אלגרן כתבנו בשווייץ ומאת כתב עתי"ם

בריסל. — דובר משרד החוץ הבלגי הודיע אמש, כי משפחת הוטקינס שנחטפה לפי הודעת ארגון אבו־נידאל, איננה יהודית אלא קתולית. דובר ישראלי מסר מצידו בתל־אביב, כי האנשים ש„נחטפו" אינם בעלי אזרחות ישראלית. הוא הוסיף

(המשך בעמוד 2)

בזכות אבו נידאל מצא הבעל „העגון" את אשתו ז'קלין בין החטופים

נעלמה מביתה לפני שנתיים יחד עם 2 בנות הנמצאות בין החטופים

מאת ארנון יפה, כתב „על המשמר" בצרפת
פאריס. — ג'קלין ואלנט אחת מחטופות היאכטה זוהתה אתמול ע"י בעלה, בטולון, בדרום צרפת ומסר שהיא נעלמה לפני שנתיים מהבית, יחד עם שתי בנותיהם הקטנות, בשעה שהיתה בהליכי גירושין ממנו.
הוא אמר בראיון לטלוויזיה שאין לה שום קשר לישראל או ליהודים „זה המקום האחרון שציפיתי למצוא אותה". היא ברחה ממנו יחד עם מאהבה פרדיננד אוטקינס, בלגי פלמי, המופיע גם הוא ברשימת החטופים. הוא עבד כטבח במסעדה בטולון והיא עסקה בעבודות נקיון בית.
בעלה וההורים שלה מסרו, כי זה שנתיים הם מחפשים את ז'קלין. בזכות הודעת דובר אבו נידאל גילו אותה פתאום. „גילינו אותה פתאום בלב הסכסוך הישראלי ערבי". הוא חזר ואמר שאין לה שום קשר לישראל.
„לאיזה חור בצידון" החטופים האחרים זוהו בבריסל כבלגים פלמים ללא

(המשך בעמוד 2)

פאריס. - ז'קלין ולנטה „הידידה הצרפתית" של בני משפחת הוטקינס (צילום: אי.פי.)

בריה"מ הסירה תביעתה לשיתוף אש"ף בוועידה בי"ל ● עמוד 2

לתאר הדיח חיילים שנטשו מוצב בעת התקפת חיזבאללה ● עמוד 3

דוח"ת מבקר ההסת' על 17 חברות ● עמוד 4 / הכלכלה והאדם ● עמוד 10

השביתה ברשות השידור ליומה ה־35 תזוזה קלה „הורגשה" במו"מ אמש

המו"מ חודש בעקבות הפצרת שר־החינוך בעובדים – קרא להם לרדת מהבריקדות ● האסיפה הכללית של העיתונאים החליטה להמשיך בשביתה עד להשגת המטרות ● מפ"ם ור"צ הגישו אי־אמון בממשלה

מאת ירון זליג ויצחק שור, כתבי „על המשמר" וכתב עתי"ם

השביתה ברשות השידור נכנסת הבוקר ליומה ה־35 בשטרם המסתמן כל פיתרון שיביא לסיומה, אמש שבו הנהלת רשות השידור ונציגי

(המשך בעמוד 4)

הפיסגה לשלב מכריע — עם פגישת נשיאי סוריה ועירק

השניים נפגשו אמש – ובתוצאות פגישתם תלוי גורל הפיסגה ● עדיפות ילמלחמת המפרץ בדיונים – מתעלמים מערפאת ומן הבעיה הפלשתינית

מאת פנחס ענברי, כתב „על המשמר"

ועידת הפיסגה הערבית ברבת־עמון נכנסה אמש לשלב מכריע, כאשר ירדן, מדינות המפרץ ותימן, הצליחו להפגיש את נשיא סוריה חאפז אסד ואת נשיא עיראק סאדם חוסיין, בנסיון להביא להתפייסות ביניהם.

לא ברור אם ילכו שני המנהיגים זה לקראת זה. מאחר שהוועידה זומנה בראש ובראשונה לצורך גיבוש חזית ערבית משותפת ביחס למלחמה נגד איהאן, והדי בהתפייסות בין סאדם חוסיין לבין אסד, טמונה מידת ההצלחה או הכשלון של הפיסגה הערבית.

עדיפות למלחמת המפרץ

כתבנו מציין, כי מנהיג אש"ף יאסר עהפאת, ונשיא לבנון באשיר ג'ומאייל, אינם משתתפים בפגישה הזאת והדבר מעיד על עדיפותה של מלחמת המפרץ על פני הבעייה הפלשתינית ולבנון בעיני מנהיגי ערב. כמו כן, השתתפותם של השניים בפגישה זאת היתה עלולה להעציס את אסד ולהביא לכשלון המאמץ הבין־ערבי העיקרי.

רק לאחר שתושג פריצת דרך, אם תושג, ביחסים בין סוריה לעיראק, יהיה אפשר לגשת לדיון בעתיד היחסים עם מצרים, בישוב הסכסוך בין ערפאת לחוסיין ובין ערפאת לאסד ובבעיית לבנון.

כתבנו מעיר, כי נשיא סוריה חאפז אסד הוא דמות־מפתח בכל הסוגיות האלהו בכוחו להטיל וטו על צירוף מצרים לליגה הערבית. אי אפשר לדון בעתידו בבעיית לבנון, והוא איננו מסתיר את התנגדותו לערפאת ולחידוש הדיאלוג בין ירדן לאש"ף.

קראסי עלול להכשל

על כוונו של קראמי, שלא נמצאה הנוסחה ליזמונו לוועידה, מעיב על

(המשך בעמוד 4)

2500 אישים בגדה הביעו תמיכה בחוסיין

פירסמו עצומה בעתון אל־נהר ● „יום היסטורי, מתנגדי אש"ף הרימו ראש" – אומרים בסיפוק במשרד הביטחון

מאת אבי בניהו, כתבנו הצבאי

במערכת הביטחון שררה אתמול שביעות רצון רבה מהצהרתם של אישים וגורמים ציבוריים רבים בשטחים על תמיכתם במלך חוסיין. העיתון הפרו־ירדני „אל נהר", היוצא בשטחים מזה כשנה, על ידי עורכיו עותמאן חלאק ועיסאם ענבי, הופיע אתמול בגליון חגיגי המוקדש לוועידת הפיסגה בעמאן. עמודיו של העיתון מלאים בחתימות תמיכה במלך ובקריאה לאחדות שתי הגדות בהנהגת ירדן. גורמים בכירים במשרד הביטחון לא הסתירו את שביעות רצונם וטענו כי „זהו יום היסטורי לאחר 20 שנה, כאשר תומכי המלך ומתנגדי אש"ף, מרימים ראשם בגאווה".

יותר מ־2500 אישים

על התמיכה במלך חוסיין חתמו יותר מ־2500 אישים וגורמים ציבוריים וביניהם ראשי הערים של חברון, בית לחם, בית ג'אלה, אל־בירה, בית־סחור, יריחו וראמללה, חברי מועצות הערים, עיתונאים, חברי פרלמנט ירדניים, ראשי מועצות כפריות, ראשי לישכות מסחר וראשי האיגודים המקצועיים, שנחשבו כתומכים באש"ף. מקור בטחוני בכיר אמר לי אתמול „אין כל ספק שבשטחים מתחרים כיום פחות ופחות מהטרור האש"פי ותומכי המלך מעיזים יותר ויותר להשמיע את דעתם בפומבי".

איתות חד־צדדי

אין עדיין די נתונים על חטיפת היאכטה מול חופי עזה. חטופי היאכטה, שהגיעו על־פי ההודעות הרשמיות לביירות, מצטרפים לקבוצה אומללה של בני־ערובה המוחזקים בביירות, ועתידם לוט בערפל. חטיפת בני־ערובה, שהיא מהלך אכזרי ומקומם, הפכה גם לסוג בלתי יעיל של מאבק. בתוך התוהו ובוהו השורר באזור, והגורמים הרבים הפועלים בו, קשה מאד לארגון טירור להשיג הישגים ישירים מתחזקת בני־ערובה. ואולם, דומה שלטרור יש דינמיקה משלו – ארגון העוסק בטרור כדרך מלך אינו יכול לצאת ממנו.

ארגונו של אבו־נידאל, שלקח על עצמו את האחריות לחטיפה, הוא בעל תוחלת חיים מדהימה עבור ארגון מסוגו. אילו היו מדינות ערב ואש"ף רוצים באמת בחיסולו הם היו עושים זאת מזמן. אולם הצלחתו של האירגון לשרוד ולהפגין נוכחות בעזרת קבוצות מנותקות פעולות הטרור מוכיחה, שהטרור אינו נעשה בשליחות של תמהונים או סדיסטים, אלא הוא בשליחות של כוחות פוליטיים. אבו־נידאל ממשיך לקבל סיוע מלוב ומסוריה, שגם הם אינם פועלות בחלל ריק. מקרה הינדאווי הוכיח בעליל שסוריה מוכנה לחשתמש, בחסוואה מתאימה, בטרור כאמצעי המסייע למדיניות כוללת.

חטיפת היאכטה נעשתה על רקע ועידת הפיסגה הערבית ברבת־עמון. ככל הנראה נועדה החטיפה להסיט את מרכז הכובד בוועידה לנושא הפלסטיני, ולחייב את הוועידה לנקוט עמדה מיליטנטית בנושא. החטיפה עוררה הד־רב על רקע הקיפאון והיעדר ההסכמה בנושא כלשהו בשאלה הפלסטינית. כפי שמדינת ישראל משותקת, ואינה מסוגלת לקדם את התהליך המדיני כך המצב במדינות ערב. למעשה אין היום בין מדינות ערב דחף של ממש לפתור את הסכסוך. דומה, שמדינות ערב יכולות לחיות עם מצב של קיפאון באזור עוד תקופה ממושכת. חטיפת היאכטה היא איתות של ארגוני הטרור הקיצוני, האכזר ביותר, אל מדינות ערב, לפעול במקום האזור ולמלחמה. מן הצד השני הישראלי והערבי, המבין את חיוניות ההסדר המדיני, אין איתות כלשהוא.

„המשמר"

אח"מ / מפסידי הבורסה

המלכה לא תגווע ברעב

הבורסה נופלת, הדולר משתולל, הבורסאים לא יודעים לאיפה לברוח ואם השמחה האמיתית היא השמחה לאיד, מותר לספר מי הפסיד כמה, כפי שעשה עיתון אנגלי אחד שבאופן קבוע, נהנה לספר על דברים מן הסוג הזה. מתחילים, כמובן, מן הצמרת, מן המלכה אליזבת, ירום־הודה־והונה, שמפולת הבורסה הותירה אותה ענייה יותר בכמאה מיליון לישט. אבל אם נזכור שהיא שווה לפחות חמישה מיליארד לישט, אפשר להניח שלא תגווע ברעב ולא יצטרכו לעשות מגבית בשבילה.
אלן שוגר, המייסד והבוס של חברת „אמסטרד", הפסיד גם הוא למעלה ממאה מיליון שטרלינג, 110 למען הדיוק, אבל אמר באומץ שהוא לא נשבר. מי שהפסידה, בעקיפין, היתה השחקנית מרי טיילר־מור, שהקימה חברת הפקות מצליחה. („אמ. טי. אמ),

האחראית להצלחות רבות ומהן „לו גרנט" ו„היל סטריט בלוז". היא רצתה להוציא את הנות

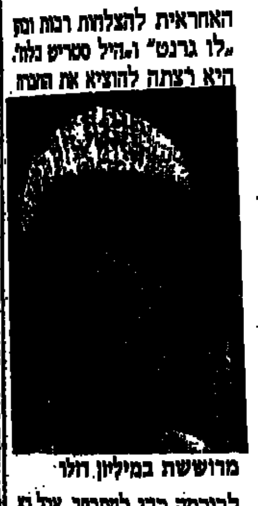

מרושעת במיליון דולר

לבורסה כדי לותרחב, אבל נו המשבר והיא נאלצה לוותר, בינתיים.
הפסידו, במישרין, הבעלים של מסעדה ליד הבורסה של לונדון שמכרה, עד למשבר כמאה בקבוקי שמפניה ביום ולאחר הנפילה, הצטמצמה לעשרה בקבוקים ביום טוב...

עמוס זיו

מפלגת הפועלים המאוחדת – המרכז

כינוס סיעת מפ"ם במועצת קופ"ח

יתקיים ביום שלישי 10.11.87
בשעה 16.00 — במרכז קופ"ח
בחדרו של וילי ברנהולץ (קומה 6)

חברים – הבטיחו השתתפותכם!!!

ההסתדרות הכללית של העובדים בארץ־ישראל

נ ע מ ת

תנועת נשים עובדות ומתנדבות

מועצת נעמת הס"א

בנושא:
משפחות חד־הוריות בישראל

תתכנס ביום שלישי 10.11.87
בבית לסין, תל־אביב רח' ויצמן 34
בין השעות 9.30–14.30

בתכנית: מזכ"ל נעמת **מאשה לובלסקי**
דו"ח בין מועצה למועצה
יו"ר הוועדה המכינה למועצה **שולה ...**
– סדר היום של המועצה
דיונים והצעות החלטה

"המשמר

מרגליות/שומרון

מילון צה"לי

„אני בעד צבא גדול, חזק, יפה, זריז וזול" (הרמטכ"ל, דן שומרון בהרצאה במועדון המסחרי בת"א).

דן שומרון מול צבא עייף

כמה שאלות נובעות מאליהן מרשימת תארי־השם המצוטטת לעיל — למשל, כיצד יוכל צבא גדול להיות גם זול? וזריז למשל, למה הכוונה בהגדרה „יפה" בהקשר זה.
אבל השאלה המעניינת מכולן היא, היכן הם תארי־השם הרלוואנטיים באמת לענייננו. מילים כמו, מוסרי, הומני, נאור?
האם לא יצאו כלל מפיו של הרמטכ"ל? האם נמחקו מן המילון הצה"לי, או שמא (שוב) רק התקשורת נכשלה בציטוט?

ארנון למיד

אזמל/ הנצחה

סדרי עדיפויות

זוהר ארגוב, הזמר שהתאבד בתא המעצר בראשון לציון, קיבל מהטבע מתנה נדירה — קול, ואישיות שגרמה לו להיות כמעט אליל של המוני צעירים ישראלים. הוא לא היה שם אלמוני, אלא כוכב שהצליח למלא אולמות רבים, למצוא מעריצים ומעריצות ולפלס דרך אל פסגת הזמר המזרחי.
ארגוב, לא נרדף, לא סובל ממצוקה כלכלית, השתמש בסמים והתדרדר לפשע. לא מקרה חד־פעמי ולא עניין קל. אחרי שנשפט למאסר בעוון גניבת נשק, הוצא לחופשה, והובא למשטרה כחשוד במעשה אונס. כל זה — סיפור עצוב עם סוף טרגי.
אחר־כך, נהפך העניין מנושא אישי, או אפילו עניין למעריציו ומכבדיו של ארגוב, למשהו כמעט ממלכתי, כששהשר דוד לוי מצא לנכון להתייחס לנושא ולקרוא להקמת קרן ציבורית לגמילה מסמים שתנציח את זוהר ארגוב.
הנצחה לזוהר ארגוב, בקרן ציבורית, שהשר בישראל עומד בראשה? האם מסמל השם „זוהר ארגוב" רק את שירתו, או גם את עצם השימוש בסמים, ואת עברו הפלילי? איזה מסר צריכה הנצחה ציבורית זו להעביר?
כמובן, כאשר מדובר בעניין אישי, זכאית כל משפחה להנציח את יקירה בכל צורה מקובלת. אבל כעניין ציבורי כמעט ממלכתי? אולי אפשר לומר שדוד לוי רואה בזוהר ארגוב נציג של בני השכונות (כך השתמע מדבריו ברדיו) אבל למה להנציח דווקא אדם שהיה שטוף בסמים ובעבריינות? למה לא הנצחה לחירו, מח"ט שנפל בלבנון ב־1985, שגדל כילד מעברות במגדל העמק והגיע לאן שהגיע בלי רגשות מרירות או קיפוח. למה לא לקצין שמעון איפרגן בן מעלות שנפל בקרב. האם הם אינם מייצגים יותר נכון וטוב יותר את בני עיירות הפיתוח מאשר אדם כזוהר ארגוב?
מלחמה בסמים נחוצה. את זוהר ארגוב יזכרו אוהביו ומעריצי שירתו. מה שצריך לבדוק, הוא סדר העדיפות של שרים — את מי הם חושבים שצריך להנציח, וביוזר את מי לא.

דעיה הדניק

רעל / הפתעה

הנקמה הפולנית

„זה לא יכול להימשך כך", הודיע שמיר לפרס, כאשר זימן אותו לדיון סודי ודחוף, מיד אחרי היומולדת־הפתעה שעשו לו התימנים ביפו.
„עד שאהיה תימני בגלגול הבא אני בקושי גומר את הקרנציה הזאת בתור פולני. מילא, כרקרנית ההיא עם הציצים מעינבל. אבל כמה פעמים בשנה אני יכול לאכול מלאווח?".
„אני מסכים בהחלט", הצהיר פרס והוסיף, בגילוי־לב נדיר, „במימונה לא הצלחתי יום שלם לקבל תה בלי נענה, ועוד הייתי צריך לאכול את כל החריף ההוא כארוחה. שבוע אחר כך עוד היה לי כאב בטן".
הנקמה תוכננה בקפדנות. שמיר שלח את דוד לוי, פרס את ישראל קיסר. תחילה הושיבו אותם בשורה הראשונה בהיכל התרבות, בהופעה של להקת מזובשה. אחר־כך נילקחו השניים אחר־כבוד לבית פולני אופייני בצפון תל־אביב. קיסר קיבל כוויה באצבעות מהתה החם והבהיר מאוד, שהגישה המארחת בכוסות מזכוכית דקיקה. השניים הושבו בראש השולחן לארוחה חגיגית, שכללה גפילטע־פיש מתוק, מרק צח עם איטריות, כבד קצוץ, עוף מכובס ופירה.
דוד לוי הצליח בקושי להפוך את עווית הסבל שעל פיו לחיוך ולומר „היה מצוין". הוא חטף במהירות את קיסר למכונית וציווה על הנהג לדהור לשכונת התקווה.
„אני נכנע" אמר לוי לקיסר, כשכל אחד מהם דוחף חמוצים לתוך פיתה מלאה בשר על האש. „מעכשיו, אנחנו הולכים לאנשים שלנו והם הולכים לשלהם".

אבי ויינברג

תמונת־מצב / תל־אביב

המסך עלה באלנבי

בוקר. שוב נעלמו עצי הפיקוס. הפעם ברחוב אלנבי. צבורים ערימות ערימות. גדועים. מי שרוצה שומע את הצעקה. מי שלא, רואה טוב יותר את הפולנים. יש דולרים. יש דולרים.
עיר כעורה, תל־אביב. עיר אהובה. כשיש בה קצת ירק היא אהובה יותר. מרוב עצים לא רואים את הניוול, את הסיאוב, את הזוהן. אבל פועלי העירייה צריכים עבודה והעצים, כך אומרים, צריכים גיזום. אז אתה יוצא לאלנבי ומגלה שעלה המסך, ועל בימת הרחוב נגלית עיר ישישה, צמוקת עור, מלהגת. דולרים. דולרים.
הולך הירוק ונשאר השוק השחור. הולכים העצים ונותרות ההבטחות לעיר המחודשת ימיה כקדם, המשיבה לעצמה את צעירותה. כל איזה זמן מודיעה עיריית תל־אביב שהנה הגיע זמן השיקום ברחוב העיר והוא ממש בפתח, ואני כבר הוזה לי אלנבי

עכשיו רואים את הסיאוב

חדש ונווה־צדק חדשה. סיסמאות מרוצפות פנסים. ואז מוציא השכן שלי, יוסף, „מעריב" מצהיב משנת שבעים ושלוש, עם מאמר מלפני חמש־עשרה שנה, ובו מספרים לנו שתל־אביב מתחדשת ושנווה־צדק, שכונתה הראשונה, תהיה רובע אמנים כמו בפאריס ובציריך. מונמרטר של תל־אביב.
מונמרטר של דרום תל־אביב ממשיכה לדעת את הדלות. את העדנה לא ראתה עוד. ומי שמבין בזמנים יודע, כי מקום הזונח את מקורו הראשון, את שכונתו הראשונה, מביא כליה על כולו. ומי שמטפח את מקורו, נותן טעם גם לשאר.

אילן שיינפלד

עורך „עמוד־אחורי": אפי לנדאו

בריה"מ הסירה דרישתה לשיתוף אש"ף בוועידה בי"ל — הודיע שוורנאדזה לפרס

מסכימים עתה למשלחת ירדנית פלשתינית כמקובל על ישראל

וואשינגטון. — בריה"מ הסירה את דרישתה לשיתוף משלחת נפרדת של אש"ף לשיחות השלום במזה"ת, אומר גורם ישראלי בוואשינגטון. הרוסים מסכימים למשלחת פלשתינית מעורבת עם הירדנים, הסדר המקובל הן על ישראל והן על ארה"ב.

הפקיד הישראלי, שביקש להשאר בעילום שם, אמר לכתב סוכנות אי.פי. ששר החוץ הסובייטי שוורנאדזה מסר על השינוי בעמדה הסובייטית לעמיתו הישראלי פרס בעת פגישתם בספטמבר בניו־יורק.

האיש אמר לכתב אי.פי. כי כאשר שוורנאדזה הקריא באוזני פרס במסמך כתוב שהיה בידיו על עמדת בריה"מ בעניין המזה"ת והפלשתינים, הוא לא נקב בשמו של אש"ף כשותף לשיחות השלום. „זהו שינוי גדול", מציין הנציג הישראלי. (אי.פי)

רפתה המתיחות בי"ם

רק כשיתבררו דרישות החוטפים יתברר מה נגיעתה של ישראל לאירוע — אומרים במשרד החוץ ● רבין: החטיפה לא בוצעה במים הטריטוריאליים של ישראל ● פרס: מטרת החטיפה להסיט תשומת הלב מהפיסגה בעמאן

מאת דליה שחורי, הכתבת המדינית של „על המשמר"

הכוננות במשרד החוץ ובקרב יתר הגורמים המטפלים בחטיפת היאכטה על ידי אנשי אבו־נידאל ירדה אתמול לאחר שהתברר, כי בין בני הערובה אין ישראלים כלל, ונראה שגם לא יהודים. חוגים מדיניים בירושלים אמרו, כי רק כאשר יפרטו החוטפים את דרישותיהם יהיה ניתן לדעת מה מידת הנגיעה של ישראל לאירוע.

במשרד החוץ הוקם בלשכת המנכ"ל מרכז מבצעים, בו משתתפים נציגי המחלקות הנוגעות באירוע. קויימו מגעים עם בלגיה ועם צרפת, באמצעות שגרירויהן בישראל. אולם, כאמור, המתח ירד כאשר הבלגים והצרפתים זיהו את הנוסעים כאזרחיהן.

מחוץ למים הטריטוריאליים

עדיין לא ידוע היכן נתפסה היאכטה. חיל הים, השולט במים הטריטוריאליים של ישראל, לא יודע על ביצוע חטיפה זו ולפיכך סבורים, כי החטיפה אירעה מחוץ למים הטריטוריאליים של ישראל. בכל מקרה, אין כל עדות להתרחשות החטיפה. שגרירות צרפת בישראל הודיעה למשרד החוץ, כי יאכטה בשם „סילקו" רשומה בצרפת, אך תחת מספר אחר מזה שמסרו החוטפים.

להסיט תשומת הלב מהפיסגה

בירושלים מעריכים כי מטרת החטיפה היתה להסיט את תשומת הלב מפסגת המנהיגים הערביים ברבת עמון אל הארגונים הפלשתיניים הקיצוניים ואל הנושא הפלשתיני. שר החוץ שמעון פרס אמר אתמול בקריית־ים, כי המטרה העיקרית של החטיפה היא להסב את ההתעניינות מהוועידה ברבת־עמון „לארגונים הקיצוניים והמטורפים האלה". פרס הוסיף, כי אין בידינו פרטים מדוייקים מי היה ביאכטה והיכן היא נחטפה ולכן הוא לא יוסיף להתבטא עד שתהיה תמונה מלאה ואחראית.

ראש הממשלה יצחק שמיר עקב אתמול אחרי ההתפתחויות, תוך קבלת עידכונים מיועציו הצבאיים. בתל אביב התקיימה התייעצות בין גורמי הביטחון ופקידים ממשרד החוץ.

שר הביטחון יצחק רבין הכריז כי „אין ספק בכך" שאוניית השעשועים שלפי הודעת קבוצת אבו־נידאל נלכדה על ידי לוחמי ארגון זה, נמצאה מחוץ למים הטריטוריאליים הישראליים. „הטרוריסטים לא יעיזו להתקרב לחופים שלנו. הם יודעים יפה מה שהציה שלנו עלול לעולל להם" הוסיף ואמר רבין, בהופיעו לפני ראשי הקהילה היהודית בבריטניה. (עיצ)

המשכים

8 החטופים

(סוף מעמוד ראשון)

כי הם לא נרשמו במירשם התושבים בתור עולים.

הדובר מסר ביום שני אחר הצהריים בבריסל, „אנו פועלים כאילו בני ארצנו אכן נחטפו ע"י קבוצת אבו נידאל, אם כי אין לנו עדיין הוכחות חותכות לכך. זהו דבר חמור והיינו חוטאים ברשלנות, לולא היינו נוהגים כך".

משפחת כימאים

סוכנות הידיעות הבלגית „בלגה" מוסיפה, כי דובר משרד החוץ אמר: „עיינו במירשם התושבים ושם מצאנו עקבות למשפחת הוטקינס שמוצאה מהעיירה מוקרון, אך היא מתגוררת מאז 1985 בלוון. מדובר בעמנואל הוטקינס, אשתו גודליב קטס, ילדיהם לורן־פרנן ו־אלריילור וכן פרנן הוטקינס, בן 40 שנה ואחיו של עמנואל. נידאה, כי יחד עם חמישה אלה נמצאת הגב' ז'אקלין ואלנט (בעלת נתינות צרפתית) ושני ילדים של זו האחרונה".

הדובר מסר כי הוקמה במשרד החוץ „ועדת משבר" הבודקת את המצב ואוספת את כל המידע. השגרירויות שלנו בביירות, פאריס, תל־אביב והקונסוליות שלנו בלוון ובמרסיי נתבקשו לאסוף את כל הנתונים העשויים לזרוע אור על פרשה זו.

הדובר מסר, כי האחים הוטקינס נחשבים כימאים מצויינים. „משפחת הוטקינס ביקשה מאתנו במפורש לא למסור מידע נרחב יותר על אודותיה, ואנו מכבדים בקשה זו שהיא בתחום חיי הפרט". סיים הדובר.

סוכני ביון ישראליים

ארגון המחבלים של אבו־נידאל הודיע אמש כי הוא חוקר את ששת חטופי הספינה „סילקו" בעלי נתינות ישראלית, ואף טען שהמדובר הוא במרגלים ישראליים.

ואליד חאלד, אשר מסר ביום א' במסיבת עתונאים בביירות על מבצע החטיפה, הדגיש בשיחה עם סופר רויטר, כי השבויים הם סוכני ביון ישראליים. „פרטים נוספים על המבצע יפורסמו במסיבת עתונאים במועד מאוחר יותר. המבצע שביצענו היה מכוון נגד אנשים המשרתים את מערכת הביון הישראלית", חזר והדגיש חאלד.

פקיד אחר של ארגון אבו־נידאל אמר כי חקירת השבויים נמשכת עדיין.

מצפים להתערבות הצלב־האדום

„אנו מגלים רצון טוב כלפי ארגונים הומאניטריים, ויש לצפות למעורבות הצלב האדום", אמר הפקיד. „אולם אנו מחפשים מקום בטוח, ששם נוכל להראות את השבויים לאנשי הצלב האדום". ואליד חאלד, מצידו, אמר כי שמונת האנשים נתפסו לאחר „מאבק" על הספינה „סילקו", בעלת תפוסה של 17 טון. פקידי ספנות צרפתיים בניצה אמרו שספינה זו נהגה לעגון בנמל קאן לפני שלוש שנים ומאז ועד עתה היא נוהגת לעגון שם מזמן לזמן. הם הדגישו, עם זאת, כי לא ניתן לספינה היתר ניווט צרפתי.

לא נוצר קשר

„למדנו דרך העיתונים על כוונת אירגונו של אבו נידאל להראות את בני־הערובה לנציגינו בביירות. אולם, לפי שעה לא נוצר שום קשר בין האירגון לשליחנו", אמרה עליו קטרין פלוזי, סגן ראש הדסק של המזה"ת במרכז הצלב האדום בג'נבה. „כרגיל, אנו מוכנים למלא כל משימה הומניטרית", היא הוסיפה.

לא בסיגנון של אבו־נידאל

מומחים ישראליים לנושא הטרור הביעו אמש בירושלים את הדעה, כי מבצע חטיפתם של שמונה בני אדם מול חוף עזה, כפי שתואר על ידי דובר של ארגון מחבלים, „לא בוצע כלל על פי סגנונו המיוחד של ארגונו של אבו־נידאל".

(עיצ, עייר, עתי"ם)

„להעלים הזהות הישראלית ולצמצם הפטפטת בדרין —" מייעצת חב' לאבטחה ימית

מאת אבי בניהו, כתב „על המשמר"

„על פי החוק הימי הבינלאומי אסור לשוט בים עם כלי נשק, או להיכנס עם כלי נשק למעגנים ולנמלים. עובדה זו היא בעוכריהם של ישראלים ויהודים רבים הנמצאים בקבוצת סיכון גבוהה בתחום הטרור הימי", — כך אומרים אלי מארק ושי כנעני מבעלי „חברת שניר לאבטחה והגנה ימית". לדבריהם ישנם סימנים, על סמך מידע שנאסף בעולם, „שהמטרות האופייניות לטרור, עד היום, מצטמצמות עקב מודעות בינלאומית והקמת מערכי אבטחה, ואילו הטרור הימי הולך ומתפתח, מבלי שמדינות העולם והרשויות הבינלאומיות יתנו על כך את הדעת."

מצריך מעקב קפדני

לדברי השניים, שמילאו בעבר תפקידים בכירים בחיל הים, קשה מאוד לאתר ולמצוא את כלי השיט הקונבנציונלי בים, מבלי שהתנהל אחריו מעקב קפדני. כיוון שיאכטות אינן מפליגות בדרך כלל בנתיבי השיט הקבועים. לפיכך מסיקים שאנשי אבו־נידאל שכרו למבצע החטיפה שלהם יאכטה במעגן קאן שבצרפת לאחר שקיבלו מידע אמין, פחות או יותר, על היאכטה „סילקו", שיצאה מאותו נמל. כנעני ומארק אומרים כי בהעדר חוק המאפשר נשיאת כלי נשק בים לשם הגנה עצמית, הטרוריסטים הם כמעט היחידים בים החמושים בכלי נשק.

להוריד פרופיל

וכיצד בכל זאת יכולים ישראלים ויהודים בלב ים, לצמצם את מידת הסכנה? עונים השניים: „להעלים את הזהות הישראלית מהספינה, לא להניף דגל ישראל, לצמצם למינימום את הפטפטת המאפיינת את הימאים ובעלי היאכטות, המכריזים על מועדי הפלגה ויעדים". השניים מוסיפים כי „הרשויות חייבות להידרש לעניין זה. כדי לבלום את הטרור הימי ולתת בטחון למפליגים, יש להקים מערכי אבטחה בנמלים, רשתות קשר במידת האפשר ובעיקר להיות ערניים וחשדנים, כל חטיפה או התנכלות מלוות במעשה הונאה. לא כל קריאה לעזרה מספינה סמוכה היא אמיתית. הזהירות היא מעל לכל," אומרים כנעני ומארק.

הבעל העגון מצא

(סוף מעמוד ראשון)

שום קשר או שייכות לישראל או ליהודים. בביירות אין עוד ספק, כי ארגונו של אבו נידאל, אכן חטף את הספינה הצרפתית ומנסה להדביק לחטופים זהות ישראלית. כתב הרדיו הצרפתי מסר, כי החטופים הובלו ע"י מחבלי אבו נידאל כפי הנראה „לאיזה חור בצידון".

משפחת אוטקינס הבלגית, זוהתה ע"י תושבי הכפר סאנט מארטאן דה ואור, בחוף התכלת בדרום צרפת. בכפר אמרו שהם יצאו יחד עם ג'קלין ואלנט, ושתי בנותיה, למסע שיט בים התיכון.

לא יודעים במה הם עוסקים ומה הם חיפשו בים התיכון, יתכן שעסקו בהברחות סמים ללבנון ונפלו בתוך לבנון בידי חוליה של אבו נידאל.

הספינה „סיליקו" היתה מיושנת, היא עזבה לפני שלוש שנים את נמל קאן ללא רשיון שיט. השלטונות הימיים פסלו אותה לשיט. כתב רדיו צרפת בביירות מסר שהספינה נתפסה ככל הנראה בחופי לבנון, אולי אפילו היא נכנסה לנמל צידון. לאבו נידאל כפי הידוע, אין כוח ימי.

בוטל - ללא הסבר - טקס הענקת אזרחות כבוד לעקיבא לוינסקי

טקס הענקת האזרחות כבוד לגיזבר הסוכנות היהודית עקיבא לוינסקי, שעמד להתקיים ביום ד' בבית המועצה המקומית בקרית מלאכי, בוטל ולא נמסר על תאריך אחר לקיומו.

ראש המועצה מר יוסף וענונו עמד להעניק את אזרחות הכבוד לעקיבא לוינסקי במסגרת סיור של יום שלם, שנועד ליום רביעי. לא נמסרה סיבת ביטול הטקס. (עתי"ם)

"על המשמר" עתון יומי
המו"ל: עתון וספר בע"מ
עיתון מפלגת הפועלים המאוחדת
עורך ראשי: מארק גפן
עורך משנה: ישראל זמיר
מרכז המערכת: רוביק רוזנטל
המערכת והמנהלה: רח' חומה ומגדל 2, תל־אביב טל. 378833
חשבון בבנק הדואר 3—43360—4
המען למכתבים: שירות שק־דואר נעול ת"א 61999
"AL-HAMISHMAR"
(The Daily Guardian) 2, Choma Umigdal St. Tel-Aviv 67771 Phone: 378833 Telex: 341652
סניפים: ירושלים 94622 רח' בן־יהודה 2, בניין סנטר חדרים 102—121. טל' 3—233161. המען למכתבים: ת"ד 1216 ירושלים 91008. חיפה: 53134 רח' סבוגר 17, טל' 673673. המען למכתבים ת"ד 4007 חיפה 31040.

צלצול מהיר

עמי בליצר בעל יאכטה:

כלי־שיט חסר אונים

חטיפת היאכטה, שלשום, מזכירה אירוע דומה שהתרחש בקפריסין ושבו נרצחו שלושה ישראלים. עמי בליצר, בעל יאכטה לא חושש גם היום להפליג. לא יותר מאשר לחצות כביש.

„אם לא חושבים על זה לא פוחדים. אם מאמינים, אפשר לשים ספר תהילים ליד ההגה. בעקרון סירת מפרש ששטה במהירות מירבית של 10 קמ"ש, היא כלי חסר אונים בים הפתוח; ההגנה הטובה ביותר היא מכשיר רדיו ועירנות. אם מבחינים פתאום בכלי־שיט מהיר החשוד, שמתקרב באופן פרונטלי בדיוק לכיוון היאכטה שלך, צריך לשגר קריאת מצוקה ולבקש עזרה".

מי שומע הודעה כזאת?

מכשירי הקשר של כל כלי־השיט, כולל משטרה וחיל־הים, מכוונים אוטומטית לערוץ 16, שהוא ערוץ מצוקה בין־לאומי. הודעת מצוקה תגיע מיד אל חיל־הים ואל משרד התחבורה. במים הפתוחים, ישמעו את ההודעה כלי־שיט אחרים, שנמצאים בקירבת מקום.

האם אתה נושא נשק בהפלגות?

לא. אקדח לא יכול לעזור לי במקרים כמו זה שקרה שלשום. אם כלי־השיט התוקף מהיר יותר (מה שסביר) ונושא עימו כלי־נשק מאיימים (מה שגם כן סביר) הרי שהוא יכול „לירות עליך כמו על עמדה נייחת. כשאתה בלב־ים, על סירת מפרש אתה חשוף לחלוטין וחסר אונים. זו השורה האחרונה.

מה לדעתך קרה שלשום?

אני לא מבין מה קרה. קשה להאמין שהמפגש בין שני כלי־השיט לא הופיע על מק"מ חיל־הים. גבול המים הטריטוריאליים הוא אמנם 15 מייל ימיים מהחוף, אבל לי כבר קרה שספינת חיל־הים עצרה אותי לביקורת גם במרחק של 140 מייל, באיזור הקרוב יותר לקפריסין. מתוך נסיוני, כל אוניה שעוברת מחוץ למים הטריטוריאליים של ישראל מדווחת בקשר לחיל־הים את שם הסירה, מטרת, היעד ומהירות הנסיעה. לדעתי, חלק מהעסק הוא שהם טעו טעות ניווט חמורה, או שלא היתה להם בכלל כוונה להגיע למרינה בתל־אביב וזה מוזר, כי בדרך־כלל כל יאכטה שמגיעה ארצה עוגנת במרינה.

על פי נסיונך האם כל כלי־שיט, שנכנס או יוצא מהחוף למשטרתיח?

המשטרה מדווחת על כל כלי־שיט שעוזב את המרינה ויש לו אישור יציאה לחו"ל. מאותו הרגע עוקב חיל־הים אחריו. כשמגיעים ארצה (ואני מפליג כל שנה), תמיד מגיע חיל־הים לצורך ביקורת.

איילון אלישבע

הפגישה לשלב מכריע

(סוף מעמוד ראשון)

סיכויי הצלחתה, מכיוון שהוא מאיים לתפוש את מקומה של סוריה בקשר עם איראן, ובהחמרת הטירור הערבי. פעולת אבו־נידאל בחטיפת היאכטה הוא איתות ראשון לאפשרות חידוש הטירור הערבי בנוסח „ספטמבר השחור".

שר־החוץ של ירדן טאהר אל מסרי כינס אתמול מסיבת עתונאים ברבת־עמון וכה הביע אופטימיות ביחס לסיכויי הצלחתה.

מתעלמים מהבעייה הפלשתינאית

בתוך כך נשלחה מן השטחים עצומים אל ועידת הפיסגה, כיוון תומכי ירדן, וכה הודעה קריאה לחידוש האחדות הערבית, לכינון קונפדרציה בין ירדן לשטחים ותמיכה באש"ף בהיותו הנציג הלגיטימי היחיד של הפלשתינים, ודברי שבח על אש"ף. את העצומה פירסם בהבלטה רבה העתון הירדני „ארנהאר".

דברי השבח לאש"ף עומדים בסתירה לדרך שבה ירדן מציגה את ערפאת ואת משלחת אש"ף ברבת עמון. המלך חוסיין לא קיבל את ערפאת בכבוד, והוועידה ממשיכה להתעלם מן „הבעייה הפלשתינית" ומכנה אותה „הסכסוך עם ישראל".

שרון אינו תומך ברעיון הטרנספר

מאת דורית גפן
כתבתנו לענייני מפלגות

השר שרון אמר אתמול כי אינו תומך ברעיון הטרנספר, וכי מעולם לא התבטא בתמיכה בו. שרון ציין, כי בהרצאתו בסוף השבוע שעבר בכנס „במה" העיר שבעבר ניתן סיוע לערבים הרוצים לצאת את ארץ־ישראל וזאת בעת כהונת ממשלת המערך, שבה, לדבריו, גם מפ"ם היתה חברה.

חברתנו היקרה
אסתר איתן
איננה
ההלוויה תתקיים היום, יום שלישי, 10.11.87
בשעה 15.00
המשפחה
וקיבוץ עין־שמר

ביתנו שרוי באבל
חברנו
אריה מונציק
נפטר
ההלוויה תתקיים היום, יום שלישי
10 בנובמבר 1987, בשעה 15.00
המשפחה
וקיבוץ כפר מסריק

שוב העלה שפירא רעיון הטרנספר; גרנות: רוח הג'יהד היהודי מהלכת

בדיון הסוער בכנסת ניסה הימין להפריע ל־3 נואמים שתקפו את שפירא ■ ח"כ וירשובסקי: בעבר לא הרשה יו"ר הכנסת לכהנא להעלות רעיונות דומים ■ ח"כ גרנות: אנשי ארץ ישראל השלמה הגיעו לטרנספר לאחר שפתרונותיהם התנפצו אל קרקע המציאות

מאת מוטי בסוק
כתב „על המשמר" בכנסת

תוך סערת רוחות רבתי במליאת הכנסת אתמול השר בלי תיק יוסקה שפירא על עמדתו בעד טרנספר לערבים. ברוב קולות הקואליציה הועבר המשך הדיון בנושא זה לאחת מוועדות הכנסת.

שלושה ח"כים ביקשו דיון מיוחד במליאה בנושא עמדותיו הגזעניות של השר שפירא. הנושא לא מצא חן בעיני ח"כים מהימין, והם ניסו להפריע לדיון ולנואמים. כרגיל בפריעות אלה, בלטה בעיקר בצעקנות, גאולה כהן. כשעלה יוסקה שפירא להשיב, הוא נתקל במקהלה קולנית של ח"כים מהשמאל. יו"ר הישיבה, דב בן־מאיר (מערך), הרגיע את הרוחות, ע"י הרחקת חברו לסיעה, ראובן (מערך), מהאולם.

ח"כ מפ"ם, אלעזר גרנות, הנאשם כי „רוח רעה נשבה על פני מדינת ישראל, רוח התשכה, רוח הג'יהד היהודי".

לדעתו, אנשי א"י השלמה והתחיה הגיעו להצעות הטרנספר, לאחר שרעיונות קודמים שלהם התנפצו אל קרקע המציאות.

התברר להם — שמדינת ישראל לא יכולה לספח שטחים, ובד בבד להיות מדינת יהודים ומדינה דמוקרטית. מכאן רוח היאוש, יאוש שהביא לג'יהאד היהודי שכותרתו בטרנספר". גרנות הזכיר כי לכל איש ליכוד יש טרנספר משלו. אלוף (מיל) רחבעם זאבי (גנדי) מדבר על טרנספר מתוך הסכמה, סגן השר דקל רוצה גרוש בשיתוף עם מדינות המערב.

גורש מתוך רחמנות

סגן יו"ר הכנסת מאיר כהן אבידוב כולל בטרנספר גם את ערביי מדינת ישראל. את הטרנספר של שפירא כינה גרנות, גרוש של ערבים משכילים מתוך רחמנות. „לא מפני שהשר לא אוהב משכילים, אלא שרחמנא ליצלן אין להם תעסוקה והם עוסקים בעבודות כפיים, לעומתם אוהבים חסרי ההשכלה להיות חוטבי עצים ושואבי מים ועל כן אין השר מציע לגרשם".

הרעיונות מחלחלים

מרדכי וירשובסקי, בשם סיעת ר"צ, הזכיר כי בשעתו מנע יו"ר הכנסת מכהנא, להעלות מעל דוכן הנואמים, את רעיונות הטרנספר שלו. כל סיעות הכנסת תמכו אז בהלל. עכשיו מעלה שפירא אותם רעיונות בדיוק. מסתבר, העיר וירשובסקי, כי רעיונות הטרנספר מחלחלים בארץ, מטפטפים, משתוללים, ותופסים תאוצה.

חיים רמון (מערך) טען כי כהנא וגאולה כהן לקחו את הנושא הטריטוריאלי והפכו אותו לחזות הכל. לא חשובים להם אנשים וגורלם. לא איכפת להם מהן ההשלכות של הכיבוש על אורחות חיינו, ועתיד החברה. בפנותו אל אנשי הימין, הדגיש רמון: „ציונות פרברטית אתם נושאים. זה לא יעזור לכם. מי שרוצה ארץ־ישראל שלמה נוטה ועובר לחזון הכהניסטי המתועב. הסרטן הזה, ככל שהוא נראה מגוחך מלכתחילה, הוא מתפשט, הוא מדביק אנשים תמימים, ישרי דרך בבסיסם". בסרטן זה נדבק גם השר בלי תיק, שפירא. אולם הסכנה היותר גדולה, טמונה במי שדוגלים בטרנספר אכזרי, כמו אריק שרון.

השר שפירא, בדברי תשובתו, ניסה בכל כוחו להתחמק מנושא הטרנספר. את הבעיה הדמוגרפית הוא ממליץ לפתור על ידי הגברת הילודה בקרב היהודיות ועדוד העליה לארץ. משגברו צעקות הח"כים מהשמאל, הודה שפירא כי הוא תומך בטרנספר של ערבים שאינם מוכנים להשלים עם שלטוננו כאן. הוא לא נקב בסכום שיש להפקיד בידיהם של המהגרים מרצון.

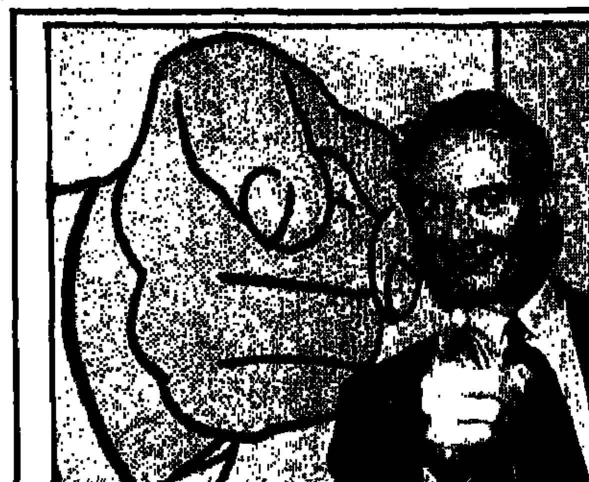

הצייר רוי ליכטנשטיין שתערוכתו נפתחה אתמול בערב במוזיאון ת"א ליד אחת מיצירותיו
(תצלום: אסף שילה/ ישראל סאן)

ראש אגף החקירות מבקש שתנתן למשטרה סמכות ליטול דרכונים

מאת יצחק שור כתבנו בכנסת

ראש אגף חקירות ניצב יגאל מרקוס תבע אתמול בוועדת הפנים כי המחוקק יעניק למשטרה סמכות ליטול דרכונו של חשוד בעבירה עד סיום החקירה, תוך מתן אפשרות לפנות לבית משפט ולבקש החזרתו. אם החוק מעניק למשטרה סמכות לעצור אדם ל־48 שעות מה רע בכך שתקבל סמכות למנוע בריחת אדם לחו"ל, הקשה המפכ"ל.

רופאים הרשומים כמובטלים מסרבים לעבוד בפריפריה

מאת יצחק שור כתבנו בכנסת

220 רופאים במרכז הארץ נרשמו כדורשי עבודה, מחציתם מקבלים דמי אבטלה. נתונים אלה נמסרו על רקע מחסור ברופאים בבתי־חולים בצפון ובדרום. משרד הבריאות העביר לכל בתי־החולים רשימה של מובטלים כדי שניתן יהיה לשבצם בעבודה, אך ללא הצלחה.

פרטים אלה נמסרו לוועדת העבודה והרווחה בידי נציגי משרד הבריאות. המנכ"ל פרופ' לס מסר, כי משרדו מגבש הצעה לתת שכתון לרופא בפריפריה ביחס ישיר לאורך שהותו שם, כדי לעודדם לעבוד בפריפריה.

„שרון כבר הפגין מומחיותו בנושא הטרור במלחמת לבנון"

מאת דורית גפן, כתבתנו לענייני מפלגות

שרון בדבריו על המלחמה בטרור מנסה ליצור פאניקה מיותרת — נאמר בהודעת צוות התגובות של מפלגת העבודה. כהרגלו שולף שרון פתרונות מן המותן, ואינו חושש לעשות זאת גם כאשר מדובר בבטחון המדינה. את „מומחיותו" בנושא זה הפגין שרון כבר בעבר בעת מלחמת לבנון. צוות התגובות של מפלגת העבודה מדגיש, כי המאבק בטרור הוא מאבק מתמשך, ולכוחות הבטחון יש בו הצלחות רבות.

הנשיא הרצוג התקבל ע"י שולץ; מחר יפגש עם ר"יגן בוושינגטון

מאת דליה רפאל
כתבתנו בארה"ב

וושינגטון. — נשיא המדינה ורעייתו הגיעו לוושינגטון, לקראת הביקור הרשמי שיפתח מחר.

הנשיא ופמלייתו הגיעו בשעת בוקר מוקדמת לניו־יורק בטיסת „אל־על". שם התקבלו על־ידי נציגי המשלחות הישראליות ביניהם שגריר ישראל בארה"ב, הקונסול הכללי בניו־יורק יגר ושגריר ישראל באו"ם נתניהו. מניו־יורק טסה הפמליה במטוס הנשיאותי „איירפורס 1" לשדה התעופה אנדריוס שליד וושינגטון. שם המתין להם שר החוץ שולץ עם רעייתו. משם הוטסו במסוקים לוושינגטון והתקבלו על־ידי אנשי שגרירות ישראל. ילדה קטנה הגישה פרחים לאורה הרצוג. לאחר שהגיעה הפמלייה למלון „ווילארד" שעל שדרת פנסילבניה נפגש הנשיא לשיחת נימוסין עם שר החוץ שולץ. את היום יקדיש לפגישות פרטיות ביניהן עם שגריר ארה"ב בישראל פיקרינג, סינאטור מויניהן ואישים נוספים.

על פי הפרוטוקול יפתח הביקור רישמית רק לאחר שיתקבל הנשיא אצל הנשיא רייגן. הטקס יתקיים מחר ב־10 בבוקר לפי שעון וושינגטון. במשך היום יסעד הנשיא צהרים במשרד החוץ האמריקני, ינאם בפני הקונגרס ולארוחת ערב יתארח בבית־הלבן אצל הנשיא רייגן ורעייתו. ביום ו' יפגש עם נציגי אירגונים יהודיים בוושינגטון, נציגי התקשורת ובערב תערך לכבודו קבלת פנים בשגרירות ישראל. ביום ה' יטוס לשהייה של ימים מספר בניו־יורק.

● גרעונה המצטבר של עיריית עכו מיום ייסודה ועד היום יוכסל לאחר שמנכ"ל משרד־הפנים, הרב אריה דרעי, הודיע לעירייה כי בביקורו מחר יביא עמו המחאה על סך 6,2 מיליון שקל לכיסוי הגרעונות של העירייה.

שלום כבוד השר, נא לרשום צ'יק על סך 400 אלף דולר

[illegible]

בקו הבריאות
לשכת דובר קופת חולים הכללית
והאגף הרפואי עורכים:
קו פתוח לבריאות הציבור
בנושא:
בעיות שינה
אצל ילדים ומבוגרים. חוסר יכולת להרדם, הפרעות בשינה, יקיצות רבות.
צוות מומחים ישיב טלפונית לפניות הציבור
במבצע מיוחד, שיערך היום, יום שלישי 10.11.87
בין השעות 16.00-19.00
פרופ' נתן גדות - בי"ח בילינסון
פרופ' פרץ לביא - הפקולטה לרפואה - הטכניון
ד"ר קרלוס גורדון - בי"ח בילינסון
ד"ר אריה אוקסנברג - בי"ח לוינשטיין
טלפון: 03-433500
קופת חולים
שנה יותר בריאות!
ההסתדרות הכללית של העובדים בארץ ישראל

לחאד הדיח מצבאו אנשי המוצב שננטש לאחר התקפת החיזבאללה

ההדחה — בהמלצת אלוף פיקוד הצפון ■ הועבר מתפקידו גם מפקד הגיזרה מצבא הדרום

מאת אבי בניהו ויהודית צור, כתבי „על המשמר"

מפקד צד"ל הגנרל לחאד הורה להרחיק משורות צבאו תריסר לוחמים שאיישו את המוצב בבריעשית, שהותקף בשבוע שעבר ע"י החיזבאללה.

בין המודחים גם מפקד המוצב. כן הועבר מתפקידו מפקד הגזרה של צד"ל האחראי לגיזרה.

אלוף פיקוד הצפון דיווח אתמול בישיבת המטכ"ל, על תקיפת המוצב ועל הדחתם של החיילים. כמו כן נימסר על מספר לקחים אופרטיביים מהאירוע.

מתחקירים שנערכו בצד"ל ובפיקוד צפון עלה, כי תריסר החיילים במוצבים לא פעלו כשורה והסגינו רמה חיילית נמוכה כאשר לא השיבו אש לתוקפים וחלקם ברח מהמוצב המותקף.

התפוצצויות ממחצבה

אתמול אחה"צ נשמעו מספר התפוצצויות בגליל באזור שבו נפלו יום לפני כן כמה פגזי קטיושה. לאחר בדיקה התברר כי מקור הפיצוצים במחצבה סמוכה.

אתמול נורו כמה פגזי מרגמה לעבר מוצבים של צד"ל ברצועת הבטחון. לא היו נפגעים. כוחות צד"ל השיבו אש לעבר מקורות הירי.

אלוף פיקוד הצפון יוסי פלד אמר אתמול שישנם סימנים המעידים על כך שיתכן שלארגון „אמל" חלק בהנחת מטען חומר הנפץ שפגע בטנק של צה"ל שלשום ואשר בו נהרג רב"ט דוד כנפו, בן 19 מתל־אביב.

טילי גראר

הארגון השיעי „ההתנגדות האיסלאמית" הודיע כי שיגר אתמול מספר טילי „גראר" מתוצרת סובייטית לעבר קרית שמונה.

בהודעה טלפונית למשרדיה של סוכנות ידיעות מערבית בביירות, אמר דובר של הארגון כי „לרגל כינוסה של ועידת הפיסגה ברבת עמון, הנחיתו אנשי הקומנדו על שם דאלי אבו טוק כמה טילי גראר על קרית שמונה, (ופגעו במטרותיהם)".

קיבוץ כפר מסריק מודיע
שביום ד' 11.11.87 יוחלפו מספרי הטלפון
המספרים החדשים הם:
מרכזיה 04-854111
מפעל סילורה 04-854579
מפעל דוקרט 04-854517
ניתן לחייג לחדרי החברים ושירות
קיבוץ כפר מסריק

המשכים

השביתה ברשות השידור

(סוף מעמוד ראשון)

העיתונאים השובתים ונפגשו בלשכתו של מנכ"ל הרשות אורי פורת. במהלך הישיבה, בה השתתף גם הממונה על יחסי העבודה עו"ד נחמן אורי, שבו הצדדים והעלו הצעות ודרכים שונות לפיתרון המשבר.

כתבנו מציין כי במהלך היומיים האחרונים הביעו נציגי מטה השביתה נכונות לשקול את האפשרות כי בנוסח ההסכם לא יוזכר במפורש עיקרון ההצמדה של סולם השכר ברשות לזה הנהוג בעיתונות הכתובה. אולם הם ישקלו נוסח כזה רק במידה שבניסוח הסופי לא יקבע חד־משמעית כי סולם השכר ברשות זהה לזה הקיים במיגזר הציבורי.

יתר על כן, העיתונאים מבקשים לראות מה התמורה המעשית ומוצעת להם, אם אומנם יאמצו נוסח שכזה. בתום הפגישה אמש, שנימשכה אל תוך הלילה, החליטו הצדדים לבדוק זה את הצעותיו של השני, כשרשות השידור מעבירה מצידה את הצעותיהן לעיתונאים, לעיונו של משרד האוצר. הצדדים סיכמו עקרונית על המשך המו"מ.

המו"מ התחדש לאחר שסגן רה"מ ושר החינוך והתרבות יצחק נבון זימן אתמול בצהריים את הנהלת הרשות, נציגי העיתונאים לפגישה בלישכתו, בה דרש מהם לחדש, עוד אתמול, את המו"מ ולא להפסיקו עד שיושג הסדר. השר אף ביקש כי במו"מ ישתתף הממונה הראשי על יחסי העבודה עו"ד נחמן אורי.

במהלך הפגישה ציין נבון כי להערכתו עולה המשבר ברשות השידור על שרטון שאינו משרת אף אחד מהצדדים ולדבריו חלה במהלך המו"מ התקדמות מסויימת המצדיקה את המשכו.

השביתה, דן בירון כי במהלך המו"מ הציעו העובדים כ־15 הצעות שונות לקידום המו"מ ואולם אלו נדחו הוא תקף את ההנהלה על שלדבריו אינה מגלה שום כוונה לפתור את הסיכסוך. "זו אינה ההנהלה הראוייה לנהל מערכת שידורים ממלכתית" אמר בירון.

פורת מונע פתרון

יו"ר האיגוד הארצי של עיתונאי ישראל, אמנון נדב, אמר כי מנכ"ל הרשות אורי פורת הצר במשך שנה וחצי, צעד אחרי צעד, את מעמדם של העתונאים, ולמעשה דחק אותם לשביתה. לדבריו מעוניין פורת למנוע כל פיתרון. במהלך הישיבה תקפו הדוברים השונים את הניסיונות לזרוע פרוד בין עובדי הרדיו לעובדי הטלוויזיה — ניסיון שנעשה לטענתם במגמה לשבור את השביתה. כאמור החליטו העובדים לאמץ את המלצת מטה השביתה ולהמשיך במאבק.

מפ"ם ור"צ: אי־אמון

סיעות מפ"ם ור"צ הגישו אתמול הצעות אי אמון בממשלה בשל אחריותה לשיתוק רשות השידור. סיעת מפ"ם מאשימה את הממשלה בשיתוק רשות השידור מזה ארבעה שבועות כשלטענתה פוגע הדבר בדמוקרטיה. סיעת ר"צ מאשימה את הממשלה בניסיון לשבור בכוונה את המראה, כדי שהציבור לא יראה את פרצופה המכוער ברבים. בתוך כך, נימסר אתמול כי ראשי הקואליציה ייזמנו את השרים הנוגעים בדבר, כדי למצוא פיתרון לחקיקת חוק רשות השידור כפי שמבקש השר נבון.

לפי חוק זה תפוזר מליאת רשות השידור ואילו לוועד המנהל החדש, יוענקו סמכויות נרחבות. יו"ר וועדת החינוך בכנסת נחמן רז, אמר אתמול כי הליכוד מתנגד לתיקון החוק ובכך הוא מונע הקמת וועד מנהל.

באשר לעתירה לבג"צ שהוגשה נגד רשות השידור והאיגוד הארצי של עיתונאי ישראל, החליט אתמול השופט התורן בבג"צ אהרון ברק, להעביר את עתירתו של עוה"ד יהודה גרנית לדיון בהרכב של שלושה שופטים. ברק גם הורה לנציג היועץ המשפטי לממשלה להתייצב לדיון בעתירה.

תמיכה ממועצת הוועדים

מועצת וועדי העובדים ליד מפ"ם הודיעה ביום ראשון למטה השביתה של עיתונאי רשות השידור כי היא מתייצבת מאחורי מאבקם הצודק של השובתים. מועצת וועדי העובדים קראה לכלל וועדי העובדים במדינה לתמוך בקרן השביתה ע"י הזמנת עיתונאים לאירועים בתשלומים בנמפעליהם.

מטה מופעי הערוץ החי יקיים הערב באולם גדאר בכר בירושלים ערב בהשתתפות ירון לונדון, חה"כ אברהם שפירא, רפי סויסה ועו"ד יורם שפטל. בערב ישתתפו גם האמנים טוביה צפיר, מני פאר ואסנת וישינסקי.

לרדת מהבריקאדות

הוא הבהיר לעיתונאים כי אינו רואה שום סיכוי שהממשלה וההסתדרות ייענו לדרישתם להשוות את סולם השכר שלהם לזה שבעיתונות הכתובה, וזאת משום שהן לדעת הממשלה והן לדעת ההסתדרות אין להסכים להשוואה של משכורות עובדי הסקטור הציבורי והממשלתי וזה של הסקטור הפרטי. נבון הוסיף כי ניתן להגיע להבנה על בסיס הסכם מעשי מבלי לעלות על בריקאדות שאין ספק שלא יתממשו בגלל מדיניות השכר הכוללת במשק.

העובדים: להמשיך בשביתה

קודם לכן בשעות הבוקר קיימו עובדי רשות השידור השובתים אסיפה כללית, בה שבו העובדים והביעו תמיכה נחרצת במטה השביתה וקראו להמשכה של השביתה כל עוד לא יושגו המטרות אותם הציבו לעצמם עם פרוץ השביתה.

במהלך הפגישה מסר חבר מטה

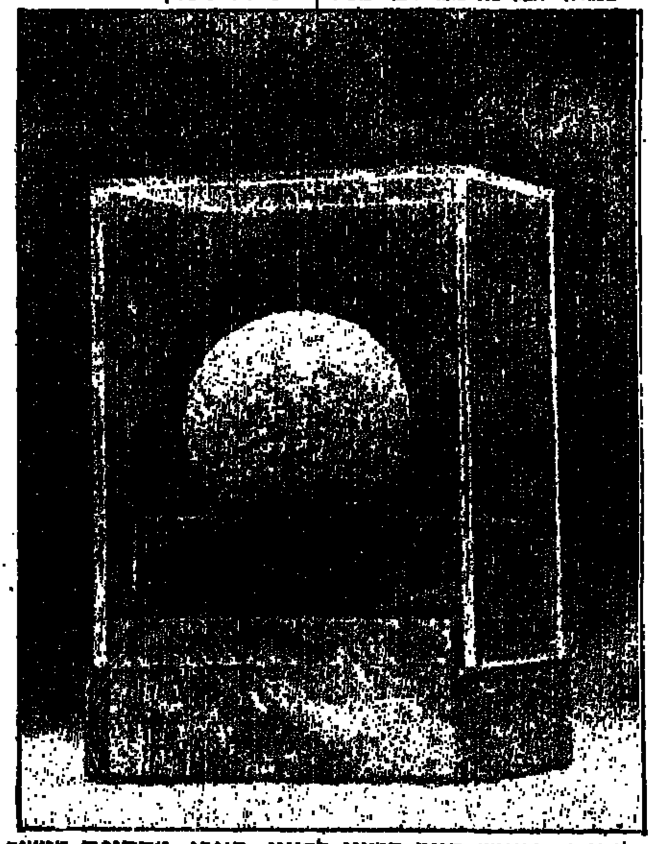

הבליסטרה שיגיש היום הרצוג לרייגן. האבן, מתקופת השמור הרומאי נמצאה בחפירות מצדה (צילום: סער/לע"מ)

ביקורת חריפה על 'תיעוש' בדו"ח מבקר ההסתדרות

מאת כתבנו לענייני עבודה

מבקר ההסתדרות, נפתלי בלומנטל, מפרסם היום 17 דוחות ביקורת על חברות ומוסדות ארגוניים של ההסתדרות. הדוחות כוללים ביקורת חריפה על הניהול בקונצרן "תיעוש", שחלק גדול ממיפעליו נתון בהפסדים, וכן ביקורת על רשת "עמל", בית הספר החקלאי "עיינות", "אוהלו", השקעות של קופות הגמל וועדי עובדים.

(פירוטי הביקורת על "תיעוש" — ראה במדור הכלכלי).

להלן קטעים מהדוחות:

● רשת בתי הספר "עמל" ההסתדרותית, שבה לומדים כ־28 אלף תלמידים, נתונה במצוקה כספית. הגירעון המצטבר של הרשת עולה בשנים האחרונות, ובאמצע שנת '87 הגיע ל־5 מיליון שקל.

● וועדי עובדים מקומיים במוסדות קופת חולים מקיימים פעילות כלכלית ללא תיאום עם המועצה הארצית של עובדי קופת חולים. ממדגם של 30 וועדים מקומיים שנבדק, 28 וועדים התעלמו מהתקנון המחייב אותם לדווח לעובדים על מצבם הכספי. 19 מהוועדים לא ערכו כלל דוחות כספיים. רק חלק מהוועדים מנהל רישום מסודר על גביית הכספים מהעובדים עבור השתתפות באירועים שונים.

● חברת "מיפעלי תרבות וחינוך", הפועלת בשטחי החינוך, תקשורת, הוצאה לאור, נופש וטיולים סיימה, לגבי רוב מחלקותיה, את השנים 1983 — '86 בגרעון. ניהול החשבונות של החברה לוקה בפיגור ברישומים, רישומים שגויים, חוסר מידע על הוצאות של אירועים והעדר מעקב שוטף אחר ההכנסות וההוצאות של חלק מהאירועים.

● הביקורת על אירגון עובדי הקואפרציה הצרכנית העלתה ליקויים בניהול החשבונות האישיים של החברים בקופת התגמולים ובקרן ההשתלמות.

● הביקורת בסמינר "אוהלו" ע"ש ברל כצנלסון, העלתה ליקויים בניהולו וברישומן של הקופות.

● בית הספר החקלאי "עיינות", השייך לנעמ"ת, נתון בגירעון משום שהתמיכה ממשרד החינוך, הסוכנות היהודית ומשרד העבודה אינה מכסה את כל ההוצאות. התקשרויות עם קבלנים וספקים נעשו ע"י הנהלת בית הספר ללא מיכרז ובלי קבלת הצעות חלופיות.

● ליקויים חמורים ניתגלו בפעולותיה של קרן ההשתלמות לפועלים החקלאיים: חלק מכספי הקרן הופנה שלא בהתאם למטרותיה; החלטות חשובות כגון החלטה על מכירת רכב, נירשמו כאילו התקבלו, למרות שלא הובאו כלל לדיון לישיבותיה של הנהלת הקרן. בפועל מועמסות על הקרן להשתלמות ולמילגות הוצאות כברות שלא שייכות לה כדין.

ראה סקירה במדור "הכלכלה והארם".

נורית ונפצע ברגלו מירי רובה צלפים בהפגנה בבלאטה

צעיר ערבי תושב מחנה הפליטים בלאטה ליד שכם נפצע אתמול ברגלו, כעת פיזור הפגנה סוערת שהיתה במחנה. בשעות אחה"צ יצאו עשרות צעירים תושבי המחנה לעבר הכביש הראשי וירו אבנים לעבר חיילי צה"ל ולעבר מכוניות חולפות. התסיסה גברה בשעות אחה"צ המאוחרות לאחר שבשעות הבוקר נופצה שמשה של אוטובוס אגד שעבר במקום.

כח צה"ל פיזר את המפגינים תוך שימוש בגז מדמיע ורובי כדורי גומי. כשנמשכה התסיסה, ירה מפקד הכח כדור אחד, כל הנראה כדור מרובה צלפים גם לעבר רגליו של אחד המפגינים ופצעו. רופא צבאי שהיה במקום העניק טיפול ראשוני לנפגע.

רב"ט חיים כנפו שנהרג סמוך לבופור הובא למנוחות

החייל רב"ט חיים כנפו, שנהרג ביום א' ליד מבצר הבופור בדרום לבנון, הובא אתמול לקבורה בבית העלמין הצבאי בחולון. בן 19 היה במותו והשאיר אחריו הורים, אח ואחות.

עשרות קרובים וידידים המתינו ב־3.30 אחר־הצהריים לארונו של חיים כנפו, ליד ביתם של הוריו, ביפו. כשהגיע הקומנדקר הצבאי, ובתוכו הארון, מוקף בשישה מחבריו, התחולל במקום מחזה קורע לב. הוריו ואחיו של חיים פרצו בזעקות שבר וניסו בכל כוחם להתרפק על הארון, כשהם ממררים בבכי. כמה אנשים אף התעלפו במקום ונזקקו לעזרה רפואית.

מהבית יצא מסע ההלוויה לבית־העלמין הצבאי בחולון. שם ספר על קברו הרענן מפקדו, שסיפר כי חיים היה בחור שקט וחייל מקצועי שהיה תמיד נכון לעזור לחבריו, בפעולה ובחיי היום יום.

רב"ט חיים כנפו הגיע לישראל לפני שמונה חודשים והוסף כנהג. ביום א' בשעה 9 בבוקר נסע ברכב הסיור אשר עלה על מוקש והוא נהרג.

(עתים)

עתר לבג"צ בבקשה לגיירו וטוען שהנו ממשפחת אנוסים

אורח מת"א עתר ביום ב' לבג"צ נגד בית הדין הרבני האזורי בת"א. העותר יונתן אור שעלה לפני 4 שנים מפנמה, מבקש מבג"צ להוציא צו על תנאי שיורה לבית הדין לנמק מדוע הוא מסרב לבקשתו של הצעיר להתגייר כהלכה.

פרקליטו של אור, עו"ד יוסף בן מנשה מבקש מבג"צ לתת גם פסק דין הצהרתי הקובע שאור הוא יהודי על פי ההלכה.

הצעיר בן ה־28 טוען בעתירה, כי אימו היא נצר למשפחת אנוסים מספרד וכאשר נולד, נימול כדת משה וישראל. בבית האם נשמרה הכשרות ובני המשפחה הקפידו ללכת לבית הכנסת בסופי שבוע.

עוד נטען בעתירה שאור למד בבית ספר תיכון יהודי בפנמה וב־1978 הגיע לראשונה לישראל.

לפני 5 שנים עלה ארצה כדי להשתקע בה וקיבל אשרת עולה כיהודי. גם כאשר השתקע סופית בארץ באוקטובר 1982, רשמו אותו במירשם האוכלוסין של משרד הפנים כיהודי.

לפני כשנה, ניטען בעתירה, ביקש לשאת אשה, כשפנה לרבנות בת"א — ניתקל בסרוב, בנימוק שהוא איננו יהודי, על פי ההלכה. אור אומר בעתירה שאימו עברה לפני שנים, גיור רפורמי ורישמי בפנמה.

לאחר שקיבל את סרוב הרבנות פנה הצעיר בבקשה לגיור יהודי. הוא ביקש לעבור תהליך מלא של גיור כהלכה, אך מאז, נאמר בעתירה, "נדחיתי ע"י הרבנות שוב ושוב, עד שנוצרה בקרבי תחושה הבלתי נעימה שאני משמש כדור במשחק מישפטי".

מאמציו של אור להתגייר לפי ההלכה נמשכים כבר יותר משנה. הוא נואש והחליט, לדבריו, לשאת את אשתו ויואן בנישואין אזרחיים שנערכו בפראגוואי לפני שלושה חודשים. בית הדין הרבני בת"א, נאמר בעתירה, עדיין לא סגר בפניו את הדלת להתגייר.

(עתים)

עולים מאתיופיה ירשמו כיהודים לאחר שהיו רשומים כנוצרים

אם וארבעת ילדיה שעלו מאתיופיה, יירשמו כיהודים במירשם האוכלוסין של משרד הפנים. עד עתה היו רשומים החמישה כנוצרים, אך לאחר שבני המשפחה עתרו לבג"צ הודיעה פרקליטות המדינה שהיא אינה מתנגדת לתיקון רישומם של בני המשפחה במירשם האוכלוסין.

המיפנה בעמדת משרד הפנים לגבי רישום בני המשפחה כיהודים חל, לאחר שבית הדין הרבני האזורי בירושלים הוציא, לבקשת פרקליטם עו"ד מיכאל קורינלדי, פסק דין שבו הוכרו כל בני המשפחה כיהודים.

בעתירה לבג"צ שכוונה נגד ראש הממשלה יצחק שמיר, המחזיק בתיק הפנים, נטען, כי לפני שלוש שנים הגיע לארץ, בדרך לא דרך, אב המשפחה ושלושה מילדיו. הם נירשמו מיד כיהודים. אך האם וארבעת הילדים הנותרים שבאו זמן קצר לאחר מכן, ניתקלו בסירוב עיקש מצד משרד הפנים לרשמם כיהודים. המדינה תוייבה לשלם הוצאות המשפט.

(עתיים)

בורגיבה הורחק מבירת תוניסיה

תוניס. — חביב בורגיבה, לשעבר נשיאה של תוניסיה, הועבר ביום ב' מארמון הנשיאות, בקרתגה שבקרבת תוניס, אל ארמון מורנאג, המרוחק כ־40 ק"מ מהבירה. על כך נמסר ממקורות מוסמכים בתוניסיה.

אל הנשיא לשעבר נתלוו אחייניתו סעידה סאסי וכל צוות האנשים המטפלים בו.

חביב בורגיבה הבן, שהוא כיום בן 60 שנה, שוחרר ממעצר בית כבר ביום א', יום בו הודח אביו מתפקידו.

(עיתצ"ר)

תכן הנפקות (1987) בע"מ

הודעה על תוצאות המכרז השני בהצעה שבתשקיף

על פי תשקיף מיום 1 בנובמבר 1987, הוצעה לציבור בדרך של מכרז סדרה של אגרות חוב, רשומות, על־שם, 1995—2003 (סדרה 2) בערך נקוב כולל של 29,550,000 ש"ח.

מחצית מאגרות החוב הוצעו לציבור במכרז השני שהתקיים ב־8 בנובמבר 1987. במכרז זה הוצעו אגרות החוב במחיר מינימלי של 90.5% מערכן הנקוב.

עד לסגירת החתימות, נתקבלו מהציבור 185 בקשות בערך נקוב כולל של 21,950,600 ש"ח, דהיינו, חתימת יתר של כ־פי 1.5. לפיכך דחתה החברה בקשות לאגרות חוב בערך נקוב כולל של 7,400,600 ש"ח.

מחיר המכירה, במכרז השני, נקבע ל־92.5% מערכן הנקוב של אגרות החוב.

במחיר העולה על מחיר המכירה נתקבלו 169 בקשות בערך נקוב כולל של 13,849,000 ש"ח. בקשות אלו נענו במלואן.

במחיר הנמוך ממחיר המכירה נתקבלו 9 בקשות בערך נקוב כולל של 4,516,600 ש"ח. בקשות אלו לא נענו.

במחיר השווה למחיר המכירה נתקבלו 6 בקשות בערך נקוב כולל של 3,535,000 ש"ח, בקשות אלו נענו בחלקן וכל מבקש קיבל 19.830299% מבקשתו.

החברה מודה לציבור על הענותו.

פסגת ראשי הבנקים הפחידה את המשקיעים בוול־סטריט

הדאו ג'ונס ירד אתמול ב־54 נקודות ● הדולר לשפל של 134.25 יין

ניו יורק. — מחירי מניות הבורסה של ניו יורק גלשו אתמול שוב, עם היפתח שבוע המסחר בוול סטריט, ומדד הדאו ג'ונס ירד ב־54 נקודות באשר המסחרים האשמים בירידה עת ה... מחשבים, שהחלו אתמול לפעול שוב לראשונה מאז היום השחור לפני שלושה שבועות.

אולם אין ספק שהרדה מפני נפילה נוספת של הדולר בעקבות כינוס ראשי הבנקים המרכזיים בשווייץ אתמול, וההתקדמות האיטית מדי בהשגת הסכם על קיצוץ בתקציב האמריקני, הן שמאחורי ירידת המחירים.

נגידי הבנקים המרכזיים של 10 המדינות התעשייתיות המובילות, שהתכנסו לדיונים בבאזל שבשווייץ, קראו אתמול לממשלות של המדינות התעשייתיות העיקריות להנהיג מדיניות פיסקאלית, שתביא לצמצום חוסר־האיזון הקיים במאזני התשלומים, ולקידום היציבות של שערי החליפין — כלשון הודעה משותפת שפורסמה בתום הדיונים.

הבנקים המרכזיים "מוכנים לתמוך במטרות אלה, במדיניות מוניטרית מתאימה", נאמר עוד בהודעה, עליה חתם נשיא הנגידים של קבוצת ה־10, קרל אוטו פוהל, נגיד הבנק המרכזי של מערב גרמניה.

קריאה זו מכוונת בעיקר לארה"ב, שם מנסים הנשיא רייגן והקונגרס מזה שבועיים להגיע להסכם על הקטנת הגרעון התקציבי האמריקאי, מסרו משקיפים.

הגרעון העצום בתקציב האמריקאי נחשב בדרך כלל כסיבה העיקרית למשבר הפיננסי הנוכחי.

ההודעה של קבוצת ה־10 מכוונת גם כלפי מערב גרמניה ויפן, הצוברות מדי חודש בחודשו עודפים מסחריים גדולים מאוד.

זוהי למעשה חזרה על קריאה הכלולה בהסכם־לובר, שעליו חתמו שרי האוצר ונגידי הבנקים המרכזיים בפברואר בפריס.

הנגידים הודיעו כי הם "מרוצים מהצעדים שננקטו לאחרונה כדי להבטיח פעולה ללא תקלות של המערכת הפיננסית" והבריזו מחדש על מחויבותם להמשיך ולפעול למען יעדים אלה.

בינתיים ירד אתמול שער הדולר לשפל־שיא חדש, ושערי המניות שוב ירדו ברוב הבורסות.

הבורסות במערב אירופה היו חלשות במיוחד, וקשה היה למצוא קונים במחזורים דלילים.

המדד בלונדון ירד לשפל מאז אוקטובר אשתקד, ועמד בסיום המסחר על 1232 נקודות, דהיינו ירידה של 42 נקודות.

בבוקר, עם סגירת הבורסה בטוקיו, התברר כי המניות איבדו אחוז אחד משווייו, המניות בבורסת פרנקפורט ירדו כ־5.2 אחוזים.

כבורסת מילאנו נרשמה ירידה בשיעור של 3.6 אחוזים, ואילו בבורסת ציריך היתה ירידה של 3.1 אחוזים.

הדולר נסגר בלונדון בשער של 1.6585 מארקים גרמניים, ירידה ניכרת לעומת 1.6760 ביום שישי.

הליש"ט עלתה ועמדה על 1.79 דולרים.

הדולר גם ירד לעומת היין היפני ועמד עם סגירת הבורסה בלונדון, על 134.25 יין. (ע"צ, עי"ר)

(מטה! למכור) הדולר המשיך לרדת בטוקיו גם אתמול (צילום: אי.פי.)

ארה"ב ובריה"מ פתחו במו"מ ראשון זה שבע שנים לצמצום הניסויים

ג'נבה. — ארה"ב וברית־המועצות פתחו אתמול במו"מ הראשון ביניהן זה שבע שנים, על דרכים לצמצום ניסויים הגרעיניים. השיחות נפתחו בבניין המשלחת הדיפלומטית הסובייטית בז'נבה. הן יתמקדו תחילה בדיון מחודש בשני הסכמים שלא אושררו בזמנם, שגובשו בשנות ה־70, והמגבילים את הניסויים הגרעיניים לעוצמה של 150 קילוטון. סיבוב ראשון של שיחות אלה נערך עתה פחות מחודש ימים לפני פגישת הפסגה המתוכננת בין הנשיא רייגן ובין מנהיג בריה"מ מיכאיל גורבצ'וב. משתתפי השיחות מקווים שסיבוב ראשון זה יסתיים לפני שיחות הפסגה. (עי"ר)

הדיפלומט הקוריאני ששוחרר בביירות: הוחזקתי בחדר עם החטוף הצרפתי אוק

לא ראה בשבי את טרי ווייט או את הגרמני קורדאס

סאול. — דיפלומט דרום קוריאני, ששוחרר על ידי חוטפיו בביירות בתחילת החודש, אמר אתמול, כי היה לו היתר לחדר שבו הוחזק — העיתונאי הצרפתי רוז'ה אוק.

זו שהוסטנג, בן 44, ששב לביתו בשבוע הבא לאחר שהיה בשבי 21 חודשים כבן ערובה, נתבקש במסיבת עיתונאים לענות על ידיעות שראה את השליח טרי ווייט, איש העסקים הגרמני רודולף קורדאס ואת העיתונאי אוק. שלושה אלה נכללים בין למעלה מעשרים אזרחים זרים המוחזקים כבני ערובה בלבנון וסבורים כי נמצאו.

"לא ראיתי שניים מהאנשים שהוזכרו כאן ואף לא ניהלתי איתם שיחות" ציין הדיפלומט חדרום קוריאני. "באשר לעיתונאי המערבי אוק, הוחזקתי פעם יחד עימו באותו חדר" גילה דו לכתבים.

אוק (31), צלם ועיתונאי רדיו, נחטף על ידי אנשים חמושים ב־13 בינואר 1987. דו אמר כי במהלך שבין הוא הועבר לכ־10 מקומות שונים, שבהם חש כי הוחזק יחד עם בני ערובה זרים אחרים. הוא סירב למסור פרטים נוספים על בני הערובה האחרים וטען שהוא נוהג כך מטעמים ביטחוניים.

"כיסו את עיני כאשר הועברתי ממקום למקום וכאשר לקחו אותי לשירותים" אמר דו. "אך יכולתי לשמוע שדלתות נפתחו ונסגרו למען בני ערובה אחרים". הדיפלומט גילה לעיתונאים, כי במשך החודשיים עד שלושת החודשים הראשונים של שביו הוא קיבל כמזון אך ורק פירות. במשך שני החורשים לאחר מכן הוא קיבל ארוחה אחת ליום ולאחר מכן אישרו לו לאכול שלוש פעמים ביום. ארגון "אמל" שתיווך בפרשת שחרורו של דו, הודיע כי האיש שוחרר. תמורת תשלום כופר נפש של יותר ממיליון דולר. ממשלת סאול הכחישה כי שילמה כופר נפש. (עי"ר)

"מצרים תוכל לספק נשק לכל מדינות ערב ואפריקה"

קהיר. — עבדל חלים אבו ראזלה, שר ההגנה המצרי, הודיע כי למצרים תשתית שתאפשר לה "לספק את צרכי החימוש של המדינות הערביות והאפריקאיות".

במסיבת עיתונאים ערב פתיחתו של היריד השני לתחמושת בקהיר, הטעים אבו־ראזלה, כי מצרים כבר מספקת ציוד לאירק ולסוריה, אך הוסיף כי עד כה לא קיבלה "כל בקשה לאספקת ציוד צבאי ממדינות המפרץ, כולל כווית".

עוד גילה אבו ראזלה, כי מצרים סיימה תעשייה חשובה להרכבת מטוסי אימון "אלפא־ג'ט" (מתוצרת צרפת וגרמניה) ו"טוקאנו" (מתוצרת בראזיל) ומסוקים צרפתיים מדגם "גאזל".

שר ההגנה דיבר על התוכנית להרכבת הטנק האמריקאי "אייבראמס 1" במצרים. טנק זה נחשב למודרני ביותר בעולם ובנושא זה הושג כבר הסכם עקרוני עם ארה"ב. "אנו בודקים עתה עם האמריקנים אילו חלקים ייוצרו במצרים ואילו בארה"ב".

מצרים, אמר, הצליחה "להודות ל־שימוש בטכנולוגיה מערבית, להפוך טנקים סובייטים ישנים מדגם טי־54 לטנקים מצריים משוכללים יותר, שזכו לכינוי "רעמסס".

באוניברסיטה אין מרצים אך היא מחלקת תארים

מאת דפנה ורדי, כתבת "על המשמר" בבריטניה

לונדון. — ממשלת בריטניה מתכננת לשנות את החוק בכל הנוגע לתעודות ודיפלומות המוענקות על־ידי מוסדות להשכלה גבוהה, לפי השינוי המוצע, מוסר לא מוכר שיעניק תעודות לבוגריו יעבור על החוק.

שר המדע הבריטי, קנט בייקר, אשר ביקר לאחרונה בהונג קונג בה שם על היקף הבעיה הנגרמת כתוצאה מתעודות חסרות ערך המוענקות על־ידי מוסדות הינוך בריטיים לא מוכרים, בעיקר לתושבי מדינות חבר העמים.

אחד הבולטים בין מוסדות אלה הוא "אוניברסיטת סומרסט", אשר אין לה מרצים, אין ספריות ואין מעבדות, אבל היא מציעה תעודות במגוון מקצועות ומדעי החברה והרוח לסטודנטים שיגישו מספר עבודות, תמורת כ־1,500 ליטרות שטרלינג.

המחתרת האירית מתנצלת על הרג אזרחים בפיגוע

מאת דפנה ורדי, כתבת "על המשמר" בבריטניה

לונדון. — המחתרת האירית "אי.אר.אי." הודתה אתמול, כי היא היתה אחראית לפיגוע שלשום בעיר אנסקילן שבצפון־אירלנד. בפיגוע נהרגו 11 איש. אנשי המחתרת טענו, כי התכוונו לפגוע רק באנשי הביטחון שבמקום, והביעו צער על מותם של חפים מפשע.

שלא כדרכם, לא העבירו אנשי ה"אי.אר.אי." את הודעת באמצעות הזרוע הפוליטית שלהם, "שין. פיין." אלא דרך עיתונאי בדבלין. מניחים שהסיבה לכך היא, שבשלב זה מנסים כולם לנער חוצנם ממניחי הפצצה.

בהצהרתם אומרים אנשי המחתרת, כי המטען היה אמור להיות מופעל באמצעות שליטה־מרחוק, אך מכשור אלקטרוני של אנשי הביטחון באזור הפעיל את חומר הנפץ מוקדם יותר. תירוץ זה מתקבל בבריטניה ובאירלנד בציניות, שכן ברור היה מראש שבאזור יהיה קהל רב של אזרחים וביניהם נשים וילדים.

ג'רי אדמס, מנהיג "שין. פיין." שהיא הזרוע הפוליטית של ה"אי.אר.אי." הנהג בדרך כלל להגן על פעולות המחתרת האירית ולהצדיק את הפיגועים שלהם, בטענה שאם נפגעים אזרחים חפים מפשע, זה חלק מהמחיר שיש לשלם — לא ניסה הפעם להצדיק את הפיגוע. הוא הביע צער וחרטה וביקש להעביר תנחומים למשפחות הנפגעים.

בבריטניה, חזר ואמר השר לענייני צפון־אירלנד, תום קינג כי פעולות תגמול נגד מבצעי הפיגוע רק ישרתו את מטרותיהם של מניחי טעם חומר הנפץ. אך חברי פרלמנט מצפון־אירלנד דרשו פעולה נמרצת ולא תנחומים וגינוי.

בינתיים העבירו שלטונות צרפת לבריטניה מידע לפיו הספינה שנתפסה כשבוע שעבר כשהיא נושאת 150 טון נשק וחומרי־חבלה, עשתה ארבע הפלגות קודמות להעברת נשק מלוב למחתרת האירית.

הצרפתים גם הביעו חשש, כי אחד המטענים הקודמים כלל את חומר הנפץ ששימש לפיגוע אתמול, בו נהרגו 11 איש ונפצעו 6. רשויות הביטחון בצפון־אירלנד יעבירו בימים הקרובים שאריות מחומר הנפץ לבדיקה השוואתית של הצרפתים.

שר המסחר והתעשייה האירי הודיע אתמול על ביטול ביקורו המתוכנן בלוב בראשה של משלחת מסחרית, במחאה על מעורבותו של שליט לוב, מועמאר קדאפי במשלוח הנשק וחומרי החבלה ל"אי.אר.אי.".

במבנה ההרוס מאחורי האנדרטה אירע הפיצוץ שהרג 11 איש, בטכס אזכרה לחללי מלחמות העולם באירלנד (צילום: אי.פי.)

איראן גייסה כוחות למיתקפה חדשה לכיוון באצרה

בגדאד. — איראן גייסה כוח גדול, המורכב ממשמרות מהפכניים ויחידות של הצבא הסדיר, לקראת מיתקפה חדשה על העיר באצרה — דיווחו דיפלומטים.

דיפלומט בכיר ממדינה אסיאנית אמר, כי שגרירותו בטהראן דיווחה על אלפי חיילים שנשלחו בשבועות האחרונים לחזית הדרומית, הן מיחידות לוחמות והן מיחידות חדשות שהוקמו באחרונה.

שני טילי קרקע־קרקע איראניים נחתו אתמול בשכונת מגורים בבגדאד, ודובר צבאי עיראקי מסר, כי היו מספר נפגעים.

בריה"מ מרוצה מפרישת וינברגר

מוסקווה. — בטאון המפלגה הקומוניסטית הסובייטית "פראבדה" כתב אתמול, כי התפטרותו של קספר וינברגר מתפקידו כשר ההגנה האמריקני מצביעה על "סיום תקופה שלא היתה מן היפות ביותר בתולדות ארה"ב".

בתקופת כהונתו, שנמשכה קרוב לשבע שנים, היה וינברגר הכוח המניע שהביא להוצאות צבאיות ענקיות והוא ניסה עד הסוף לטרפד הסכם לביטול הכוחות הגרעיניים לטווח בינוני, הסכם שייחתם בוועידה פסגה של מעצמות העל בחודש הבא, מציין העיתון.

בטאון המפלגה הקומוניסטית מביע הערכה אופטימית ליורש, קארלוצ'י: "על כל פנים, אי־אילו שינויים קונסטרוקטיביים בעמדה שנוקטת וושינגטון, נותנים מקום לתקווה שהעידן שלאחר וינברגר יהיה פרודוקטיבי יותר במישור היחסים הסובייטים־אמריקניים".

(ע"צ)

שערי מטבע־חוץ בנק הפועלים — 9.11.87

	יחידה	בנקנוטים קנייה	בנקנוטים מכירה	העברות והמחאות קנייה	העברות והמחאות מכירה	שערים יציגים
סל מטבעות	1	—	—	1.6857	1.7067	1.6953
דולר אמריקני	1	1.52	1.59	1.5513	1.5707	1.5609
מרק גרמני	1	0.91	0.98	0.9289	0.9405	0.9336
לירה שטרלינג	1	2.72	2.85	2.7663	2.8010	2.7815
פרנק צרפתי	1	0.26	0.28	0.2737	0.2771	0.2750
ין יפני	100	1.13	1.18	1.1512	1.1655	1.1569
גילדן הולנדי	1	0.81	0.85	0.8258	0.8361	0.8302
פרנק שווייצרי	1	1.11	1.16	1.1279	1.1420	1.1336
כתר שוודי	1	0.25	0.26	0.2572	0.2604	0.2585
כתר נורווגי	1	0.24	0.25	0.2442	0.2473	0.2462
כתר דני	1	0.24	0.25	0.2402	0.2432	0.2417
מרק פיני	1	0.37	0.39	0.3772	0.3819	0.3795
דולר קנדי	1	1.16	1.21	1.1761	1.1908	1.1847
דולר אוסטרלי	1	1.03	1.10	1.0637	1.0769	1.0701
ראנד דר' אפריקני	1	0.48	0.80	0.7946	0.8045	0.7983
פרנק בלגי	10	0.43	0.46	0.4439	0.4494	0.4460
שילינג אוסטרי	10	1.30	1.36	1.3200	1.3363	1.3266
לירה איטלקית	1,000	1.23	1.31	1.2583	1.2741	1.2641

על היום

10.11.87

לבחור בערוץ הכניעה

עיתונאי רשות־השידור מנהלים מאבק חסר סיכוי המתעלם מכללי טאקטיקה בסיסיים. הם פתחו במאבקים מיד עם חתימת הסכמי־המיסגרת ולא השאירו מרחב נסיגה לאוצר ■ במלחמה אבל לא כמו במלחמה

מאת נפתלי בן־משה

שביתת עיתונאי רשות־השידור נכנסת לשבוע החמישי שלה — והעולם אינו נחרב והאנשים לא יוצאים מדעתם יותר מהרגיל, והחיים איכשהו נמשכים כפי שהם נמשכים בדרך־כלל. אם השביתה תימשך עוד חמישה שבועות או עוד חמישה חודשים — תיהפך להרגל והטלוויזיה פשוט תישכח מלבם של האנשים.

גם המכורים לטלוויזיה יתרגלו לעובדה שטלוויזיה זה חינוכית, ערוץ שני־ישראלי, ערוץ שלישי־ירדני וערוץ רביעי־לבנוני (וכולם במזרח־התיכון), ושרדיו זה גלי־צה"ל השובבים ואייבי נתן, שלפתע נשכחו ונמחקו כל עלילותיו לטובת האנושות ונשאר ממנו רק מיפור־שביתה, שחרשות טריות, גם אם לא משמחות, אפשר לקרוא כל יום בעיתוני־הבוקר ובעיתוני־הערב, שגם הם מופיעים בבוקר.

מלבד כמה עיתונאים בתיקשורת הכתובה ובמיוחד ב„על המשמר", שמצפונם המעמדי הנוקף אינו נותן מרגוע לעצם הנובע, ומלבד מודעת הזדהות (בעיתונות הכתובה כמובן) מטעם עיתונאי־ישראל ומדוע הם לא שוכחים לאות סולידריות?) — רוב־רובו של הציבור אינו אוהב את השביתה הזאת ואינו מוכן — אם לדבר בעדינות — לנקוף אצבע למען השובתים. לא שהציבור אדיש לשביתה. מה פתאום אדיש? להיפך, איכפת לו מאוד. השביתה עד כה — עד שיתרגלו אליה כמו שמתרגלים לכל צרה נסבלת, מציקה לו ופוגעת בו.

אני מדבר על הציבור ולא על הממשלה, שאולי מאחורי עיקשותה העקרונית מסתתרת גם שמחה לאידם של העיתונאים השובתים. הציבור אינו שונא עיתונאים ואינו שמח לאידם. לא צריך לשנוא את העיתונאים ברשות־השידור כדי לא להצדיק את שביתתם, וגם אם מצדיקים את תביעתם — כמוני למשל — עדיין אין זה מחייב להצדיק את השביתה שנפתחה בצורה ברוטאלית ערב־החג וכמעט ללא אתראה מוקדמת. לא כל תביעה צודקת מצדיקה שביתה ולא כל שביתה היא צודקת את הכלל הפשוט הזה צריכים לדעת כמה מאנשי־המצפון המעמדי בעיתונות הכתובה.

מעוט — אבל שווה

גם המהנדסים אינם מרוצים מתוספת 75 שקלים לחודש כמתחייב מהסכם־המיסגרת. הם לא כל־כך נגד ה־75 שקל כפי שהם נגד הרעיון המבעית, שהם האליטה שבאליטה יקבלו תוספת השווה בשקלים למה שמקבלים הנחותים שבפועלים. זה כבר מעבר לכוח הסבל שלהם. לכן הם הולכים להקים יחד עם עוד סנובים אחרים פדרציה של עובדים אקדמאיים מחוץ להסתדרות, כדי לא להתחכך חלילה עם פועלת הטקסטיל ולא לשהות במחיצה אחת עם פועל הבניין.

75 שקלים לחודש הם באמת סכום פעוט, אך כשהם ניתנים באופן שווה לכולם — הסכום גדל מעבר לערכו החומרי ונהיה לערך חברתי בפני עצמו. אי־אפשר לנהוג כך כל השנים, אך מדי פעם, ובמיוחד בשעה שהתנאים האובייקטיבים אינם מאפשרים תוספת־שכר גדולה, חשוב לעשות זאת, גם למען ההרגשה הטובה. החיוב בהסכם־המיסגרת נעוץ דווקא בנקודה זו של תוספת שווה, המקנה עדיפות לחלשים שבקרב העובדים.

הרושם בציבור

הציבור אינו מתמצא ואינו חייב להתמצא בדקויות ובסבך הבעיות של רשות־השידור ושל העובדים בה, אך כשהוא שומע, שהיענות לתביעת עיתונאי־הרשות להשוואה עם העיתונאים בעיתונות הכתובה, עלולה לגרור אחריה שרשרת שלמה של תביעות — אולי צודקות גם הן — מסקטורים אחרים, ולמוטט תחתה את כל מערכת השכר — הדבר אינו עובר מעל לאוזניו מבלי שיעשה עליו רושם, ורושם חזק מאוד. קיבולת ההזדהות והאהדה של הציבור ככל שתהיה רחבה, מתמלאת ועוברת על גדותיה במקרים יותר קריטיים וקורעי־לב מזה של עיתונאי רשות־השידור. מה לעשות? הציבור ככלל, לא כשהוא מחולק לקבוצות אינטרסנטיות, רגיש מאוד, ובצדק, ליציבות היחסית שהושגה בדי־עמל ולא יתמוך בשום גורם ציבורי המאיים לסכן יציבות זו, ויהיו אלו אפילו העיתונאים.

לימים טובים יותר

מה שמפליא בכל העניין הוא, שדווקא עיתונאים המתמצאים בכל דבר והמתיימרים להעריך ולנתח מצבים ולהבין דבר מתוך דבר, לא ידעו להעריך נכונה את המצב ולא הבינו, שהם יוצאים למאבק חסר־סיכויים, אם לא לומר אבוד — בצורה ובעיתוי שהם [illegible] לנהלו. הכלל הבסיסי בפראקטיקה של מאבק ציבורי הוא לדעת להעריך נכונה את דרכי הנסיגה של יריבך. העיתונאים היו [illegible] להבין, שבתנאים הנתונים, מישרד האוצר — בתמיכה של ההסתדרות — לא יוכל [illegible] כך לפרוץ את הסכם המסגרת, שנחתם [illegible] לאחר משא־ומתן מייגע וממושך. את הכלל הפשוט הזה לא הבינו העיתונאים השובתים מרשות־השידור, ולכן שביתתם, ככל [illegible] מועדת לכשלון.

כל מי שאינו שונא את מיקצוע העיתונאות ואלה העוסקים בו, צריכים לייעץ לעיתונאים ברשות־השידור להיאחז בכל פשרה [illegible] שתוצע להם ולסיים את השביתה [illegible] בבוקר בטרם תסתאב לגמרי. זו לא [illegible] אלא נסיגה טאקטית שהיא מחוייבת [illegible]. לא צריכים לוותר על תביעתם [illegible] להשוואה עם העיתונאים בעיתונות הכ[illegible] אך את המאבק עליה ובצורה יותר מתוכננת [illegible] לדחות לימים יותר טובים, שאולי שיתמהמהו בוא יבוא.

אהבת בשרים

השחיטה הכשרה בבריטניה לפי עקרונות היהדות והאיסלאם תימשך, למרות המלצותיה של המועצה למען שלומם של בעלי־חיים, שתוצא מחוץ לחוק

מאת דפנה ורדי, לונדון

שלטונות בריטניה יאשרו את המשך השחיטה לפי עקרונות היהדות והאיסלאם, כך מסר שר החקלאות הבריטי, מר ג'והן מקגרגור, בתגובה להצעה לפיה צורת שחיטה זו תוצא אל מחוץ לחוק בבריטניה בטענה, כי היא אכזרית יותר מהאחרות.

המלצותיה של ה„מועצה למען שלומם של בעלי־חיים", שהיא גוף הממונה על־ידי הממשלה, כוונו לכך, שבעלי החיים לא יהיו בהכרה לפני שחיטתם, דבר המנוגד לחוקי השחיטה לפי הדת היהודית ולפי חוקי ה„חלאל", שהיא השחיטה המוסלמית. אך שר החקלאות ציין, כי ברור לו ששיטת שחיטה זו היא בין העקרונות הבסיסיים של היהדות והאיסלאם, ואינה פתוחה לשינויים. ממשלת בריטניה, אמר, מכירה „בהשלכות החמורות לקהילות הדתיות אם אלה לא יוכלו להכין את הבשר כפי שדתם מחייבת. אנחנו לא מאמינים, שתהיה הצדקה לכך שנטיל מגבלה זו על קהילות אלה."

ההמלצות שהתקבלו

עם זאת, חמש עשרה המלצות אחרות של המועצה התקבלו, ואנשי הקהילה היהודית בבריטניה מציינים, שאלה יכניסו אותם להוצאות גדולות, שכן מתחייב מהן הפסקת השימוש בציוד הקיים ורכישת ציוד חדש.

לפי שיטת השחיטה, המקובלת כיום בבריטניה, הופכים את בעל החיים כשראשו כלפי מטה ורגליו כלפי מעלה, ורק אז הוא נשחט. המלצת הוועדה היא לעבור לשיטה בה בעל החיים נשאר לעמוד על רגליו, שיטה המקובלת בארצות־הברית, ולדברי רבנים בבריטניה אינה מנוגדת לחוקי הכשרות.

החלטת הממשלה לאפשר את המשך השחיטה הכשרה התקבלה בברכה בקהילה היהודית בבריטניה, אך עוררה את כעסם של הארגונים השונים, הפועלים להגנה על בעלי־חיים.

הרב הראשי לבריטניה, הרב סר עמנואל יעקובוביץ, אמר לאחר קבלת ההחלטה, כי הוא רואה בה הכרח בטענה, כי „השיטה היהודית היא לא פחות אנושית מכל השיטות האחרות, שהומצאו עד כה." נשיא ועד הנציגים של יהודי בריטניה הביע גם הוא את שמחתו על ההחלטה, אך בו בזמן הביע דאגה על ההוצאות הצפויות לקהילה מהכנסת המיכשור החדש, שנדרש על־ידי שר החקלאות, שכן מחירה של כל יחידה הוא כ־50,000 לירות שטרלינג. ה„הממשלה מצפה", אמר, „שהם יהיו בשימוש תוך שנתיים, אבל אני לא מאמין שנהיה מוכנים עד אז."

גם „המועצה למען שלומם של בעלי־חיים", וגם ה„חברה המלכותית למניעת אכזריות כלפי בעלי־חיים" הביעו את מחאתם על החלטת הממשלה. , והבטיחו שימשיכו לפעול למען הוצאת השחיטה הכשרה אל מחוץ לחוק.

נושא השחיטה הכשרה נמצא על סדר היום בבריטניה מזה זמן רב, כאשר במרבית המקרים הקבוצות המעלות אותו הן אלה הדואגות לשלומם של בעלי־חיים. אך לא אחת נכנסו לעניין אלמנטים אנטישמיים, כאשר קבוצות אחרות בעיקר ימניות קיצוניות ניסו לתפוס טרמפ על הנושא, שהוא בעיקרו הומאני ולהכניס נימה שונה, אשר תשרת את מטרותיהן.

לזכותם של הארגונים השונים הפועלים נגד אכזריות לבעלי־חיים ייאמר, שאלה עשו כמיטב יכולתם, כדי להרחיק אלמנטים אלה מהתמונה. קשה לדעת אם הסיבה לכך היתה אהבתם הגדולה ליהודים ומוסלמים או חששם, שמעורבותם של גורמים פוליטיים קיצוניים תוריד מאמינותם ותטיל דופי בטוהר מאבקם.

כך או כך בלטה העובדה, שהם נזהרו [illegible] ממעורבות כזו, והרחיקו גורמים אלה [illegible].

עם זאת, בכמה מהוועידות השנתיות [illegible] המפלגות בשנים האחרונות עלו [illegible] החלטה בנושא, כולן במטרה להוציא [illegible] השחיטה הכשרה אל מחוץ לחוק.

נושא השחיטה בהכשרה היה [illegible] האחרונות אחד מאלה שתרמו [illegible] הפעולה בין הממסד היהודי [illegible] מטרתם של השניים היתה זהה, שכן [illegible] האיסלאם השחיטה היהודית [illegible] למאמינים היא שחיטת „חלאל", [illegible] בעקרונותיה לשחיטה הכשרה, וההבדל [illegible] הוא בצורת הפיקוח, שהוא חמור יותר [illegible] עקרונות היהדות.

רבים מאנשי הקהילה המוסלמית [illegible] רוכשים את הבשר שלהם מקצבים [illegible] שכן אישור הכשרות מבטיח להם [illegible] על כל כללי ה„חלאל". כאשר החלה [illegible] להגנה על השחיטה הכשרה, היו [illegible] ראשי שתי הדתות, והמטרה המשותפת [illegible] לשיתוף הפעולה ביניהם.

על הפרק

ראש דסק לענייני היום: לוי מורב   עורכת אחראית של עמודי הפנים: עמית אושר

אריאל שרון. אצל הליכוד הוא הוכיח

כל מה שהמערך עשה...

מאת אריה פלגי

כאשר הליכוד במצוקה בגלל מעשים רעים או הצעות מגונות, אנשיו שולפים את הנימוק האבסולוטי: „אבל המערך כבר עשה זאת". אחרון השולפים היה אריאל שרון, שטען כי הטרנספר הוא פטנט ישן, רשום על שמו של המערך. ואחרים גילו בהזדמנויות שונות, שכבר המערך התיישב באמצעות נישול ערבים, והמערך כבר ניהל מלחמות והביא אינפלציה, שלא לדבר על השחיתויות ועל יצירת פערים.

השאלה היא: אם זה היה בסדר — מדוע רצו כל־כך להחליף את המערך? אם זה לא היה בסדר — מדוע צריכים לחקות אותו? מדוע זה צידוק למעשי הליכוד?

מה גם, שלפי שרון, הליכוד לא עושה בתבונה. אצלו הסיסמה הידועה יוצאת במהופך. מעין „כל מה שאתם עושים, אנחנו מסוגלים לעשות גרוע יותר". זה נכון לגבי שרון עצמו. הוא הרי תוצרת תנועת העבודה. אבל בזמנה הגיע לכל היותר עד פיקוד הדרום. את משרד הבטחון העמיד לרשותו הליכוד. שם הוכיח את כוונות הנחתו.

ים המוות

לעומת הטרור האווירי והיבשתי, הטרור הימי פרוץ, כמעט, לגמרי ● אירגוני החבלה „גילו" תחום זה והקימו יחידות חבלה ימיות המסתייעות במגוון ארצות־ערב, וכן בחלק ממדינות הגוש המזרחי

מאת אבי בניהו

להערכתם של רבים במערכת הביטחון ובכלל זה גם שר הביטחון יצחק רבין, חטפו אנשיו של אבו־נידאל את ספינת השעשועים „סילקו" רחוק מאוד מחוץ למים הטריטוריאליים של מדינת ישראל, ולא מול חופי עזה כפי שמסר דובר האירגון בביירות.

הערכה זו מתבססת בעיקרה על הנחה שאם אכן בוצעה החטיפה מול חופי הדרום, אזי היו חייבים החוטפים והחטופים לעבור מערך שלם של חיל־הים הישראלי בדרך לאחר מנימלי לבנון. סוד גלוי הוא, שחיל־הים הישראלי, במסגרת מלחמתו במחבלים מפעיל מערך ימי צפוף בגבול המים הטריטוריאליים ואף מעבר לו, במטרה לפקח ולעקוב אחר כל תנועה ימית חשודה.

במסגרת זו פועלים ספינות הטילים, ספינות המשמר „דבור", תחנות מכ"מ בחוף ובים ומערך מטוסי סיור ותצפית בשימוש חיל־הים.

האבטחה הימית של ישראל מכסה את כל אזורי החוף, לרבות השטח הימי הגובל באזור הביטחון בדרום לבנון — עד לנמל צור שעליו יש לישראל שליטה כמעט מוחלטת.

לפיכך, יש לשער, שהחטיפה בוצעה באזור קפריסין או בים־התיכון באזור חופי צרפת ומשם הובלה „סילקו", כנראה לנמל צידון או ביירות.

אירוע החטיפה הטיל זרקור על הכושר הימי שמפתחים אירגוני המחבלים לפעולה בים. לאחר ש„האופציה האווירית" — פיגועים במטוסים ובנמלי תעופה, הצטמצמה בעקבות פעולה בינלאומית, הרי שהטרור הימי מתפתח והולך. אצל חלק מאירגוני המחבלים הוקמו יחידות ימיות שמטרתן להקנות את הידע הדרוש לצורך החדרתן של חוליות חבלה ואמצעי לחימה לישראל, בדרך הים לביצוע פיגועים. היחידות הימיות של המחבלים ניבנו בעיקר מתשתית ימית של פלשתינאים אשר עברו בעבר כדייגים וצוללנים.

הפת"ח (האירגון ממנו פרש אבו־נידאל) הוא האירגון הגדול והדומיננטי ביותר מבין כל אירגוני החבלה בתחום הימי. לרשותו עומדת יחידה ימית אשר הוקמה בשנות ה־70 במטרה לבצע פיגועים ימיים, ולהדריך מחבלים לפעולה ימית.

היחידות הימיות של המחבלים מצויידות במגוון של ציוד ימי. את רוב הציוד מקבלים המחבלים ממדינות ערב השונות, ואילו בחלקם הוא נרכש על־ידם בשוק העולמי. ציוד זה כולל סירות מירוץ מהירות, סירות גומי, האסקות וכו'. המחבלים מסתייעים בהדרכה בנושאים ימיים שונים במגוון ארצות־ערב, וכן בחלק ממדינות הגוש המזרחי. לאחר מלחמת לבנון וסילוק מרבית התשתית הימית מלבנון התמקדה פעילות ההדרכה והכשרת החוליות הימיות באלג'יר.

במקרה של השבוע האחרון — חטיפת היאכטה „סילקו" — שכרו ככל הנראה אנשיו של אבו־נידאל יאכטה במעגן בקאן, שבצרפת ועקבו אחר ה„סילקו" עד שהשתלטו עליה באלימות. האירוע האחרון, בדומה לאירוע האונייה „אקילה לאורו" בא ומזכיר כי היהודים, גם אלה המפליגים בלב־ים, הינם חזית במלחמה נגד הטרור.

לעומת הטרור בתחום האווירי והיבשתי שזכה למודעות בינלאומית, הרי שהטרור הימי פרוץ כמעט לגמרי. הרשויות הימיות הבינלאומיות ומשרדי התעבורה של המדינות השונות חייבות להידרש לנושא זה כדי להבטיח את שלומם של תושביהן גם בלב־ים.

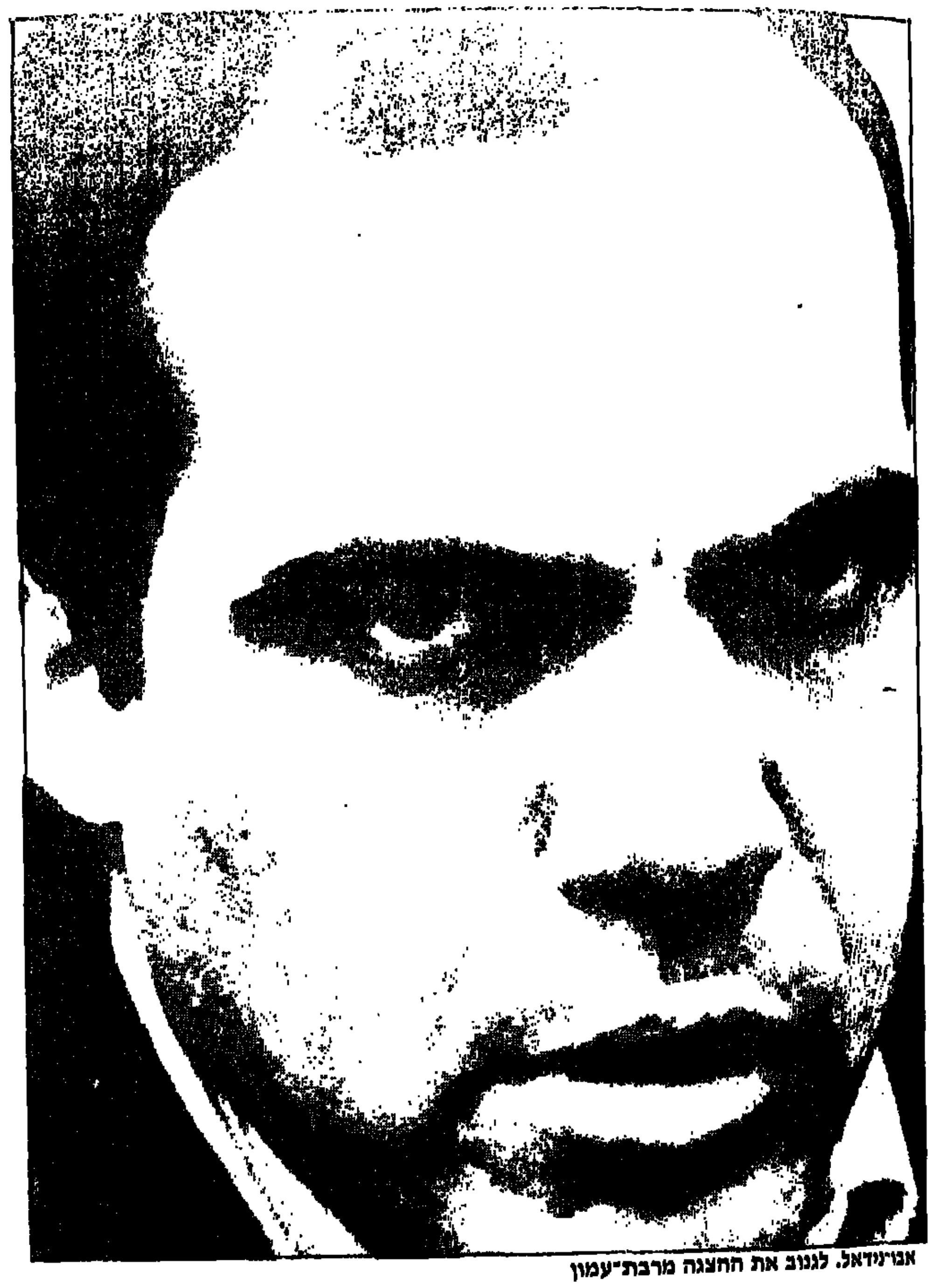

אבו־נידאל. לגנוב את ההצגה מרבת־עמון

השליח

מאת רונית מורגנשטרן

לאורי אבנרי היה „קשר" מסויים עם אבו נידאל, זמן קצר לפני שנרצח עיסאם סרטאווי בפורטוגל פירסם צברי אל־באנא, המכונה אבו נידאל, רשימת שמות עליהם הוציא פסק־דין מוות —עיסאם סרטאווי, יאסר ערפאת ואורי אבנרי. את ערפאת האשים אבו נידאל שהוא סוכן הסי.איי.איי . את אבנרי שהוא סוכן המוסד הישראלי ואת סרטאווי שהוא סוכנם של שניהם.

אבו נידאל, לדברי אורי אבנרי, היה איש פתח במקורו כשהיה בעיראק ניסה למעשה, להשתלט, בסיוע העיראקים, על אירגון הפתח. משלא עלה בידו ניסיון ההשתלטות פרש והקים אירגון משלו, ששרת את מטרות עיראק. אבו נידאל קרא לאירגונו באותו השם — פתח.

אבנרי: „כתוצאה מהשמות הזהים לא הבחינו בעולם בין שני האירגונים וישראל היתה יכולה להשתמש במעשי הזוועה שלו ולהאשים את אירגון פתח, מבלי לשקר בעצם. כאשר עיראק הפסיקה להיות קיצונית לגבי הבעייה הפלשתינאית, בעיקבות מעורבותה במלחמת עיראק־איראן, עבר אבו נידאל לחסות הסורים ומאז הוא משרת אותם ופועל תחת חסותם".

● שאלה: לאחרונה יש התקרבות בין אסאד לערפאת?

● אבנרי: המעמד של אבו נידאל היום כלפי סוריה הוא לא ברור. סוריה קשרה קשרים עם צרפת ובמשא ומתן רישמי, שהיה לה עם צרפת, קבעו הצרפתים וגם האמריקאים תנאי, שהסורים יסלקו את אבו נידאל. יכול להיות שהיום הוא פועל בחסות לוב. עם זאת עצם העובדה שהוא עורך מסיבת־עיתונאים בביירות, שבחסות סוריה, בכל זאת אומרת דרשני.

● שאלה: זה נכון שבאש"ף מאשימים את אבו נידאל, שהוא סוכן של המוסד?

● אבנרי: „טיב המעשים של אבו נידאל כיוון חלקים באש"ף לחשוב, שהוא סוכן של סוריה וסוכן של המוסד. עיסאם סרטאווי עצמו אמר, שאבו נידאל מעוניין לשרת הרבה אדונים ובין היתר את המוסד הישראלי. המעשים שלו שירתו יותר את האינטרסים הישראליים ופגעו באש"ף, מפני שאבו נידאל נוהג לפגוע ביהודים על אדמת אירופה ולא בישראלים. זכורים המקרים של הטבח בבית־הכנסת בווינה ובבית־הכנסת באיסטנבול וברומא. המעשים האלה גם קוממו את העולם נגד הפלשתינאים, כי דעת הקהל העולמית אינה מבחינה בין פלג זה או אחר ומאשימה את אש"ף כולו במעשים, ובמקביל מעשי הזוועה, שמבצע אבו נידאל, דוחפים את היהודים עצמם לזרועות ישראל.

● שאלה: אבל הוא פוגע גם בפלשתינאים.

● אבנרי: „המלחמה האמיתית שלו היא בעצם נגד אש"ף. לאורך כל הדרך הוא מנסה להכשילם וביחוד את ערפאת, אותו הוא שונא באופן אישי. הוא ביצע יותר רציחות של פלשתינים, מאשר של יהודים. אש"ף הוציא נגדו פסק־דין מוות ב־1976".

● שאלה: אתה אישית חושב, שאבו נידאל משרת אינטרסים של ישראל?

● אבנרי: „המעשה ההיסטורי ביותר של אבו נידאל היה הניסיון לרצוח את השגריר ארגוב בלונדון. כל העולם ידע אז, שישראל רק מחכה לעילה לפלוש ללבנון. הכל משוכנעים, שההתנקשות נעשתה בכוונה תחילה, כדי לגרום למלחמה הזאת. הרי אריק שרון רק חיכה לתירוץ, כדי להיכנס ללבנון".

טרור מזוקק

פעולות טרור ראוותניות אופייניות בעת מפגשים בינלאומיים — וחטיפת היאכטה על־ידי ארגונו של אבו נידאל, היא פעולת טרור נטו ■ גישושים ישראליים ביחס למו"מ לא רצויים, הם רק יעודדו מבצעים נוספים ■ התרשמויות ראשוניות של ד"ר מררי, מומחה לתנועות טרור

מאת חיים מרגלית

חטיפת היאכטה בידי ארגונו של אבו־נידאל היא פעולת טרור נטו — קובע ד"ר אריאל מררי, מומחה לתנועות טרור במכון למחקרים אסטרטגיים ע"ש יפה, באוניברסיטת תל־אביב. שכן, מדובר בפגיעה בילדים, בנשים ובגברים אזרחים, בלתי־חמושים.

ארגוני הטרור מעדיפים פעולות ראוותניות בעת מפגשים בינלאומיים, הוא אומר. ואמנם, ועידת הפיסגה ברבת־עמון היתה בעבורם ההזדמנות המתאימה. מררי מניח, שמטרת החטיפה היתה להעתיק את תשומת־הלב ממלחמת איראן־עיראק, העומדת בראש סדר העדיפויות של הדיונים, לעבר העימות הישראלי־ערבי, שאבו נידאל שואף להפוך בו למוביל.

ההנחות של ד"ר מררי ראשוניות בלבד, שכן בינתיים אין שום פרטים על החטיפה והחטופים. העובדה הברורה היחידה היא מסיבת העתונאים, שערך ביום ראשון ואליד חאלד דובר ארגון אבו נידאל בביירות, בה הודיע על חטיפת היאכטה.

ד"ר מררי מזכיר, כי אבו נידל לא פעל בשנה האחרונה. הפיגוע האחרון היה בספטמבר 1986, כאשר אנשיו רצחו יהודים בבית־הכנסת באיסטנבול. אבו נידל עושה מאמצים רבים, כדי להתבסס בדרום לבנון ולפנות לציבור מתגייסים רחב. לדברי ד"ר מררי נערכו גישושי התקרבות בין אבו נידאל לבין ארגון פת"ח וארגונו של יאסר ערפאת) באפריל שנה זו, בעת פגישת המועצה הלאומית הפלשתינית באלג'יר. השושבינים היו הלובים, שדאגו להפגיש בין אבו נידאל ואבו ג'יהאד בטריפולי, בסוף אפריל.

התנאים שנוצרו בדרום לבנון מתאימים להתקרבות הארגונים הפלשתינאים, הם מתקרבים האחד לחברו אל מול עויינות השיעים (ארגון „אמל" וארגון „חיזבאללה" לדבריו הסורים אינם רואים בעין יפה את התקרבות הפלשתינאים, במיוחד כאשר הארגונים הפרו־סוריים החלו לשתף פעולה עם ארגונים אנטי־סוריים, אך זאת המציאות שם.

באשר לחטיפת היאכטה — ד"ר מררי מניח, כי וואליד חאלד שיקר כאשר אמר, כי החטיפה בוצעה בים בקרבת עזה ושהחוטפים עצמם יצאו מעזה. זאת דרכם של טרוריסטים אומר ד"ר מררי, להראות שהם קשורים להמוני העם הכבוש והמדוכא ויוצאים מתוכו לפעולות. דבריו של חאלד מתאימים לתיאוריה של מנהיג סין מאו־צה־טונג על הפרטיזנים השוחים כדגים במימי העם. המציאות כמובן, שונה. אין לקבוצת אבו נידל אחיזה בעזה. הם גם לא היו יכולים לבצע חטיפה בשטח שנשלט על־ידי חיל הים. השאלה כמובן, מאין יצאו והיכן הם מחזיקים את החטופים.

ד"ר מררי מצביע על מיספר אפשרויות. יציאה מלבנון למשל. בלבנון יש יחידות ימיות קטנות של ארגון פת"ח. יש אפשרות, שהחטופים מוחזקים בלבנון, בה מוחזקים חטופים אחרים שטרם שוחררו: אנגלים, צרפתים, ארמנים ואמריקנים. בלבנון כידוע, אין ממשלה של ממש ובה כל דאלים גבר. אפשרות אחרת היא יציאה מלוב וחטיפת היאכטה, שהיתה בדרכה מקאן ברביירה הצרפתית לעבר ישראל והובלת החטופים ללבנון. לוב עם כל רצונה לא תחזיק חטופים, במיוחד כאשר הם אזרחי מדינות שלוב אינה מעוניינת לקלקל את היחסים עמהן.

נשאלת השאלה — מה ישראל יכולה או צריכה לעשות בעניין זה? — „לדעתי", משיב ד"ר מררי אסור שישראל תיכנס למו"מ ישיר ואפילו עקיף עם החוטפים". הוא מדגיש, כי החטופים הם אזרחים של בלגיה וצרפת או אולי בעלי אזרחות כפולה, ולכן על ממשלת צרפת ובלגיה לנהל מו"מ. כל גישוש ישראלי, ואפילו הקל ביותר, יעודד פעולות נוספות מצד ארגונים טרוריסטים במיוחד כאשר זוהי דוגמה בוטה של טרור, בצורתו המזוקקת ביותר.

ה„אבו נידלים" יבקשו בוודאי החלפות. עצורים פלשתינאים תמורת החטופים. יש לזכור, כי החטופים אינם אנשי צבא ולדעת ד"ר מררי, צריך להיזהר מאוד: כבר נעשתה החלפה אחת של חיילים בודדים תמורת מאות מחבלים, הנזק היה גדול.

כל אלה, חוזר ומדגיש ד"ר מררי, הן התרשמויות ראשוניות ממה שנודע על החטיפה. הארגון של אבו נידל הוא הנבזי, המסוכן והמנודע בין הארגונים הפלשתינאים את זאת אסור לשכוח.

מערכת חינוך מחרידה

האם גם תלמידים אלו יהפכו חרדים

מגמת ההתחרדות במערכת החינוך הדתי־לאומי — מתחילה למעלה ● רובם של המורים בישיבות התיכוניות — חרדי ● יעקב הדני, מנהל האגף לחינוך דתי במשרד החינוך, דואג בראש ובראשונה לשלמות הקהילה הדתית

קציני חיל־האוויר הם בני בית בקרית הנוער הדתי, בשכונת בית־וגן, בירושלים. זה טבעי, משום ש־95 אחוזים מבוגרי המוסד מתגייסים לצה"ל; כמעט כולם, לחיל־האוויר. במשרד החינוך נחשבת קרית הנוער, עם 1500 תלמידיה, כמוסד הטכנולוגי המוביל במערכת החינוך העל־יסודי הדתי, ומן המובילים ברמתו במדינה כולה. שני שלישים מתלמידיה באים מערי פיתוח ושכונות מצוקה, ומתגוררים בפנימייה. השליש הנוסף הוא ירושלמי.

מוזר הדבר, שבמוסד שכמעט כל תלמידיו מתגייסים לצה"ל, רוב המחנכים הם חרדים, או לפחות נוטים לצבע השחור.

ראשי האגף לחינוך דתי יודעים זאת היטב. "אילו המוסד היה חרדי באמת, הוא לא היה עוסק כלל בחינוך טכנולוגי, אלא בלימודי קודש בלבד" — מרגיע אותי מנהל האגף לחינוך דתי, יעקב הדני. אין לפטר מורים חרדים מבתי־ספר ציוניים, כל עוד הם שומרים על כללי המשחק, מקיימים את הוראות המשרד ואינם עוסקים בהטפה.

ההתחרדות מתחילה מן המורה

החינוך העל־יסודי הממלכתי־דתי גדל בהתמדה, אך חסרים בו מורים למקצועות היהדות. מחסור שורר גם בגיל הרך. בירושלים במיוחד, קיים עודף גדול של מורות חרדיות.

לאמיתו של דבר, כל בוגרת תיכון של בית־יעקב, השייך לזרם העצמאי, ממשיכה ללמוד בסמינר למורות, ללא קשר ליכולתה למידת התאמתה למקצוע ההוראה. בוגרות תיכון ממלכתי־דתי, כמו חברותיהן בתיכוניים הממלכתיים, חייבות להציג בפני הנהלת הסמינר תעודות בגרות, ולעמוד במבחני הכניסה. לא אחת קורה, שבוגרת תיכון דתי נדחית מסמינר ממלכתי־דתי ומתקבלת, ללא כל קושי, לסמינר חרדי. זה כדאי לה מבחינה נוספת: הסמינר החרדי הוא דו־שנתי, הסמינר הממלכתי דתי הוא תלת־שנתי.

ההתחרדות בחינוך הממלכתי־דתי נובעת גם מנישואים. כשבוגרת סמינר דתי נישאת לבחור ישיבה חרדי, על־פי הנוהג היא הולכת אחרי בעלה. ילדיהם נשלחים לרשת החינוך החרדית. אפילו התכוון האגף לחינוך דתי לפטר מורות אלה, הוא היה נתקל בהתנגדותה של הסתדרות המורים.

בידי יעקב הדני מצוייה רשימה שמית של כל המורים שאינם מזדהים עם הדרך הממלכתית־דתית־ציונית. מבין מורי החינוך הטכנולוגי הממלכתי־דתי — 28 אחוזים אינם דתיים, אבל הבעייה העיקרית היא מספרם של המורים החרדים, במיוחד בישיבות התיכוניות. שיעורם של אלה נאמד ב־7 אחוזים. מפקחי האגף לחינוך דתי עושים כל שביכולתם כדי שמספר מורים לא יפחת. זה יקרה כשמספר המורים בוגרי הסמינרים הדתיים־הציוניים יגדל, אלא שאלו, החרדים מתוקצבים בסכומים גדולים במידה ניכרת מחלקם של החרדים באוכלוסייה.

סוציאליזם דתי — סכר נגד ההקצנה

אחד הכוחות הבולמים את מגמת ההתחרדות בזרם הממלכתי־דתי הוא גוף הקורא לעצמו "נאמני תורה ועבודה". זוהי תנועה דתית אפוליטית, שאיננה נוקטת עמדה בשאלת שלמות הארץ. מטרתה היא לשכנע את הציבור הדתי לחיות לפי ערכי תורה ועבודה לא רק להעמיד את ההלכה בראש שמחתו, אלא להחשיב במיוחד את המצוות שבין אדם לחברו. "בעבר", מסביר לי יו"ר מזכירות "נאמני תורה ועבודה", ד"ר יחזקאל כהן, "כינו את הזרם הזה בציונות הדתית בשם סוציאליזם דתי. העירוניים שבחבורה רואים עצמם כשלוחה של הקיבוץ הדתי. תפיסה זו באה לביטוי במאבק לקדום מעמדה של האשה בציבור הדתי, ולמען צירוף נשים למועצות דתיות."

בתחום החינוך נאבקים נאמני "תורה ועבודה" בעד האינטגרציה ונגד יוזמות להקמת בתי־ספר אליטיסטיים לאשכנזים. נאמני תורה ועבודה טוענים כי הם חולשים על 120 ועדי הורים — מתוך 380 בתי־ספר יסודיים ממלכתיים־דתיים. הם מוטרדים מן ההקצנה הגוברת בקרב חילונים ודתיים ומתהליך ההתחרדות בציבור הדתי. "לא נהיה עוד עם אחד," אמר יו"ר ועדי ההורים של "תורה ועבודה", דוד קאסוטו, לשר החינוך והתרבות יצחק נבון, כשבוע שעבר. "ההקצנה הדתית הופכת להקצנה לאומנית, שמתפתחת שנאה בין חילונים לדתיים ובין ספרדים לאשכנזים, על רקע בריחת מבוססים דתיים מן האינטגרציה".

"נאמני תורה ועבודה" אינם מאושרים מן הקו שאימץ מנהל האגף לחינוך דתי: "הוא איננו נאבק נגד השתמטות בנות מצה"ל או משירות־לאומי. בקרב ישיבות ציוניות הולכת ומשתרשת נורמה של דחיית גיוס הבנים עד לגילאי 25־26. אחר־כך הם משרתים במשך חצי שנה בלבד. גם בציבור הדתי־הציוני הולכים ומוקמים תלמודי תורה. שם סוגרים בפני התלמידים את האופק ללימודי החול, ומעורבות בעתיד בכל תחומי החיים. שם, אין מלמדים אנגלית, ספרות וגיאוגרפיה. עוסקים כמעט אך ורק בלימודי קודש, כמו בישיבות החרדיות. יעקב הדני, הם מאשימים, תומך בכיתות נפרדות לבנים ולבנות, והוא עושה זאת בגיבויה המלא של הרבנות הראשית. האגף לחינוך דתי איננו מונע את תהליך הפיכתו לאגף לחינוך חרדי־לאומי.

שלמות הקהילה הדתית — בכל מחיר?

על כך משיב יעקב הדני: "אין להם מונופול על "תורה ועבודה". כל מערכת החינוך הממלכתית־דתית נאמנה לערכים אלה. נכון הדבר, שיש להם חברים בוועדים רבים, אך לא היתה החלטה ב־120 ועדים להגדיר עצמם כ"נאמני תורה ועבודה". מכל מקום, ראשי תנועה זו רצויים בכל ועד ובכל פעילות". אשר לכיתות נפרדות, מנסה יעקב הדני, לדבריו, לשמור על שלמות הקהילה הדתית. אם קיים חשש שבגלל תביעת חלק מן ההורים להקפדה תורנית הם יפרשו מן החינוך הממלכתי־דתי, הרי שיש ללכת לקראתם.

חריגים מקוצצים

אבנר הוא נער מסבר עם עיניים מלוכסנות — משחו, וחביבות שופעת. פגשתי אותו בפתח מכון הרוסה־ויצריקנדה בבית הכרם. מנהל המכון, פרופ' ראובן פריירשטיין, גאה בנער. תוך שלוש שנים הצליחו הוא וחבר עוזריו ללמד את הנער לדבר; לקרוא ולכתוב. "קרא", אמר פויירשטיין, והנער קרא לאט אבל בביטחה ומתוך הבנה מליאה של הטקסט.

עד גיל 15, מספרת לי האם נוגה יפה, לא ידע אבנר לדבר. הפסיכולוגים מצאו כי מנת המישכל שלו עומדת על 35, שעה שהנורמה נעה סביב 100. ילד כזה הוא ילד "אימוני". אפשר לאמן אותו בלבד, לא לחנכו. הם חושבים שניתן רק לאלף אותו, מסבירה לי נוגה יפה, בעברית קלה. מוריו בבית־הספר לחינוך מיוחד העדיפו להעמיד את המורה לריפוי בדיבור לרשות ילדים אחרים. כל מה שלמד אבנר הוא שכח קל מהרה. חבל היה על הזמן והמאמץ.

כאשר הגיע אבנר לגיל 15, לפני שלוש שנים, הוא נשלח בידי מוריו למרכז עיסוק שיקומי (מע"ש) בבית רחל שטראוס, השייך למשרד העבודה והרווחה. במרכז זה עסקו המפגרים בעבודות קלות, ואילו ללימודים הוקדשו תשעים דקות מדי יום. זה קרה דווקא בגיל ההתבגרות שבו מתחזקת במידה ניכרת יכולת הלמידה. נוגה יפה ביקשה מפרופ' פרויישטיין, כי יקבל את בנה לבית־הספר לחינוך מיוחד שעל יד מכון הרוסה־ויצ־ריקנדה בירושלים. למען הדיוק, זה לא בית־ספר, אלא תחנה אחרונה של ילדים ובני נוער, שהכול התייאשו מהם.

"בני איבד חמש עשרה שנים. את שאיבד במערכת החינוך הרגילה הוא השיג בתוך שלוש שנים, כאשר לצוות המורים ניתנה הדרכה מקצועית נכונה, ברמה גבוהה. החלטתי לעשות כל שביכולתי כדי שהורים אחרים לא יעברו הדרכה מקצועית נכונה, ברמה גבוהה. החלטתי לעשות כל שביכולתי כדי שהורים אחרים לא יעברו את מסלול הייסורים שעברנו בעלי ואני ושני ילדינו הגדולים". נוגה יפה ממלאת זה שנים אחדות את תפקיד יושבת ראש ועד ההורים של החינוך המיוחד בירושלים. זהו הוועד החזק בארץ. מאבקם ונסיונם העשיר של ההורים הפעילים משמש מופת ודגם חיקוי לוועדים אחרים בארץ. אין הם עוסקים בגיוס כספים, אלא בשינוי מדיניות ומסגרות.

לפני יותר משנתיים הכינו פעילי הוועד, ובראשם המשפטן י. בראור, הצעת חוק החינוך המיוחד. יו"ר ועדת החינוך של הכנסת, נחמן רז, קיבל את הרעיון במאור פנים והבטיח לעזור. חברת הכנסת אמירה סרטני הביאה את הצעת החוק לכנסת. אך שר החינוך והתרבות יצחק נבון הפיל את ההצעה. השר חשש, שמא יטיל חוק זה על משרדו המקוצץ מעמסה כספית נוספת. לפני שבועות אחדים נפגשה אמירה סרטני עם שר האוצר משה נסים. הוא לא שלל את הצעת החוק על הסף, שהרי ממילא עוסקים בילדים חריגים שלושה משרדים, בריאות, חינוך ורווחה. אי־גיוס משאבים עשוי אפילו להביא לחסכון.

חשיבותו העיקרית של החוק, שעליו שוקדת החודש ועדת החינוך, הוא בהגדרת המטרה: מטרת החינוך המיוחד היא לקדם את הילד והנער החריגים לקראת השתלבותם בחברה הפתוחה. אבל בשטח מתחולל תהליך הפוך: רוב החריגים מועברים מן החינוך הרגיל למסגרות מיוחדות, בדרך־כלל לבית־ספר נפרדים. "בתי־הספר הרגילים, שבהם מצויות כיתות נבדלות לחריגים, מתייחסים אליהם כאל מצורעים", אומרת נוגה יפה. נכון הדבר, שבחלק מן המקרים אין מנוס מהקמת מסגרת נפרדת של בית־ספר, אך בחלק ניכר מן המקרים אפשר להשאיר את החריגים בכיתותיהם הרגילות או לפחות במסגרת נבדלת בבית הספר הרגיל.

בתי־ספר תיכוניים רבים מפעילים תוכניות התנדבות. אם התלמידים רגילים יאמצו חריגים, הם ילמדו כיצד להתייחס בסובלנות לשונה ולחלש. מפקחי משרד החינוך והמנהלים ומורי החינוך המיוחד ישתפו פעולה בכל ליבם. גם הם כואבים את הניתוק. החוק החדש ייצור מסגרת משפטית שתחייב את עובדי החינוך המיוחד להגדיר מטרות והישגים מדידים, עם לוח זמנים לביצוע. חוק לימוד חובה חל כיום על גילאי 3־16. חוק לימוד חינם חל כיום על גילאי 18־16. בפועל חסרות מסגרות חינוך לחריגים בגילאי 18־15. יום הלימודים הרגיל במערכת החינוך הוא בן חמש שעות. חוק החינוך המיוחד יבטיח יום לימודים ארוך, שיתנהל בין השעות 8.00־16.00, ועוד חמש שנות לימודים לחריגים: לגילאי 3־5, ולגילאי 18־21.

צ'יקצ'קיזם

יש להתייחס לשואה כשם שהרופאים מתייחסים למחלה ממארת תוך התחקות אחר המשותף לה ולשואות אחרות — וזאת בלי להמעיט מייחודה

מאת ישראל רינג

פעם חשבו, שמותר לאדם לבקר סרט רק אם חזה בו, ספר — רק אם קרא אותו. כיום, אופנת הצ'יקצ'קיזם התבייתה גם אצלנו. לדוגמה: אף אחד מזועקי־החמס נגד העיוות הנורא שעיוות ישראל רינג, בכך שהתכחש לייחודיותה של השואה היהודית — אף אחד מהם לא קרא את מחקרו, כולם הסתפקו בדיפדוף בראיון מקוצץ, שהכיל רק כשליש מן החומר שנאמר בשעת הראיון. אם גם בראיון מקוצץ זה נאמר במפורש: "לכל עם השואה שלו שהיא לגביו יחידה במינה וקרוב לוודאי שליהודים יש זכות מיוחדת לכך..."

התכחשותי לייחודיותה של השואה היהודית היא שקר וכזב. הפרק ה־13 של מחקרי קרוי "שואת יהודי אירופה — גורמי יחוד ראשיים". בפרק זה צוינו 7 גורמים ראשיים החל ב־"היהודים כיעד השמצה טוטאלי", דרך "ניסויים מרעיים", ו"קבוצת חלוץ רצחנית" שלא היתה כמוה, וכלה ב־"ארולף היטלר, מחולל הברבריזם הפאשיסטי בצורתו המזוויעה ביותר". הפרק האחרון של המחקר חוזר בהרחבה אל אישיותו הייחודית של היטלר.

לא למותר לציין, כי בפירסום הראיון שנערך עמי השמטו עניינים חשובים שהיה בהם כדי להבהיר את מלוא משמעותם של דבריי ודעותיי.

חשובה יותר הטעות בהבנת המחקר: ההחטאה הגמורה של נקודת־המוצא, כפי שהוצגה בראיון: קח 40 בני־אדם, העמד אותם בשורה, והשווה אותם זה לזה. מגמת השוואה אחת יכולה לגלות את הבדלי הגובה, הרוחב, החוזק וכו' שביניהם. מגמה אחרת יכולה למצוא דווקא את התכונות המשותפות לכולם או לרובם. מגמה שלישית — לגלות תכונות משותפות של קבוצות־משנה בתוכם. המטרה שלי היתה לגלות את המשותף, לא מפני שניסיתי להתעלם מן הייחודי לכל שואה ולהיפך, לא אחת הדגשתי אלמנט זה, אלא מפני שביקשתי לתהות על קיומה של חוקיות ואצורה כמעשי־הטבח הנוראים שנערכו בעמים ובקבוצות מאמינים. אם אתה רוצה למנוע שואות בעתיד, אין אתה יכול להשען על מאפייניה וגורמיה של שואה יחידה — אתה חייב לגלות את הגורמים החוזרים ונשנים, המופיעים בתוך כל השמה ייחודית. כאשר המחקר־הרפואי מתחקה על גורמי מחלה־ממארת, אין הוא מסתפק בבדיקת כל חולה לעצמו, אלא הוא אוסף נתונים המשותפים לחולים רבים. אחרת אי־אפשר להילחם בשום מחלה מסוכנת. זאת נקודת־המוצא שלי, ולא טיפול המתחכם לשואה־היהודית. להיפך, הרצון להבין טוב יותר, מה קרה בה — מפני שקרא לא רק בה. כל קורא רציני מוזמן לקחת בידו את הכינוס גורמי השואה ולבחון על־פיה את הסטנה המרתפות על יחסי היהודים־ערבים בעקיפים הקרובים.

אני מקונן מרה על החיזיון, שאנשים יקרים כל כך השתכבנו מחר־פעמיותה הסטנית של השואה היהודית, עד שחדלו להתעניין בגורלם של עמים אחרים, ולא כל כך איכפת להם, אם צפויים גם סוגים אחרים של קטסטרופות נוראות, ובלבד שתישאר ליהודים תודעת "אתה בחרתנו לגאולה, או לשואה". ההומאניזם היהודי חייב לעמוד נכונה: ההשוואה לעמים אחרים, לחיים ולמוות, לצרקות ולדיראון — אחרת הוא מכלה עצמו מכפנים.

מאחר ששווהי תגובה קצרה בלבד, לא אוכל להשיב על פרטי עניינים. אציין רק שניים: המושג תיכנון השמדה שונה מהרעיון כל השמדה. היטלר, "העלה בסיפרו — "מיין קאמפף", רעיון של השמדת יהודים, ולא תוכנית מפורטת, מעשית, כיצד לבצע זאת.

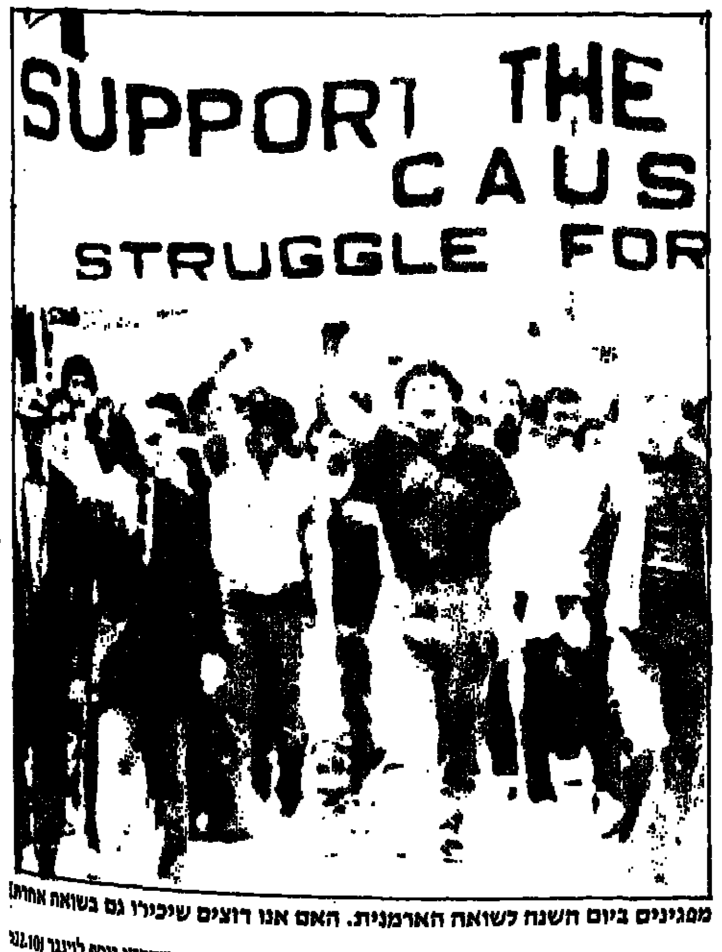

מפגינים ביום השנה לשואה הארמנית. האם אנו רוצים שיכירו גם בשואה אחרת?

מעניינת הציטטה שהביא יוסף לוינגר (10.11.87): "...לו היינו מכניסים אלפי עדרים... בעוד ... היינו חוסכים מליוני קורבנות מעירית עמינו". היטלר ידע, כי בגרמניה מאות־אלפי יהודים, והנה הוא בקטע זה להשמיד אלפים. האם זהו תיעוד מפורט של השמדה טוטאלית? טענתי, כי הלכה למעשה איפשרו הנאצים לכתחילה ליהודי גרמניה להגר, וכי זה עומד בסתירה למימוש עקבי של תוכנית־השמדה — אם היתה קיימת כזו לפני 1941. מי שמתקומם נגד עובדות אלה ואחרות אל יתפלמס בהסטוריה.

לדאבוני, גם רשימתו המתווה של יוסף לוינגר, אינה מבוססת על בחינה מדוקדקת של קביעותיו, כגון זו, שכל השואות הלא יהודיות אירעו "בעניין של פעולות כיבוש". השואות 40. תהליכי השמדה העלתה 6 אופקים שונים של עימות. אך באמור: העימות האמיתי בין ממצאי־המחקר ובין מבקריו יכול להיפרע רק לאחר התוודעות ישירה אליו, ולא אל תחליפיו המדולדלים.

אני מציע לזועקי־החמס הנוחים להתנצל על העוול שגרמו לכתב תגובה קצרה זו.

מטען חלול | **מאת אבי בניהו**

קציר הטובים לטיס

ביום שישי האחרון, פורסמה ב"על המשמר" ידיעה על אישת טייס הקוראת להציל את בעלה, קצין חיל האוויר, מידיהם של אלה המנסים להחזירו בתשובה. אשת הטייס נקבה בשמו של הרב סא"ל אבשלום קציר מהרבנות הצבאית, כמי ש"מטפל אישית בבעלה".

נכון, הכחיש דובר צה"ל בתגובתו את הידיעה ומסר ל"על המשמר", כי: "הרב קציר אינו עוסק בהחזרה בתשובה, כשם שאיש אינו עוסק בזה בצה"ל". לא ברור האם התעניין דובר צה"ל אצל אותו הרב, בטרם נתן את תגובתו, ואם כן אזי תמוה הדבר, שהכחיש את הידיעה. בעוד שדובר צה"ל טוען שסא"ל קציר אינו עוסק בהחזרה בתשובה, הרי סא"ל קציר עצמו, אינו מכחיש זאת כלל וכלל.

למערכת "על המשמר" הגיע השבוע מכתב הכתוב בכתב־ידו של סא"ל קציר והנושא את חתימתו. המכתב נשלח לגורם אזרחי במעטפה צבאית ועליה חותמת של סא"ל קציר. במכתב מצהיר הרב הצבאי בגלוי, כי הוא עוסק בהחזרה בתשובה וכך הוא כותב: "אדם המטפל ומנוסה בטיפול בבעלי תשובה", ובמקום אחר הוא מזכיר: "כאדם המדריך בעלי תשובה" וכו'. לפיכך, אם אכן מחפשים שר הביטחון, הרמטכ"ל וראש אכ"א את הכתובת לטענותיהם של מפקדים וחיילים בצה"ל הטוענים, כי בצבא מתנהל "מסע סמוי להחזרה בתשובה", הרי שהרב סא"ל אבשלום קציר יכול לשמש בהחלט כקצה חוט.

דרך אגב, ביום ראשון לאחר פרסום הידיעה ב"על המשמר", יצא עתון "הצופה" להגנתו של הרב אבשלום קציר. כותב "הצופה": "עתון "על המשמר", הלוחם בעקשות נגד החזרה בתשובה בצה"ל, מנסה בגליונו מיום שישי האחרון, להאשים את הרב סגן־אלוף קציר בנסיונו של טייס חיל האוויר לחזור בתשובה. האשמה זו כמדומה, גובלת עם עלילה שפלה, כאילו עומד סא"ל קציר בשערי בסיס חיל־האוויר ומטיף לחזרה בתשובה".

"הצופה", שככל הנראה, בדק את הידיעה עם הרב קציר, מוסיף עוד: "מסתבר שרצונו של אותו טייס להבין את ערכי ישראל ולהתקרב אליהם עורר תרעומת אצל רעייתו החוששת משינוי אורח חייו ומכאן האשמה ברב הצבאי".

עתון "הצופה" קורא גם למטה הכללי של צה"ל להתערב ולרסן את כתבי עתוני השמאל על פרסומים בתחום זה של החזרה בתשובה בצה"ל. "מדובר ברב צבאי (קציר) העובר את כל המסלולים הקשים של השירות הצבאי, המעוטר גם בכנפי צניחה, שצה"ל ופיקודיו יכולים להתגאות בו", קובע "חיפ"ן, החתום על המאמר בעתון הדתי.

לאחר כל אלה, אין לי ספק, שאכן הרב קציר מנחה טייסים בדרך אל רום הרקיע של החזרה בתשובה. האם הוא זוכה לתמיכת מפקדיו בצה"ל? האם הוא לא מורה ככך בפה מלא?

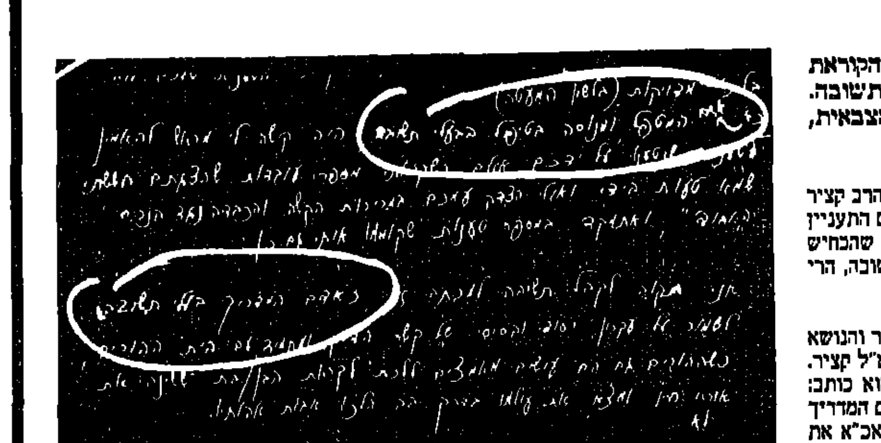

קטעים מן המכתב, הכתוב בכתב ידו של סא"ל קציר

נודע עוד, שסא"ל קציר המשמש כיום כראש ענף הווי דתי, האחראי על בתי־הכנסת ועל העירוב, מועמד לקידום בצה"ל ויקבל בקרוב דרגות אלוף־משנה, כדי להחליף את הרב אבירן, שפרש מצה"ל. טוב יעשו שר הביטחון והרמטכ"ל אם יבדקו את פועלו של סא"ל קציר בצה"ל בכלל ובבסיסי חיל האוויר בפרט.

זכורה היטב התקופה בה נפלו טייסי חיל האוויר כזה אחר זה, בציפורניהם של המטיפים לחזרה בתשובה, כיצד היו מופיעים במבנה הטייסת עם זיפי זקן, ציציות מבצבצות ואורח חיים אחר, שלא איפשר להם להמשיך ולשרת את מדינתם. סא"ל ג. מפקד טייסת סקייהוק בחיל האוויר, פרש בחודש אוגוסט האחרון מהחיל, לאחר שחזר בתשובה ועזב את משפחתו. מי הבא בתור? לרב קציר ולמפקדיו הפתרונים.

שורשים ואבן, לפני הנשק

בגליון האחרון של "מבפנים" מובא ראיון עם שר הביטחון יצחק רבין על ההתיישבות במדינת ישראל מאז מלחמת ששת הימים. הראיון עם רבין מובא בהמשך למאמר נוסף בכתב־עת זה, בו מכריז הפרופסור יחזקאל דרור, כי הסתיים תפקידה של ההתיישבות כגורם בטחוני. רבין מציג כאן תפיסה אחרת.

— האם לדעתך מלחמת ששת הימים היתה אירוע, שבעקבותיו ובעקבות מה שהתרחש אחריו חלו שינויים בתפיסת ההתיישבות־בטחונית, כלומר, בתפיסת מקומה של ההתיישבות בחלק מתפיסת הביטחון של ממשלות ישראל ובתפיסתך האישית?

יצחק רבין: מלחמת ששת הימים הביאה שינוי גיאופוליטי במעמדה של ישראל. משמעותו של השינוי חורגת מעבר לשאלת ההתיישבות ותפקידה הבטחוני. השינוי העיקרי, שהתחולל בעקבות מלחמת ששת הימים, הוא כזה שהגענו לסואץ, לירדן, לרמת הגולן ולישראל ניתן עומק בטחוני. זו היתה התמורה המשמעותית, בנוסף לנצחון ולהישגים הצבאיים. לכן השינויים העיקריים של מלחמת ששת הימים אינם קשורים לנושא ההתיישבות. השינוי הזה מאפשר לישראל גם מרחב ... רחב יותר מכפי שהיה לה לפני מלחמת ששת הימים.

אני חושב שהתנועות ההתיישבותיות, ... עשו בעבר ועושות בהווה שגיאה, כאשר הן מדגישות בראש ובראשונה את חשיבותה של ההתיישבות כגורם בטחוני. לדעתי, ההתיישבות היא ערך שעומד בפני עצמו. התיישבות: משמע בניית ישובים חקלאיים וקהילתיים על־פני שטחה של מדינת ישראל וגם מעבר לשטחים שהם היום כנתונים בריבונותה של מדינת ישראל. ערכה של ההתיישבות הוא קודם כל בהיותה מעשה של תקיעת יתדים באדמה, של בניית צורות התיישבות שמבטאות השקפת עולם — בין אם זה מושב, אם זה קיבוץ, אם זה ישוב קהילתי או עיר פיתוח. מכאן שההתיישבות צריכה קיימת גם ללא תפקידה הבטחוני.

— האם ההתיישבות אינה נטל בטחוני?

קיומה של ההתיישבות מוצדק גם כי היא מהווה נטל בטחוני, אם הוא מוצדק משיקולים כלכליים, חברתיים, היסטוריים ... שכידוע, שנויים במחלוקת. יותר מזה ... באיזורים מסויימים, ובראש ובראשונה בקווי עימות, יש להתיישבות גם תפקיד בטחוני. אבל עלינו להגדיר מהו הערך הבטחוני הזה. מול הצבאות הערביים המאיימים על מדינת ישראל, מול עוצמתם בכלי הנשק שברשותם, התשובה היא צה"ל ולא ההתיישבות. אל מול התקפה סורית מחר ברמת הגולן, ההתיישבות אינה תשובה.

— האם מבחינה זו יש הבדל בין מלחמת השחרור למצבנו כיום?

בוודאי, יש שינוי. מה שעמד מולנו במלחמת השחרור לא היה דומה לא בעוצמתו, לא במספר ובתמורה, לא בשריון ולא ... במידה מול מה שעומד מולנו היום. אי־אפשר כיום להפקיד בידי הישובים אמצעי לחימה שיעמדו מול העוצמות האלה. עם זאת, כשל השוני שבין הצבאות הערביים, שבעיקרם הם צבאות סדירים, לבין צה"ל, שכוחות היבשה שלו הם בעיקרם כוחות מילואים, הרי עצם הפריסה ההתיישבותית והעובדה, שהישובים בקו העימות יכולים להיערך מראש בהיערכות הגנתית כשהם

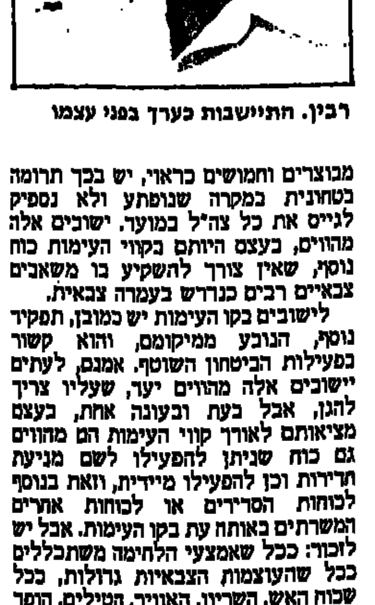
רבין. התיישבות כערך בפני עצמו

מבוצרים וחמושים כראוי, יש בכך תרומה בטחונית במקרה שנופתע ולא נספיק לגייס את כל צה"ל במועד. ישובים אלה מהווים, בעצם היותם בקווי העימות כוח נוסף, שאין צורך להשקיע בו משאבים צבאיים רבים כנדרש בעמדה צבאית.

לישובים בקו העימות יש כמובן, תפקיד נוסף, הנובע ממיקומם, והוא קשור בפעילות הביטחון השוטף. אמנם, לעתים יישובים אלה מהווים יעד, שעליו צריך להגן, אבל בעת ובעונה אחת, בעצם מציאותם לאורך קווי העימות הם מהווים גם כוח שניתן להפעילו לשם מניעת חדירות וכן להפעילו מיידית, וזאת בנוסף לכוחות הסדירים או לכוחות אחרים המשרתים באותה עת בקו העימות. אבל יש לזכור: ככל שאמצעי הלחימה משתכללים ככל שהעוצמות הצבאיות גדולות, ככל שכוח האש, השריון, האוויר, הטילים, הופך להיות אמצעי הלחימה העיקרי, המשקל היחסי של מערכת ההגנה המרחבית יורד והנטל עובר יותר ויותר אל צה"ל על הסדיר ועל יחידות המילואים שלו.

אחרי מלחמת ששת הימים נעשתה ההתיישבות בשטחים יותר ויותר התיישבות פוליטית ופחות בטחונית. התפיסות ההתיישבותיות השונות הן חלק משתי תפיסות עולם עיקריות הקיימות במדינת ישראל, תפיסת תנועת העבודה ותפיסת הליכוד.

— האם לפני מלחמת ששת הימים ואפילו לפני הקמת המדינה, כאשר הוקמו ישובים, הם לא היו ביטוי לתפיסה פוליטית ובטחונית?

אין תפישה פוליטית, שאינה משלבת בתוכה את דמות המדינה שאתה רוצה בה ואת התפיסה הבטחונית של אותה מדינה. ולכן היום, למשל, קיימות תפיסת "ארץ ישראל השלמה" ומולה תפיסת "תוכנית אלון". אלה הן שתי תפיסות פוליטיות בטחוניות כוללות, שיש ביניהן ניגוד.

— האם תקדים של ימית לא יצר שינוי מהותי באשר ל... התפיסה של ההתיישבות כגורם פוליטי־בטחוני. כלומר, האם תקדים של איזור התיישבותי שלם, שנעקר ונהרס, אינו מבטל את התפיסה שראתה בעצם הנוכחות ההתיישבותית ביטוי לתפיסה פוליטית הטוענת, שבמקום בו אנו מתיישבים ממנו לא נזוז?

עלינו לשאול, שמקרה ימית לא יהיה תקדים, ואינני חושב שיש בכך משום ערעור של התפיסה הבסיסית. התפיסה ... אינה קובעת: ... יהיה ישוב א' ... ב' או ג', ועל כך, כידוע, ... ויכוח מאז תום מלחמת ששת הימים. ... הבעיה העיקרית שלפנינו היא: מה ... דמות המדינה בעתיד, כלומר, משקלו ... השלום לעומת השטחים ומהי המשנ... של המבנה הדמוגרפי בשטח הרי: ... של ישראל? השאלות האלה הן, ...עתי, החשובות ביותר, חשובות יותר מ... ...לת מיקומו של ישוב זה או אחר.

האם העובדות ההתיישבותיות, שיצר גוש אמונים, אינן מוציאות מכלל אפשרות פתרונות מדיניים מסויימים?

חושבני שלא. בעצם, אתה רוצה לשאול אותי האם בעקבות העובדות, שיצר גוש אמונים, צריכה תנועת העבודה להכריז על פשיטת רגל?

הרי תנועת העבודה, יותר מכל גורם אחר בציונות, יצרה את הזהוי שבין אזורי ההתיישבות לאיזורים, שאתה רואה אותם כחלק שאין לוותר עליו.

תנועת העבודה הסכימה לתוכנית החלוקה, וזו היתה, אולי, ההחלטה הכי משמעית בתולדות העם היהודי במאה השנים האחרונות, כי בלי החתירה למדינה לאלתר, בשלהי מלחמת העולם השנייה, בעלת הנכונות לקבל את תוכנית החלוקה, אולי לא היתה נוצרת הזדמנות היסטורית להקמת מדינה יהודית־ריבונית ולו גם בחלק מארץ ישראל. ובמסגרת תוכנית החלוקה תנועת העבודה ויתרה על אזורי התיישבות.

— אבל היו אלו אזורים שהיו בעיקרם ריקים מהתיישבות.

לא נכון. מי שמכיר את תוכנית החלוקה יודע, שהיא כללה גם ויתור על ישובים שלנו. נכון, בפועל ויתור זה לא התרחש. אבל במלחמת העצמאות איבדנו חלקים שהיו בהם התיישבות יהודית: ומאז חתימת הסכם שביתת הנשק, כל ממשלות תנועת העבודה היו מוכנות להגיע לשלום על בסיס הקווים שנקבעו בסוף מלחמת העצמאות, כלומר, בלי קליה ובלי גוש עציון ובלי בית הערבה, בלי עטרות ובלי נווה יעקב.

— אבל דבר זה בא כתוצאה של גבול יכולתנו לצאת למלחמה.

אבל על תוכנית החלוקה, שכללה ויתור על חלקים מיושבים, הסכמנו מראש, וזו היתה, לדעתי, החלטה נבונה. אינני טוען, שההיסטוריה חייבת לחזור על עצמה ואינני חושב שצריך לוותר מראש על חלקים אלה או אחרים, או לעקור ישובים מתוכם, ואני מאמין, שאפשר לא להגיע לעקירת ישובים, גם לא ישובי גוש אמונים, וזאת מבלי שהדבר יסתור את תפיסת תנועת העבודה לגבי דמותה של המדינה וצרכי בטחונה, וכן לא יפגע הדבר בסיכוי להגיע אל השלום.

בסיכום רצוני לומר, כי ההתיישבות היא קודם כל ערך לעצמה, שיש לה גם תפקידים נלווים בטחוניים. אם התנועה ההתיישבותית תנסה לראות את הצדקת קיומה אך ורק בתפקידה הבטחוני או בתפקידה כקובעת את גבולות המדינה, היא תטעה בכך טעות יסודית. ההצדקה לקיומה של ההתיישבות בכלל, ושל התנועה הקיבוצית במיוחד, נובעת קודם כל מייחודה החברתי ומהיותה גורם המשרה מרותו על החברה הישראלית.

היכולת לשנות

בתגובה למכתבו של משה אלברט, בעניין סדרי הלוויה יהודיים, ("רשות הקורא" 3.11.87): חשוב לכולנו לדעת מה מקורותיהם של מנהגים הנחשבים ביהדות של הדורות האחרונים כקדושים וחשובים במיוחד. הידיעה משחררת אותנו במידה גדולה מאוד מהתלות הרגשית באותם המנהגים, ונותנת לנו יכולת נפשית גדולה יותר לשנותם לפי רצוננו החופשי.

השימוש בקורבנות השואה בוויכוח בעניין אמירת קדיש מחלל את זיכרם ואני כותב זאת גם כמי שעבר את השואה בעצמו, אבל אני מזכיר עובדה אישית זאת בצער, רק כדי למנוע התקפות אישיות. בשואה הושמדו גם פונדיניסטים, קומוניסטים ו"סתם" יהודים חילוניים, שהיו בוודאי מתנגדים שיאמר "קדיש": עליהם כמי שבחייהם התנגדו לכל טקס דתי, כולל יהודי. המשפט "אצל הגויים המנהג הוא לנגן מארש אבל בהלוויות רמי מעלה" הוא פשוט הכללה שקרית. האם היהודים, הסינים, המוסלמים, נוהגים כך? האם היוונים הקדמונים שנחשבים כוודאי אצל מר אלברט ל"גויים" נהגו כך?

אני מודה למשה אלברט על כך שאינו מתנגד שאני אנהג בהלויה של הקרובים לי כרצוני, אבל החוק הישראלי שנחקק ב"זכות" החילונים — שקידמו את מנהגי הדתיים של הדורות האחרונים מתוך בורות וכניעה ללחצים רגשיים — אינו מתיר לי. רק לקיבוצים ולמושבים הותר, כיוצא מן הכלל, לא להיכנע למונופול הסרטני של החברות קדישא. לתושבי ערים ועיירות אין הזכות הזאת. הבירור של מנהגי היהדות המשתנים נועד גם כדי לעורר את הציבור לשבירת המונופול הדתי בשטח זה ובשטחים אחרים, כדי שיהיה ליהודי החי בירושלים, כמוני, אותו חופש בענייני קבורה כמו שיש ליהודי החי בניו־יורק. נדמה לי שאין זאת דרישה מוגזמת.

פרופ' ישראל שחק, ירושלים

קבורה חילונית

קראנו בעניין רב ובהזדהות את מכתבו של גרשון קודז'ן ("רשות הקורא", 8.11.87), הרוצה להיקבר בבוא יומו בקבורה חילונית. הוא איננו יחיד ורבים פונים אלינו בבקשה זהה. אנו מבקשים שיפנו אלינו עוד.

זה למעלה משנה אנו מטפלים בנושא הקבורה החילונית, בפנייה למשרד הדתות ולעיריות — ואין מענה. אנו מכינים פנייה לבג"ץ. זה "טבעי". לא צפינו אחרת.

פנינו גם לכל הקיבוצים ברחבי ישראל — ונחלנו אכזבה. ביקשנו להקצות 10־5 מקומות קבורה בכל קיבוץ, כדי שנוכל לספק את מבוקשם של חילונים ברחבי הארץ. רוב הקיבוצים אפילו לא טרחו להודיענו שאינם מוכנים. מעטים הבהירו שהיו רוצים לעזור אך אינם יכולים, טכנית. אחרים התנו זאת ב"קשר אישי עם הקיבוץ". מעטים ביותר היו נכונים ועימם התחלנו במו"מ. ואז באה מזכירות הקיבוץ הארצי ופסלה אותנו למו"מ זה, בהפיצה חוזר לקיבוצים. עודנו ממשיכים במאמץ.

הקיבוצים אינם "חייבים" דבר לאוכלוסיית הערים. רוצה חילוני להיקבר כחילוני, יחיה כחילוני בקיבוץ. אך מצד אחר, החוק, משום־מה, העניק לקיבוצים פריווילגיה של חיים חילוניים: "חוק המצות" אינו חל עליהם ויש להם רישיון לחברת קבורה מקומית, שאינה מנוהלת ע"י החברא קדישא הדתית. ניתן היה לצפות שכאנשי שוויון, יתנו ל"חוצלארצים" מחולון ומת"א להינות אף הם מן הפריווילגיה.

אבל מה נלין על הקיבוצים, כשגם ראש העירייה באילת אינה עונה, ובעירו יש בית קברות ל"אחרים".

ישעיהו־יתומא שייק, יו"ר "השירות החילוני", ת"א

בדרך הטבע

מדי שנה, לקראת מבצע "הקש בדלת" של האגודה למלחמה בסרטן, משמיעים דוברי האגודה דברים נפלאים: אילו נכון, היו נכון ותמנעו מעצמכם סרטן. הטבעונים טוענים כך זה שנים רבות והרפואה הקונבנציונלית רודפת אותם. והם עובדים כמעט במחתרת. כשמפרסמים מוצר טבעי כלשהו כ"טוב לבריאות" ו"בעל ערך רפואי", ממהר משרד הבריאות לציין שרק תרופות (כימיות, כמובן) הן בעלות ערך רפואי לכל ידוע, כי הויטמינים חיוניים לתפקודו הנכון של הגוף, ואלה כמובן נמצאים כמקור למכביר — בטבע.

האגודה למלחמה בסרטן אינה חשודה שהיא "תמהונית" ו"שרלטנית" וכיו"ב תוויות המודבקות לטבעונים. אולי מן הראוי לאמץ עתה את הנחיותיה להרבות באכילת פירות וירקות טריים ולנהל אורח חיים מתאים. אולי מן הראוי להנהיג מערכת הסברה וחינוך מקיפה, החל מגן הילדים, ודרך קורסי הורים, הרדיו והטלוויזיה, בתקווה שהשכיחה תיגמר — רק בשביל מטרה זאת כדאי לשלם לעיתונאים את המגיע להם וקרימה, למלחמה הטבעית בסרטן

שלום תם, תל־אביב

תיק חוץ

נשיא לחוץ לקיר

רונלד רייגן לפני סוללת עיתונאים כלכליים בתוכנית טלוויזיה פופולארית ● החליפה מונחת היטב ● שיער שחור ● שביל בצד, חיוכים ● אבל הכל לא מחפה על העייפות והתשישות של איש זקן וחסר בטחון

מאת עמירה הגני

ביום חמישי שעבר, ממש דקה לפני השעה 8 בערב, בשעה ש־60 מיליון אמריקנים מתיישבים להם במלון בציפייה דרוכה לחזות שוב במשפחת הקסטבל הקדושה (ביל־קוסבי־שאו, למי שעדיין אינו נמנה עם המיליונים האלה ואינו מזהה) - התרחש על המרקע אירוע מסעיר: קריין מעונב הופיע, ובקול נרגש הכריז והודיע: „ליידים אנד ג'נטלמן — דה פרזידנט אוף דה יונייטד סטייטס!" זו קריאת־הקרב הקבועה, שבה מבשרים כאן על כניסתו של הנשיא. הכל קמים.

שידור התוכנית הפופולארית, המתואר לעיל, התרחש לאחר שבוע של נפילות דרמטיות בשערי הבורסה בוול־סטריט, ואם עדיין נותר בארה"ב אדם שלא התרגש מהנפילות האלה — הופעת הנשיא אותתה לו באורות ארומים בוהקים, שיש וצריך להתרגש. התמוטטות כזו, אמרו כאן העיתונים, לא התרחשה עדיין מאז שנת 1929.

אבל לא את הסיפור הכלכלי אני באה לספר כאן. אני מבקשת לספר הפעם על הופעת הנשיא ועל תגובות התקשורת עליה.

מאז מארס 87 לא הופיע הנשיא בטלוויזיה במסיבת עיתונאים, וגם הפעם לא התכוון, כנראה, לעשות זאת. את הסיבות הפוליטית אינני יודעת, אבל הסיבות החזותיות נראו היטב: האיש הזה, שתדמית צעירה היא אחד מקלפי הפופולאריות העיקריים שלו, נראה הפעם עייף, זקן וחסר בטחון. לבושו היה ללא דופי: חליפה, עניבה תואמת, הכל מגוהץ למשעי ונח היטב במקום המתאים. גם השיער השחור היה מסורק במשמעת המורה — שביל בצד, ואף שערה לא העזה להתמרד. אבל הפנים שנשקפו אלינו מן המסך, הסנטר הנפול, הצוואר שכולו קמטי עור — כל אלה אמרו זיקנה ותשישות. במשך כל הערב הוא הקפיד לחייך, אך נראה שחיוכיו דיברו אליו בלבד: קהל העיתונאים לא הגיב.

הנשיא הופיע, ניגש לבימה הקטנה עם המיקרופון בצעד נמרץ, התייצב, חייך והודיע שיש לו בשורה טובה להתחלה: „אני שמח לבשר לכם, שננסי חזרה הערב הביתה מבית־החולים והרגשתה טובה בהחלט. גם לי טוב לדעת שהיא שוב בבית" — והוא שפע חיוכים ונראה כי ציפה לתגובה קולנית צוהלת. אבל מצד העיתונאים נשבה אליו דומיה צוננת.

(כאן, במאמר מוסגר, כדאי לציין, שלפני שבועות היתה הגברת רייגן במרכז החדשות, כאשר רווח על חשד לסרטן־השד שהתגלה אצלה, ועל הכנסתה לבי"ח לבדיקות ואולי — ניתוח. היא הגיעה לשם ישר מביקור רשמי שערכה בניו־המפשייר, והעיתונאים לא נלאו מלתאר את אומץ ליבה של „האשה הקטנה", שלא פלטה אפילו רמז על החשד למחלתה ועל המצפה לה, וכאשר נשאלה, שאלה בלתי־נמנעת, על הרגשתה, לא השיבה אלא „נו, אני מניחה שהפעם זה תורי..." ברומזה לכל הפעמים הקודמות שבהם היה זה בעלה שטופל בבי"ח עקב חשדות דומים. העיתונים הביאו אז, על גבי עמודים שלמים, רישומים „רפואיים" מרוייקים על אופיו של הסרטן שתקף את הגברת הראשונה ועל מיקומו ודיוק. מה הפלא שהנשיא סבור היה, האומה תגיב במחיאות־כפיים לשמע החדשות הטובות?...)

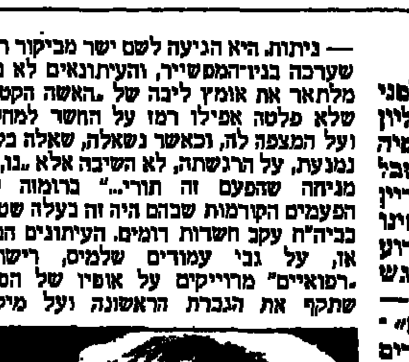
רייגן. לא רכילאי־חצר

בחזרה אל מסיבת העיתונאים. כאן, ביום חמישי שעבר, לא חייכו. כאן ניצבה מול הנשיא ערה קשוחה של עיתונאי כלכלה, לא רכלני חצר, והנושא הפעם היה כלכלת המדינה. העיתונאים לחצו את הנשיא לחץ קשה: במשך שבוע הנפילות רואיין הנשיא לא אחת, ובכל פעם היו בפיו דברי הרגעה והסחה. הוא נתבקש לערוך מסיבה משודרת, וסירב באומרו שאין כל צורך בהגברת הפאניקה. והנה, מסתבר - הצורך התגלה. האם תורם גם הנשיא לפאניקה? — „הפאניקה היא אויבנו המסוכן ביותר", אמר הנשיא. „אם נשמור על שקט ועל הגיון אין שום סיבה שהמצב יידרדר יותר". העיתונאים, כפי שמסתבר מהשאלות שחזרו על עצמן שוב ושוב, אף שהדוברים התחלפו כל העת, לא מצאו בדברים האלה תשובה אמיתית.

אחת הסיבות העיקריות להתמוטטות היתה, כנראה, ההוראה, שתקציב המדינה רחוק מלהיות מאוזן. העיתונאים ביקשו לדעת אם יש ברעת הממשל להעלות מסים. הנשיא סירב להילכד בפח הזה, שלא היה מוסווה אפילו, וחזר שוב ושוב על הנוסחה, שהעלאת מסים אינה אקטואלית וגם אינה תשובה לבעיות. „אבל אני מסרב להיכנס לפרטים בעניין הזה". העיתונאים לחצו לדעת, כיצד זה בתוך שבוע אחד שינה הנשיא את עמדותיו ואת גישתו למתרחש, שינוי משמעותי כזה. הנשיא טרח להוכיח; שעמדותיו לא השתנו, אבל הגישה חייבת להיות מותאמת בכל פעם מחדש למצב המשתנה. הוא הפגין ידידותיות רבה כלפי העיתונאים, לרובם פנה בשמותיהם הפרטיים, אך כל החביבות הזאת נראתה כאחד הבגדים שלבש לצורך ההופעה, והעיתונאים כנראה לא הוטעו: פניהם היו חמורים, טון שאלותיהם חריף, הם הניפו ידיים עוד בטרם סיים הנשיא לענות על השאלות שנשאל, וכך כמו דחקו אותו יותר ויותר לפינה. במבט נייטראלי (כמו שלנו) הוא נראה, יותר ויותר, כמתגונן. גם השיטה, שעל־פיה הנשיא הוא הבוחר את השואל מבין כלל המבקשים לשאול לא הועילה לו: העיתונאים שיתפו פעולה ביניהם, לא איתו.

כל הסיפור הזה היה מייגע למדי ולא הבהיר הרבה, מה באמת מתכוון הממשל לעשות לתיקון המצב. שוב ושוב קרא הנשיא לציבור לשמור על רגיעה וקור־רוח ובכך לתרום את התרומה המכרעת לייצוב הכלכלה. הוא הבטיח להיפגש בהקדם עם ראשי הקונגרס על מנת לגבש תוכנית משותפת, לאומית, של הבראת התקציב. העיתונאים לא התרשמו.

לאחר כ־45 דקות הסתיימה ההצגה. פרשנויות מיידיות לא היו: רשתות הטלוויזיה חזרו לתוכניותיהן הסדירות, ומי שסבלנותו עמדה לו, זכה לחזות הפעם באחת התוכניות המעולות ביותר של סידרת קוסבי המהוללת: הנושא היה — שייקספיר בימינו, בבית־הספר ובכלל. ה„כבכלל" היה ביצוע כמה קטעים מ„יוליוס קיסר" - תענוג אמיתי, ואילו תיאו (הבן) ואחד מחבריו הגישו שייקספיר „ערוך ומתאם" להיי־סקול האמריקני, כמרווים ובמקצב ובהגשה בסגנון של פופ שמח — והעימות הזה היה, באמת, נהדר.

(יומיים־שלושה אחר־כך נקט הממשל בצעד הרגעה מאסיבי: הביטוח הלאומי העלה את קיצבת הפנסיונרים באחוז ניכר, ההעלאה הגדולה ביותר זה שנים. איך זה מסתדר עם תקציב לאומי בלתי־מאוזן? — גם כאן התחיל כבר, כנראה, מירוץ הבחירות...)

מיהו נוצרי

מנהיגת מיסדר — „אחיות ישראל", גורשה מהכנסיה־הקתולית של צרפת, לאחר שהחלה לדבוק במיצוות־ההלכה, משהובהר לה כי מוצאה יהודי. „הולכת לבית־הכנסת אך שומרת אמונים למישנת הנוצרי"

מאת ארנון יפה, פאריס

דרמה בכנסיה־הצרפתית — „הבת הבכורה". תריסר נזירות כומרות במיסדר הנוצרית אותה המירו בתפילות יהודיות ובחיים על־פי ההלכה. מנהיגתן, האחות מרים, שאימצה לעצמה את ההלכה־היהודית יחד עם הנצרות; אחרי שגילתה כי מוצאה יהודי, הובלה לפני בית־דין של הכנסיה בליון. לא מדובר בחידוש האינקויזיציה נגד „כופרים", אך היא מואשמת ב„כפיית עולן הדת־היהודית על הנזירות במינזר שלה".

למעשה, היא חטאה בנאמנות כפולה. הכמרים הנוצריים לא מסוגלים לעכל ספק יהודיה־ספק נוצריה במינזר קתולי. הנזירות במינזר עונדות על הצלב מגן־דוד, הכמרים גורסים כי צלב ומגן־דוד לא יכולים לדור בכפיפה אחת על צואר אחד. מרים, הנאבקת במחלת־הסרטן, שכובה בתוך מיטתה, מגינה על שתי הזהויות שלה. היא רואה עצמה קרבן לרדיפות אנטישמיות של שלטונות הכנסיה. „בעיניהם אני סובלת משלושה ליקויים: אינני אלא יהודיה מלכלכת, מתגרת, וסוציאליס־טית".

עתה צפוי למרים גירוש מן המינזר. פסק־הדין ציווה על פירוק המיסדר שעמדה בראשו. שלטונות הכנסיה גמרו אומר לחסל את „אחיות ישראל", המיסדר שהיא כוננה. הוא תואר „כבן בלתי־חוקי", נזירותיו שומרות בהדוכתה, על אורח־חיים קתולי, על הבתולין, הצניעה, אך הן מקיימות כמה מצוות יהודיות בעת־ובעונה אחת. מנין נזירות מהסידרותיה עמדו למראשות מי שהן מכנות „אמנו", הן הכינו בה אמון מלא. בעיניהן היא מלאך. אולם, הגינונים היהודיים הפכו אותה בעיני הכנסיה — לכופרת. הקרדינל המקומי נחרד לראותן נוטשות את כיסוי הראש הקודר של הנזירות לטובת צעיף צבעוני המאפיין בנות־ישראל צנועה. השמלות אף הן נקנו במאה־שערים. על־פי הופעתן הן נראות כנשים חרדיות. שהשתלטו על מינזר. אין פלא שהכנסיה מורגשת. כומר אחד אף כינה אותן „אנדרוגינוס".

קרדינלים ניסו לשכנע את האחות מרים, לנטוש את הנצרות ולהתגייר, אך היא רואה ביהדותה אמצעי כדי להעמיק בנבכי אמונתה הנוצרית. „פגשתי הרבה רבנים, אחי־היהודים קבלו אותי באהבה" היא אומרת. „אני הולכת לבית־כנסת, אך שומרת אמונים למישנת הנוצרי".

מונרי סונט, בשמה המקורי, נולדה בהונגריה. היא נכנסה למינזר בבוטון, סמוך לליון, בצרפת. ב־1985 התפללה בכותל וחשה כמי ש„שבה אל מולדתה מן הגלות". בשובה מישראל, נתגלה לה כי היא יהודיה. מאז היא קתולית אדוקה ויהודיה, בעת־ובעונה אחת. הכנסיה־הרשמית התעלמה מהתיהדותה, אך הקמת מיסדר „אחיות ישראל", עולה כדי כפירה. היא קיבלה למינזר נערות עזובות.

פגישה עם האפיפיור בוואתיקן ברומא, במהלכה ביקשה ממנו להכיר בישראל, הרע את מצבה של האחות מרים. שלטונות הכנסיה גררו אותה למשפטים באמתלות שונות. הורים של אחת הנזירות קבלו כי מרים מגיירת את בתם נגד רצונה. אחת הנזירות ברחה והעלילה על מעשים מרתירים המתרחשים בחיק המינזר, שני כמרים פרצו אל המנזר כדי „להציל" נערה אחת.

במשפט העידה הד"ר עטרה הסופר, שליחת רב מניו־יורק, על האנטישמיות המושרשת בסביבה בה שוכן המינזר, הנמצא בלב הכרמים של בורגיניון. השופט סירב לדבר עם כתבים. „זה עניין פנימי של הכנסיה", אמר. „אין פה אנטישמיות". הוא פסק כי מרים הפעילה „לחץ מוסרי אם כי לא אלים" על נזירות נקבע, שהן איבדו את שיפוטן העצמי והתנהגותן הדתית. מצפים כי הקרדינל של ליון, דרקודרי, יבטל את פסק־הדין המרשיע. האחות מרים, שבטרם התנצרה, עשתה עבודת דוקטורט לפילוסופיה, בסורבון, בנושא — „ההשקפות הפוליטיות של מארקס באידאו־לוגיה הגרמנית", הבטיחה לא להיכנע. בשביל הכנסיה היא אינה קיימת יותר: היא נרשמה כחברה במיפלגה־הסוציאליסטית. אסרה מלחמה במכחישי־השואה ובמינזר שהקים האפיפיור באושוויץ. היא מקוננת על רדיפתה על־ידי הכנסיה. „האם חייתי נושאת את הכנסיה שלי, היה בעוני מרוד והתנזרות מוחלטת כדי לחיות בכפירה?"

„המשפט, עלילת קצבים", אומרות הנזירות במקהלה. התובע ייחס לה הבאת הנזירות שלה. הוא מנה את העבירות: התאכזרות, שימוש בכוח על מנת לכפות על הנזירות קיום מצוות על פי ההלכה־היהודית. העבירה החמורה ביותר שיוחסה לה היא, כפיית מזון כשר ושמירת השבת אך מבחינתן של אחיותיה אין זו עבירה כלל.

ועדת ששינסקי מפרה הסכמים?

מאחר שאינני כלכלנית, אוכל להתייחס לפרטים שדלפו עד כה מדו"ח ועדת ששינסקי רק מהיבטים חברתיים מסויימים. בעיקר במה שנוגע לשינויים שיחולו בקיצבאות הביטוח הלאומי.

הביטוח הלאומי הוא יצור כלאיים מעצם טבעו. מצד אחד, איננו ככל ביטוח פרטי אחר, שכן חובה לשלם אותו. מאידך, אין קשר בין מידת התשלום וקבלת הקיצבאות, שכן הקיצבאות שוות (או היו שוות עד כה) בין אם שילמת לביטוח סכומי־עתק כל חייך ובין אם שילמת את המינימום ההכרחי, בין אם אתה עשיר מופלג, או עני מרוד.

לעניין אחר היה דינו כשל כל ביטוח אחר — היתה הסכמה חברתית וחוזית, כי לאחר שאדם שילם את כל חובותיו (שנוכו לאחר שכבר שילם מס הכנסה משכרו), יהיה המבוטח זכאי לסכום קבוע בעת הצורך, כתשלומי נכות, קיצבאות שאירים או ביטוח זיקנה. לשנות מצב זה כעת, באורח חד־צדדי, הוא בגדר הפרת הסכם. אפשר לחשוב על צורך בשינוי שיחול על מבוטחים חדשים. אדם הנכנס עכשיו למעגל העבודה יידע שעליו לשלם ביטוח לאומי, ובבוא העת לתבוע את זכותו לקיצבה או תשלום אחר ויקבל פחות — או אולי יותר — מאשר מקבל מבוטח היום.

ניהול משק ציבורי דומה לניהול משק פרטי ובעניין זה גם משיק לו. אדם בעל הכנסה בינונית (שעכשיו כנראה יקלו על הנטל של מס ההכנסה שלו) יצא לגימלאות, או הותיר אחריו שאירים, לא יזכה כבר להקלה כמו ... עבודתו. לעומת זאת, אם סמך על כך ... להתפרנס מגימלה וקיצבת זיקנה, או ... לבני ביתו קיצבת שאירים, אין להביא ... שתישכויו, שהיו נכונים הגינויים ... יישחקו בגלל תקנות חדשות. ... הקיצבאים כבר נשחקו ... הכלכליים בשנים האחרונות, ולא ... עכשיו. מעתה קיימת סכנה ... או אחרת גם תשלומי הביטוח הלאומי ... להיות גם ביטוח למשלם, ולא רק ... שאפשר להצמידו ...

אומנם, לא ייקרא לתקנות הדרושות ... רטרואקטיבית, מבחינה משפטית. ... האנשים הזכאים לביטוח הלאומי ... כחקיקה רטרואקטיבית. אלה כבר ... לשנות את מצבם הכלכלי, ... עושים בצורת ביטוח פרטי או ... שנים רבות, לו ניחשו מה ... שלהם בעת שהם נזקקים לו.

רעיה ...

הספרדים דחו את שרון

ממשלת ספרד דחתה את מועד ביקורו של שר התעשייה והמסחר אריאל שרון. הנימוק, אם ניתן, לא פורסם. שרון היה אמור לצאת לשם בשבוע הבא בראש משלחת שאומנם רובה היה מורכב מקניינים המייבאים מוצרים מספרד לישראל, אך הוא היה אמור לסיים את המו"מ על הפחתת מכסים בין ישראל לספרד.

אחד הנושאים ונותנים עם ספרד תיאר את דחיית הביקור כאות ליחס המזלזל השורר בקרב חוגי השלטון בספרד כלפי ישראל. לדבריו, „האופטימיסטים, או התמימים, המזכירים בכל הזדמנות את הקשרים ההיסטוריים העתיקים בין ספרד לישראל, יסבירו כי הספרדים נכנעו למדינות ערב, ועל תלותה של ספרד בנפט הערבי, ובכלל ב„ג'ינס גימור פלדר". הוא דוחה מכל וכל את הגישה הזאת. לדעתו, הספרדים מוכנים למכור לישראל, וראיה — בשנת 1986 נמכרו בארץ סחורות ספרדיות בשווי של 125 מיליון דולר בעוד ישראל מכרה בספרד מוצרים בהיקף של כ־55 מיליון דולר. ממשלתו הסוציאליסטית של פיליפה גונסאלס לא רק שאינה מוכנה להזמין את שרון; ספק גם אם תזמין שר ישראלי אחר. גונסאלס רוצה להראות לסיעת השמאל במפלגתו כי איננו פרו־ישראלי, כפי שהם מאשימים אותו.

ספרד נהפכה ליעד חשוב להשקעות ערביות מאז הצטרפה, בתחילת השנה, לשוק האירופי המשותף. ביום עיון על יחסי ישראל־ספרד, שהתקיים בסוף השבוע שעבר בתל־אביב, נמסר כי אשתקד הושקעו במשק הספרדי 10 מיליארד דולר. כמחצית הסכום השקעות של בנקים מחו"ל, במיוחד מגרמניה. בספרד יש תעשיית פלדה מהגדולות בעולם, צי דיג השני בגודלו בעולם אחרי בריה"מ, תעשיות כימיות, נשק וייצור ... בחקלאות ספרד היא המתחרה העיקרית ... תוצרת חקלאית טרייה מישראל ... אירופה. כל אלה הביאו למו"מ בין ... לספרד על הפחתת מכסים בין שתי ה...

את המו"מ עם הספרדים ניהל מטעם ... התעשייה והמסחר זהר פרי, סגן ראש ... המסחר במשרד. פרי דיווח על המו"מ ... סיכומיו באותו יום עיון. לדבריו, ... המדינות מצאו עניין בניהול מו"מ. ... מעוניינת לרכוש בישראל ידע ... האלקטרוניקה ותעשיית ההייטק. ... רוכשת מוצרי פרמצבטיקה, ... ומערכות השקיה, כלומר במיוחד ... שטרם מיוצרים בספרד או הנמצאים ... ייצור ראשונים. ישראל רוכשת בספרד ... חומרי גלם, מכוניות ומוצרים אחרים, ... המסחרי בין שתי המדינות הוא לרעת ישר... פרי ציין, כי בשנת 1987 השתפר ה... מקווים להגיע תוך מספר שנים לאיזון ... בין שתי המדינות.

לפי ההסכם בין שתי המדינות, ... לתוקפו בסוף ינואר 1988, לאחר ... השוק המשותף תאשר אותו, תפחית ספרד ... בינואר 1988 את תשלומי המכס על ... ישראליות בשיעור 62.5 אחוז מרמת ... הבסיסיים הנהוגים שם, ובמקביל יפחית ... בשיעור דומה על מוצרים ספרדיים ... לישראל. תוך חמש שנים מהתחולה ... הפחתת המכסים לא ייגבו מיסי מכס ... סחורות, ספרדיות בישראל ועל ... ישראליות בספרד. פרי הכיר, כי ... המכס חלים על כל המוצרים, למעט ... טקסטיל, ששתי המדינות הגדירו ... בהם במו"מ הנוכחי.

ביטול ביקורו של שרון בספרד ... בספק את המשך המו"מ בין שתי ...

חיים ...

מבזקים כלכליים

יותר עניים

■ מנכ"ל הביטוח הלאומי מרדכי ציפורי יצא בחריפות כנגד המסקנות המסתמנות בוועדת ששינסקי, המובילות לדעתו להרחבת תחולת העוני בקרב משפחות עם ילדים, שכבר היום עומדת על 81 אלף משפחות עניות, שבהן חיים מעל 400 נפשות עם ילדים. בעקבות נתונים חמורים אלה זומנה מועצת הביטוח הלאומי, המורכבת מנציגי התאחדות התעשיינים וההסתדרות הכללית. בחומר הרקע שנשלח לחברי המועצה ע"י ציפורי נאמר, כי אם אכן ועדת ששינסקי תצליח בהמלצתה לבטל את תשלום קיצבאות הילדים, הרי שהנהנים היחידים יהיו המעסיקים עצמם ובעלי השכר הגבוה, תוך קיפוח גדול של אוכלוסייה חלשה — שאינה מודעת לזכויותיה ולכן גם אינה תובעת אותן.

מיהו דירקטור

■ ועדת הכספים של הכנסת אישרה בשבוע שעבר ערבות מדינה בסך 400,000 ש"ח ל„מלטקס" שבאיזור קרית־שמונה. כן החלה הוועדה לדון בתקנות החברות הממשלתיות הקובעות את הכישורים הדרושים לדירקטור. מטעם המדינה בחברה ממשלתית (גיל 25־75), תואר בוגר בכלכלה, משפטים, מינהל עסקים, ראיית חשבון או הנדסה, ניסיון בניהול עסקי, עבודה בשירות הציבור בנושאים מסחריים או כלכליים ומומחיות בעיסוק של החברה. הדיון יימשך באחת הישיבות הקרובות.

מחשב חד...

■ ידע מחשבים ותוכנה הציג ... בישראל, את מחשב מקינטוש II ... הקרוב.

מקינטוש II הוא המחשב ה... הכריזה חברת אפל בארצות הברית ... מרץ 1987, המצטיין במהירות עיבוד ... גבוהה במיוחד, ביכולת הרחבה ו... רבה. מקינטוש II בנוי ... הארכיטקטורה הפתוחה, כמחשב ... המאפשר חיבור סוגי מצגים שונים ... מצג צבעוני בעל רזולוציה גבוהה ... ניתן לשלב במקינטוש II מיספר ... כרטיסים פונקציונאליים המיוצרים ... חברת אפל ועל־ידי יצרנים נוספים ...

מקינטוש II מתאים לעבודה ... עסקית, הנדסית, מחקרית ו... לאור.

62% בקופות ...

■ לקראת סיום שנת ה... דצמבר, מגבירים הבנקים את ... להגדלת הצבירה בקופות הגמל ... לאומי הודיע תמול כי העמיתים ... הגמל שלו יוכלו לקבל הלוואות ... ההפקדה בריבית חודשית של ... אחוזים (כיום 2 אחוזים) ... תשלומים חודשיים שווים ... עד לתקרת ההכנסה המזכה ... רווחות של עד 62 אחוז על הפקדות ... בקופות הגמל. תקרת ההכנסה ... בהטבות מס היא 26,700 ש"ח ...

משכו במירמה

■ ... בענף המתכת בבאר־שבע, ... נחשדו בשימוש במרמה ובתחבולה ... מאז שנת 1984 משכו מנהלי החברה ... מחשבונות הבנק של החברה. כספים ... הועברו לחשבונות הפרטיים של ... והושקעו בבורסה ובתכניות ... שונות ומאידך גדלו הוצאות המימון ... והפעולות בוצעו במירמה ומבלי ... בספרי החשבונות של החברה. ... הוחזרו הכספים לחברה, כדי שלא ... בביצוע פעולות אלה הוקטנו ... בכ־200 אלף דולר. משרד פקיד ... ירושלים והדרום פתח בחקירה ... החשודים, ומנהלי החברה הודו כי ... לא היתה להם כוונה להתחמק ממס. ... של החברה מסר בחקירתו כי ... לא היה ידוע לו ואף הוסתר ממנו. ... מס הכנסה, אברהם צרפתי, הורה ... על החשודים ולהרחיב את החקירה ... אם נעשו פעולות דומות בחברות ... שטיפלו של רואה החשבון.

תיקון חוק

■ חה"כ מרדכי וירשובסקי הגיש הצעה לתיקון חוק חוזי הביטוח, לפיה לא שילם מבטח תגמולי הביטוח במועדם, כאמור בסעיף 27, בהסתמכו על טענה משוללת יסוד, או ללא הצדקה עניינית בנסיבות העניין, או בחוסר תום־לב, רשאי בית המשפט להיכון, בנוסף לתגמולי הביטוח, בתשלום פיצויים למבוטח בשיעור של עד 80% משווי תגמולים אלה. לדברי וירשובסקי הסעיף המוצע יקנה סמכות לביה"מ הדן בתביעת המבוטח נגד חברת הביטוח לפסוק פיצויים לטובת המבוטח כאשר התגמולים המגיעים לו כדין מעוכבים מעבר למותר. הסעיף נועד להרתיע את חברות הביטוח מלהשהות את חיוביהן שאינם שנויים במחלוקת ע"י אימוץ מכשיר עונשי המקובל בארצות הברית.

הטבות לצעירים בבנק הפועלים

בנק הפועלים מפעיל חשבון עו"ש חדש לצעירים עד גיל 26, המאפשר להם לקבל משיכות־יתר בתנאים מועדפים. בעלי החשבון בני 18 ומעלה יהיו זכאים למשיכת־יתר של עד 1,000 ש"ח, בריבית של „פריים" + 0.75 אחוזים (כיום 2 אחוזים), וחיילים יהיו זכאים למשיכת יתר בריבית של „פריים" + 0.65 אחוזים. בעלי החשבון החדש, „חשבון צעיר", יהיו זכאים לקבל ריבית וזכות בשיעור 7 אחוזים מהשקל הראשון עד 5,000 ש"ח. כן יקבלו בעלי החשבון הנחות בדמי ניהול, הנחה בדמי חבר ב„ישראכרט" ויחוייבו בעמלה חודשית של 0.87 ש"ח בלבד.

בעלי „חשבון צעיר" יהיו זכאים גם לקבל הלוואות צמודות למדד לתקופה של עד חמש שנים, בריבית של 10 אחוזים לשנה (עד 3,000 ש"ח לחיילים ולסטודנטים ועד 6,000 ש"ח לצעירים אחרים). ניתן לקבל גם הלוואות לא צמודות בריבית של „פריים" + 1.5 אחוזים לחודש. לגילאי עד 26 תוצע גם תוכנית חיסכון חדשה לתקופה של 6־9 חודשים בתשלומים חודשיים שווים של 50 ש"ח ומעלה.

א.נ.

דוח מבקר ההסתדרות

לא מרעיש אבל חושף ליקויים רבים

● העדר נהלים
● חריגות מתקציבים
● ביקורת פנים לא מספקת
● דירקטורים ש„נעלמו"
● תוספת שכר לנעדרים מעבודה

מקבץ הדו"חות שפרסם אתמול מבקר ההסתדרות, נפתלי בלומנטל, אינו חושף שערוריות מרעישות, אבל הוא חוזר ומצביע על שורה ארוכה של ליקויים מנהליים בחשבונות ובתשלומים, חריגות מתקציבים, העדר קריטריונים ברורים במינויים שונים ופגמים במערכות הביקורת של כמה מהגופים המבוקרים.

„תיעוש"

קונצרן „תיעוש" היה נתון בשנים האחרונות בקשיים, בגלל צימצום הזמנות של גופים ממשלתיים, בע״ק מערכות הביטחון והבריאות, ונגרמו לו הפסדים. לפני כשלושה חודשים החליטה הוועדה המנהלת של חברת העובדים להביא לסיום הפעילות התעשייתית של „תיעוש" והחברה להשקעות של בנק הפועלים, כדי לחזק את הגב הפיננסי של „תיעוש".

הביקורת של מבקר ההסתדרות העלתה, כי בקונצרן לא היו נהלים מוגדרים בתחומי פעולה שונים ולא נערכה ביקורת פנים מספקת. שני הדירקטורים שמונו במועצת המנהלים של „תיעוש" מטעם „חברת העובדים" מופיעים לעיתים רחוקות, ואחד לא הופיע כלל בשנים האחרונות". עד 1986 לא היתה מסגרת תקציבית שנתית לחברה. בשנה זו הועבר מרכז „תיעוש" מחברת אחזקה לחברה מינהלית, ובתוך זה הביא לגידול בהוצאות כוח אדם, הוצאות נסיעה, שיפוץ, ניהול משרד ... במפעל הגדול ביותר של „תיעוש", „כלים חולה", התגלו ליקויים בניהול מלאי חומרי גלם, שקילתם והנפקתם, ... כי בשנים האחרונות לא נערכו ספירות מלאי. במפעל „חגור" נמצא, כי ... נהלים ברורים וכתובים בתחומי ניהול וחסרו הגדרות תפקידים לעובדים בכירים. הביקורת גם מצאה חשבונות ותשלומים שבוצעו ללא אישורם כדין.

באחרונה החלה „תיעוש" לעסוק בפרוייקטים חדשים, בחלקם בשותפות עם גורמים חיצוניים בעלי ידע. בביקורת על פרוייקט ביו־טכנולוגיה מציין המבקר, כי אין ל„תיעוש" יכולת פיקוח בנושא מקצועי ומדעי כגון זה.

„עמל"

רשת „עמל" הינה מוסד מרכזי לחינוך מקצועי, טכנולוגי וכללי, וכוללת עשרות בתי־ספר שבהם לומדים 28 אלף תלמידים. בשנים האחרונות התרחבה פעילות הרשת וגדל תקציבה — ועימו גדל הגרעון המצטבר לכ־5 מיליון ש"ח. המבקר מצביע על הצורך לבנות תקציב מפורט, כדי להתגבר על הגרעונות. הביקורת גילתה מעילה כספית שנעשתה ע"י אחד העובדים של ספק שירותים בניהול החשבונות, ונגד העובד הוגשה תלונה למשטרה. במסגרת פעילותה של המחלקה לחינוך חברתי נמצאו חריגות מהתקציב וליקויים מינהליים בחשבונות ותשלומים.

מפעלי תרבות וחינוך

חברת „מפעלי תרבות וחינוך" מהווה מעין חברת־גג המאגדת מספר חברות הפועלות בתחום התרבות והחינוך בהסתדרות. המבקר אומר, כי בשנים האחרונות הרחיבה החברה את תחומי פעילותה ללא הכנת נוהלי עבודה, וללא הגדרת תפקידים וסמכויות של מוסדותיה הארגוניים ועובדיה הבכירים. הנהלת החברה מסרה בתגובה, כי הוחל בהכנת נהלים כנדרש. במערכת ניהול החשבונות נמצאו פיגורים ברישומים, רישומים שגויים וחוסר מידע על הוצאות של אירועים מסויימים.

משחקי „הפועל" ה־13

מבקר ההסתדרות ערך ביקורת מלאה על אירועי משחקי „הפועל" ה־13, שהתקיימו בחודש מאי השנה. מביקורת התקציב של האירועים וביצועו עולה, כי עודף ההוצאות על ההכנסות מגיע ל־1.1 מיליון ש"ח, ומזכ"ל „הפועל" טוען כי צפויות הכנסות נוספות של 800 אלף ש"ח. נמצא, כי מרכז „הפועל" והמערכת שארגנה את המשחקים לא עשו די להכנת נהלים מתאימים. התברר, למשל, כי במופע הפתיחה היתה חריגה של 40 אחוז מהתקציב ולא נערכו כל בדיקות מוקדמות בדבר כשרות האימפרזריו למופע. בנושא כוח האדם אושרו תוספות שכר ותנאים נלווים למספר עובדים ב„מרכז הפועל", והביקורת מצאה כי למעשה ניתנו התוספות לא רק לזכאים אלא לכל עובדי „מרכז הפועל", לרבות בתקופות של היעדרויות מהעבודה.

מבקר ההסתדרות בדק מספר ועדי עובדים גדולים — של קופת־חולים, הסוכנות, חשסם, המשביר המרכזי והקואופרציה הצרכנית. בחלקם נמצאו ליקויים ארגוניים וניהוליים.

אורי נחשון

טפל לשולי

... פרסום מקבץ הדו"חות הנוכחי של מבקר ההסתדרות היתה ציפייה ... המבקר בנושא קרנות הפנסיה. בסופו של דבר התייחס נפתלי בלומנטל ... בר בפעולות הקרנות — ההשקעות החופשיות שלהן.

... ההשקעות המוגבלות והמותקות יכולות הקרנות להשקיע רק 8 אחוזים מהסכומים ... כל ההשקעות החופשיות (92 אחוז מושקעים באגרות החוב המיועדות ... בפועל יכולות הקרנות להשקיע סכומים קטנים עוד יותר, כי ... המיועד להוצאות שונות, לנזילות ולהלוואות לחברים. ... ביקורת על כך שהקרנות מסתמכות רק על ייעוץ חיצוני של חברת ... להפעיל בכל ענין ועדת השקעות. הוא מציין, כי בהשקעות ... את ההשקעות החופשיות, למרות שניתן היה לקבל ... גבוהה יותר מהתשואה על האג"ח הממשלתי.

... סוציאלי, אומרים, כי בלומנטל נטפל לדבר שולי ועקף את ... בנושא המבוקר: תשוב יו"ר האגף, דב סלע, כי המסגרת של ... היא השגה ביותר ומבטיחה תשואה סבירה עם סיכון מינימלי.

א.נ.

חדשות המשק

„צלון" מאיים לצמצם היצוא לגוש הדולר

„אם לא יחול שינוי מיידי בגישת הגורמים הממשלתיים לבעיית היצוא לגוש הדולרי, ייאלצו מפעלים רבים לשקול צמצום ביצוא" — אומר צבי פלדה, מנכ"ל „צלון", המייצר פרטי אלומיניום ותריסים.

לדבריו, נתקל מפעלו כיום בבעיה של ירידה חריפה ברווחיות היצוא, בגלל תיסוף השקל והעלייה בהוצאות הייצור ביחס לתמורה שהוא מקבל. כ־85 אחוז מהיקף היצוא של המפעל (מעל 6 מיליון דולר בשנה) מיועדים לגוש הדולרי, ופלדה אומר כי מינואר 87 גדלו הוצאות הייצור במפעל, לא כולל חומרי גלם מיובאים, בשיעור של 20 אחוז.

מנכ"ל „צלון" מציין, כי ההוצאות גדלו כתוצאה מהעלאת השכר הרשמית, עלייה במחירי השירותים שהמפעל קונה מספקים מקומיים (וכולל עלייה גדולה במיוחד במחירי האריזה והכימיקלים). „עלייה זו על הערך המוסף התבטאה בשיעור של 10 אחוזים, שהמפעל כלל לא קיבל תמורה עליה, להיפך: המפעל מקבל כיום 1.57 ש"ח לכל דולר, לעומת 1.64 ש"ח לדולר, שאמור היה לקבל גם אם לא היה שום פיחות בשער השקל", אומר פלדה.

אורי נחשון

קטין נפל בבורסה

המפולת בשוק ניירות הערך הביאה להתגלותו של נער בן 15 אשר סחר במניות בשווי של למעלה מ־100 אלף ליש"ט.

הנער הבריטי נהג להתחמק לביתו בזמן הפסקות הצהריים בבית־הספר, ומשם לנהל את סחר המניות שלו באמצעות הטלפון. כשרק החל בעסקיו, הוא הציג את עצמו לפני סוכני הבורסה איתם עבד כאיש עסקים בן 19. שעורי הכלכלה בבית הספר סייעו לו להכיר את הסלנג המקובל בין אנשי הבורסה. ולכן לא עורר את חשדם של הסוכנים. גם בדיקת הרקע שלו, שמטרתה לוודא כי אינו חייב כספים, היתה כמובן ללא דופי.

רק ההפסדים הגדולים שצבר בשבועיים האחרונים, שהותירו את סוכני הבורסה שלו עם הפסדים של למעלה מ־20 אלף ליש"ט, הביאו לגילויו.

אחד מסוכני הבורסה שאיתם עבד אמר, כי כאשר לקוח פותח חשבון חדש „חייבת להיות דרגה מסויימת של אמון הדדי." אך במקרה זה, הסוכנים עדיין מנסים לבדוק אם יש להם סיכוי לקבל את כספם חזרה. בינתיים אסור להם אפילו לפרסם את שמו, שכן המדובר בקטין.

בשלב זה מנסה מחלקת הרמאויות של המשטרה לבדוק אם הנער עבר על החוק. מנהל בית הספר שלו, שסירב לדבר על הנושא רק אמר שהנער הודה כי „הלך הביתה בהפסקות הצהריים, והזמין משם מניות".

דפנה ורדי, לונדון

סיוע מוגדל למציגים בירידים

ועדה מיוחדת, המשותפת למשרד התעשייה והמסחר ולמכון היצוא, תבחן בקשות של מפעלי אלקטרוניקה לסיוע להשתתפות בתערוכות וירידים מקצועיים בעולם.

הבחינה תיעשה בעקבות אישור של ועדת הכספים של הכנסת מסוף השבוע שעבר, להעמיד תקציב מיוחד של 2 מיליון ש"ח לקידום השיווק בתערוכות אלקטרוניקה.

במשרד התעשייה והמסחר אומרים, כי נוכח המשבר הפיננסי בעולם והשלכותיו על היצוא הישראלי בכלל, ויצוא האלקטרוניקה בפרט, יש לשוב ולבחון את הדרישה המקורית ולהקצות עוד 8 מיליון ש"ח לפעולות קידום השיווק.

כזכור, בגלל דחיית בקשתם של מפעלי האלקטרוניקה לקבל 6 מיליון דולר למימון השתתפות בתערוכות, בוטלה תערוכת „ישראטק", שאמורה היתה להיערך בינואר 88 בניו־יורק.

א.נ.

פילפל

פיחות מגדיל גרעון

מאת שלמה פרנקל

עכשיו מגויים גם המאזן המסחרי שלנו לטובת רעיון הפיחות. הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה פירסמה נתונים, מראיינים כרגיל, על־פי הנתונים, היבוא לישראל גדל יותר מהיצוא הישראלי, ממש חדשה מרעישה ומפתיעה, פעם ראשונה בהיסטוריה. יש עוד בעיה עם הנתונים הללו — קשה לדעת מה הנתונים המקוריים של הלשכה, כי עד שהגיעו אלינו, הם עברו עיבודים מעיבודים שונים, כדי שיתאימו לתיזה של הפיחות בכל מחיר.

היצוא אומנם עלה, לפי הנתונים (איך זה מסתדר עם התזה שלא עשו פיחות משמעותי?), אבל היבוא עלה יותר (וזה דווקא מסתדר). אז אם נעשה פיחות, אנחנו אומרים להסיק, היצוא יעלה עוד יותר והיבוא יורד.

ואף אחד, כמובן, לא מעלה על דעתו להעיף מבט לעבר ארה"ב, לדוגמה. המדינה האדירה הזאת ביצעה בשנתיים האחרונות את אחד הפיחותים הריאליים הגדולים בהיסטוריה, הדולר ירד בשיעור של 50% בערך לעומת המטבעות החשובים, והתוצאה — הגרעון המסחרי של ארה"ב: תופח, תופח ותופח.

מדוע? משום שלא די לשחק בשערי המטבע כדי לשפר את המאזן המסחרי. ארה"ב לומדת זאת על בשרה בדרך הקשה. ראשית, הרי גם מדינות אחרות יכולות להשתעשע קצת בשערי המטבע שלהן. ושנית, כדי לייצא יותר, הרי צריך שיהיה משהו מתאים ליצוא, כלומר שבכלל ירצו בו בשוקי העולם. רק אם יש סחורות כאלו יכול פיחות לעזור, משום שהוא מאפשר למכור את הסחורות המבוקשות במחירים תחרותיים. ורק כך אפשר לצמצם את היבוא: אם אתה בעצמך מייצר, במחירים סבירים, מוצרים שיחליפו יבוא.

אלא שאצלנו, במה שמכונה „המשרדים הכלכליים", סבורים, כמו בארה"ב, שדי לשחק עם שער המטבע כדי לחולל תמורות חיוביות במאזן המסחרי. אז עשו במשך השנים המון פיחותים, אבל באותה ההזדמנות בצורת שערי הריבית הגבוהים, הביאו את התעשיות לפשיטת רגל ועכשיו מחפשים תרגילים כדי להציל אותה, ומה יהיה על היצוא החקלאי ועשר פיחותים, אבל הניתן לתעשייה להמשיך ולהשתעשע בייצור נשק — ענף שהביקוש לתוצרתו הולך ויורד בצורה מבהילה ממש.

והנה מתוך לאומנות מיטב, בפאריס ובבית מסחר גדול וידוע ראיתי מוצרי טקסטיל ישראלים נמכרים במחיר תחרותי, ליד מוצרי טקסטיל מצרפת, מקוריאה ומהודו. [illegible]

עורך: לוי מורב

מפוף ומשם

רדיו

החריג

מאת עופר ניר

יום ו', 14 בנובמבר, חגיגי במיוחד למעריציו של תום־ווייטס. כמה בדיוק? לך תדע, מה שבטוח, מספרם רב למדי, השנה יותר משנים קודמות. ווייטס, חריג אמיתי בנוף הפופ — לא בטוח שזו המילה הנכונה והמתאימה למוסיקה שלו — היה ידוע בארץ למתי־מעט, מריקים אמיתיים שלו. כמה משוגעים לענין דחפו, קידמו, עשו יחסי־ציבור ובאהבה, והתוצאה: ווייטס יכול להיחשב כהצלחה מקומית לא רעה.

יואב קוטנר, אחד האחראים לפופולריזציה של תום ווייטס בישראל, אחראי גם למראתון משיריו, שישודר, כאמור, בסוף־השבוע, בגלי־צה"ל. קודם לכן, יגיש ערב וידיאו המוקדש לזמר, הידוע גם כשחקן־קולנוע. ווייטס הופיע בשני סרטים של פרנסיס פורד קופולה — „מועדון הכותנה" ו„ראסטי ג'יימס", הוא היה אחד משלושת האסירים הנמלטים בסרטו של ג'ים ג'ארמוש — „נרדפי החוק", לאחרונה, הופיע עם מריל סטריפ וג'ק ניקולסון, ובסרט חדש של הבמאי הברזילאי הקטור בבנקו („נשיקת אשת העכביש"), בו הוא מגלם חולה־סרטן על סף מותו. על התפקיד הזה התמודדו גם הארי דין סטנטון ודניס הופר, ווייטס זכה.

סרטים או מוסיקה? לגביו, המוסיקה היא בעדיפות ראשונה. נוח יותר, מבחינתו, להיכנס לתוך אולפן ולהקליט, מאשר להמתין בסבלנות — שלא תמיד יש לו ממנה — עד לצילומים. „הפקת סרט, מבחינה פיננסית, היא אמנות בפני עצמה," אמר לאחרונה, בראיון ל„מלודי מייקר" האנגלי. „עם מוסיקה, העסק קל יותר, אין שום בעיה ואם חסר כסף, אפשר למשכן משהו, לקנות סקסופון ו...קרימה."

הפרוייקט המוקלט האחרון של ווייטס, בן ה־38, הוא „שנותיו הסוערות של פרנקי" הועלה בתיאטרון בשיקגו, לא בלי צרות טכניות ואחרות. הבמאי פוטר, התפאורה לא התאימה והוחלפה, אחת השחקניות היתה עצמאית מדי ושינתה את הטכסט לצרכיה... ווייטס עבר את זה בשלום, הוא חולם להוציא את „שנותיו הסוערות של פרנקי" כהפקה בימתית, שתסתובב בעולם, אבל בה־בעת, מודע לקשיים הטכניים הגדולים הכרוכים בכך.

בארצות־הברית ובאנגליה היה ווייטס, וגם נשאר, אמן של מעטים, מביני־עניין. הוא אינו מתאמץ להיות קומוניקטיבי על חשבון האמת הפנימית והסיגנון העצמאי שלו, מגדיר את עצמו כפרפקציוניסט, בניגוד לדימוי הזרוק שלו, באולפן, הוא מעיד על עצמו, דרושה לו מחוייבות מוחלטת מצד השותפים ליצירה, הוא תובע התמסרות טוטאלית. הוא מדמה את ההקלטות להרפתקה נוסח ליווינגסטון באפריקה.

ווייטס הקליט עד היום 12 תקליטים. הראשון מתוכם „זמן לסגור", בשנת 1973. הוא נחשב לאחד המוכשרים, אם גם המוזרים והפחות סימפאטיים, מבין הזמרים־היוצרים, הקלישאה המקובלת, כי „אפשר לאהוב או לשנוא. אבל לא להיות אדיש כלפיו", תקפה בהחלט לגביו.

תום ווייטס — פרפקציוניסט בניגוד לדימוי הזרוק

למעריציו, בעיקר, ולמי שמוכן להתאמץ ולהתגבר על הרתיעה הראשונית מקולו הסדוק של תום ווייטס, מוקדש המראתון הזה.

הצד השלישי של התקליט

קשר משפחתי

מאת עופר ניר

מכונת־הזמן עושה סיבוב נוסף במו בוכי־הנוסטלגיה המוסיקלית. בשנתיים האחרונות, מילת המפתח היתה „נשמה" ו„ריתם־אנד־בלוז" ומצעדי הפזמונים בעולם היו מלאים בשמות ובלהיטים מן העבר. מבט במצעד הבריטי הנוכחי מגלה תמונה קצת שונה. אכן, נוסטלגיה, שמות גדולים משנות ה־70, אבל בחומר חדש, טרי, וחם. דונה סאמר במיצעד וגם להקת הבי.ג'יז, שני ציוני־דרך בתחום הדיסקו.

ה„בי ג'יז"

בשביל ה„בי. ג'יז", זו פעם שלישית שהם עושים מעין „קאמבק", סליחה על הביטוי שהשתמשו בו קצת יותר מדי בשנים האחרונות, הם חוזרים בצורה מרשימה. האלבום „אי.אס.פי." (כשהם ראשי־תיבות של „תפישה על־חושית") והלהיט „ניצחת שוב", שהגיע למקום ראשון במיצעד־הפזמונים הבריטי. זהו התקליטון ה־50 שלהם. כמחציתם היו להיטים, שהגיעו אל עשרים הראשונים במצעדים באנגליה ובארצות־הברית. יחד ולחוד, היו להם 19 להיטים במקום הראשון. „ניצחת שוב" נמכר באנגליה, בינתיים, ברבע־מיליון עותקים וזכה בתקליטון־כסף. גם לזהב הוא עשוי להגיע.

פסק זמן

„אי. אס. פי.", הוא האלבום הראשון של הלהקה, זה שש שנים. בין התקליט הזה לבין קודמו „עיניים משקרות", לקחו להם האחים גיב, בארי והתאומים, רובין ומוריס, פסק־זמן ארוך מפעילות משותפת. בארי עבד עם דיאנה רוס (לא חוויה זכורה־לטוב, הוא מציין באנחה) עם דיון וורוויק, עם הצמד דולי פרטון וקני רוג'רס, עבורם כתב את הלהיט „איים בזרם" וכמובן, עם ברברה סטרייסנד, איתה עבד עוד קודם על האלבום המצליח — „אשם", והלהיט „אשה מאוהבת". רובין ובארי הקליטו, בנפרד, אלבומי־סולו ואילו מוריס התמסר לכתיבת מוסיקה לסרטים.

עוד לפני ש„אי.אס.פי" ו„ניצחת שוב" חזרו למצעדים, היה ל„בי.ג'יז" מעין ייצוג באנגליה, מאשר להקה בשם „בוגי בוקס היי", בה חבר קרוב משפחה של ג'ורג' מייקל, הקליטה גירסה חדשה ללהיט „סטפטסי ריקוד". בארי מציין, בסיפוק וגאווה לא מעטה, כי ג'ורג' מייקל יספר לו, כי הוא מעריץ של הלהקה, מילדות. מייקל גם עזר בהפקת הביצוע החדש ל„סטפטסי ריקוד", מתווה למשפחה ולהקה...

הקריירה של הלהקה ארוכה ומגוונת, עם כמה הפסקות, למילוי מצברים, להתרעננות, וגם כפי שזה בעקבות של מוריס (שהיה נשוי בזמנו לזמרת לולו), לצורך גמילה מאלכוהול. כיום הוא חבר ב„איי.איי" — אלכוהוליסטים אנונימיים. הוא אינו מתבייש בכך, להיפך, שמח שנגמל ועומד במבחן היום־יומי נגד המשקה.

להיטי־מקום ראשון

היו ללהקה להיטי־מקום־ראשון בשלושה עשורים וזה הישג שרק אלביס פרסלי וקליף ריצ'רד יכולים להתגאות בו. בשנת 1967 הגיע „מסצ'וסטס" למקום הראשון באנגליה וכעבור שנה, חזרו על ההישג הזה בלהיט „עליי למסור לך הודעה" בשנת 1971, מקום ראשון באמריקה, עם „כיצד תוכל לרפא לב שבור". הם נעלמו, עד אמצע שנות ה־70 ואז, הגבילו את הדיסקו לימיו הטובים ביותר, להיטיהם „כמה עמוקה אהבתך", „להישאר בחיים", „יותר מרי גרערד", „אוהב אותך לפני־ולפנים", „קדחת הלילה" ו„טרגדיה" — הגיעו למקום הראשון במצעד האמריקני ושני האחרונים, טיפסו לצמרת גם בבריטניה. עכשיו, עשור שלישי להצלחה ומקום ראשון עם „ניצחת שוב".

את התנופה הגדולה ביותר להצלחת הלהקה נתן הסרט „שיגעון המוסיקה", שהפיק מנהל הלהקה דאז, רוברט סטיגווד. הוא השתמש בשירים שלהם לפס הקול של הסרט. התקליט־הכפול בו נכלל חלק זמרים נוספים (אך זכור לרבים בעיקר בגלל הבי.ג'יז) נמכר מאז בלמעלה מ־30 מליון עותקים. מה שאומר, שהלהקה גרפה סכום־עתק כתמלוגים. אף על־פי כן, הם אומרים היום, כי אין להם סימפטיה מיוחדת לסרט הזה.

סמים

האחים גיב, פלוס האח הקטן אנדי, שהיה אף הוא כוכב־פופ מצליח בסוף שנות ה־70, אך הידרדר לסמים והקריירה שלו דעכה, נולדו במנצ'סטר אנגליה אך היגרו עם הוריהם לעיר בריסביין באוסטרליה, ושם, למעשה, החלה הקריירה של האחים. בשנת 1963 הקליטו את שירם הראשון — „מלחמת כחול ואפור", ויהפכו לכוכבים גדולים באוסטרליה. משם, פרצו לאנגליה, ארצות־הברית ושאר העולם. במחצית השניה של שנות ה־60, הביאו את הפופ־מלודי שלהם ואת ההרמוניות ההדורות שמאפיינות את הלהקה, בלהיטים כמו „אסון המכרות של ניו־יורק", „לאהוב מישהו", „שלום עולם", „התחלתי בדיחה" ועוד. בסוף שנות ה־60 זכה רובין גיב ללהיט־הסולו שלו — „צילצול הפעמון הגואל", ונפוצו שמועות על פירוק הלהקה בגלל היחסים הרעועים בין האחים, עד היום. אגב, צצות שמועות מן הסוג הזה, את האחים, זה לא מטריד, הם הוכיחו שיש חיים גם אחרי ההצלחה הגדולה של „שיגעון המוסיקה" (בגירסה הקולנועית ל„סרג'נט פפר" ו„גריז") וטוענים, שלא היו יכולים להמשיך, אילמלא היו חברים טובים ולא רק בני־משפחה, הם גם חושבים לצרף אליהם את אנדי ולהעמיד רביעייה שכמובן, לא תצטרך לשנות את שמה, שהרי עדיין תהיה „האחים גיב", הבי.ג'יז.

„אנחנו", אומר בארי, „לא מזניחים את טיפוח הידידות בינינו ומתייחסים לכך באותה רצינות בה אנו מתייחסים לקריירה שלנו. זה רק עוזר לנו להשתפר, כל הזמן."

מופע

צעירים

מאת יוסי ונונו

בית־לסין ממשיך בערבי ההרכבים הצעירים, והפעם ערב עם שני הרכבים המייצגים שני כיוונים שונים. הראשון „דיבור עקיף", זכה בתחרות להקות הרוק ב„עיר הנוער 87".

בימים הקרובים הם עומדים להוציא תקליט שרים עם השיר — „תרגיש", פירות אותה זכיה. הסיגנון שלום „ניו־ווב תל־אביב". חברי ההרכב — אורנה כץ — שירה, אריאלה סברנסקי — תופים, איציק שרה — גיטרה, עידן ספיר — באס.

ההרכב השני „נושאי המגבעת", הפתיע לטובה במרתון הרוק שהתקיים בבית לסין. הרכב ירושלמי של ילדים רעים שעושים מוסיקה מהבטן, מעניין. חברי ההרכב אהוד פישוף — שירה וקלידים, ראובן כהן — תופים, ישי אדר — גיטרה באס, חמיר אלברט — גיטרה, אמנית אורחת — שרון בן עזר. בהופעה הקודמת שלהם גילח ישי אדר, את ראשו של אהוד פישוף. לפי החישובים שלי הוא עדיין קיים, מעניין מה הם מכינים להופעה.

בית־לסין, מרתף עליה, 12/11, 21.30.

תקליטים

צולע

מאת יוסי ונונו

טראנס דראבי — הדפסה מקומית סי.בי.אס.

טראנס דראבי

הסיפור של דראבי מעניין, לאו דווקא בגלל המוסיקה. דראבי הוא מוצר שחברות־התקליטים מריצות מדי פעם, אם כי אני בטוח שהוא לא מרגיש כך. יש לו כנראה יומרות אמנותיות ומוסיקליות, אלא שקשה להתרשם אחרת ממסע יחסי־הציבור שהקיף ועדיין מקיף את דראבי. הוא צריך להכניס כסף נקודה.

הטענה המקובלת היא, שדראבי הוא התשובה האנגלית לפרינס, אולי? סביר יותר להניח, שפרינס סימן את הדרך, הכיוון, ואחריו המבול. דראבי אמור להיות, והוא אכן, גירסה מרוככת, מורכבת פחות של פרינס. דראבי הוא פרינס ללא הכשר וככזה הוא מעניין פחות. בביוגרפיה הרשמית שלו המצורפת לתקליט מסופר על הורים שהקשיבו הרבה למוסיקת־נשמה וגוספל, מעגל ראשון. דראבי, מסתבר, הספיק לפתח קריירה של מתאגרף, מעגל שני. החיבור הזה בין נשמה, איגרוף, רוקנרול צריך אולי לתת תוצאה מעניינת, מוסיקה מזיעה, חושנית, אך הוא לא

צריך לתת לדראבי צ'אנס, זהו רק תקליטו הראשון, הוא לא נשמע כלכך רע. יש לו קול לא רע. הוא כותב טכסטים סבירים ומוסיקה טובה והוא צריך להשתפשף, גם ל„נסיך" זה לא הלך חלק, ובטח שלא בתקליט הראשון. קטעים טובים: „עדיין ללא כותרת" ביצוע א־קפלה, הברקה של עיבוד. „מי אוהב אותך", „רקרי אותות קטנה", שוב פרינסי מהנה בביצוע קופצני, מלא חיים, להיט־דיסקו. „בואי נצעד קדימה" נשמה ודיסקו של אהבה טיפוסי שמדגים את המעבר בין הסגנונות ואת החיבור ביניהם.

השורה התחתונה: תנו לו זמן אם כי נראה שיש לו מה להציע.

מיותרים

מאת יוסי ונונו

דונה סאמר, „כל המערכות פועלות", הד ארצי. בי.ג'יס, „אי אספיי", הד ארצי.

שתי דמויות מרכזיות במוסיקת הדיסקו, המנסות לחזור למרכז העניינים של מצעדי המכירות בתקליטים חיוורים ונטולי עניין, שלא ברור הטעם בהדפסתם.

הראשונה, דונה סאמר ממלכות הדיסקו של אותה תקופה, לא מצליחה לשחזר את האנרגיה והכוח של שירתה מאז. היא הולכת לאבוד בהפקה מבולבלת, חסרת כיוון. שירה צעקנית והרבה מריחות מוסיקליות [illegible] כנראה למלא את מה שהכשרון חסר. יש [illegible] „ג'רמי" שאולי יהפוך את התקליט [illegible] ללהיט, ויש עוד הרבה שטויות בנוסח [illegible] מיותר.

הבי.ג'יס כבר זוכים להצלחה. כלהקה [illegible] הגיעו לראש מצעדי המכירות. הם עדיין [illegible] שלישיה קולית משעממת, עם טקסטים [illegible] מטופשים ומוסיקה בינונית וטפלה. [illegible] להבדיל מהתקליט של דונה סאמר, מעלה [illegible] אחת הסיבות שהפכו את התקליט הזה ללהיט [illegible] כנראה שמדובר בשילוב של נוסטלגיה [illegible] שמאליץ שתמיד מצא לו קהל נאמן.

מה חדש?

דייויד בואי נאשם באונס

מאת עופר ניר

דייויד בואי, יואלץ, כפי הנראה, לעבור בדיקה לגילוי נוגדני־איידס, לפי צו של בית־משפט בדאלאס, טכסס. הזמר, שסיפר כי הוא נבדק, מיוזמתו, בכל פעם שהוא מחליף את בנות־זוגו, יידרש לבדיקה, בעקבות תביעה שהוגשה נגדו על־ידי וונדה ניקולס, באשמת אונס ואלימות גופנית. היא נבדקה אך לא נתגלו נגיפים בדמה, אולם היא תיאלץ להמתין שלושה חודשים, עד לאישור סופי לגבי סיכוייה לחלות באיידס, אם בכלל.

פרשת האונס, שהיה או לא היה, החלה לאחר מופע של בואי, ומסיבה שהתקיימה מאוחר יותר, בה נכחה גם המתלוננת. לדבריה, הזמין אותה לסוויטה שלו בבית־המלון, ניסה לפתות אותה ומשלא הצליח בנועם, הפך לאנס אלים. כתוצאה מכך, סיפרה, נגרמו לה חבלות גופניות, בנוסף לצלקות נפשיות שהותיר בה המעשה.

בואי, הכחיש את האשמות [illegible] לדבריו, אכן בילה איתה [illegible] אנס אותה ולא נעשה דבר [illegible] המלאה. „האשמה מגוחכת [illegible] בהצהרה לעתונות, „אני מניח [illegible] מבקשת פרסומת לעצמה, באמצעות [illegible] כלפיי. זו דיבה מרושעת". [illegible] על־ידי המשטרה ורק בשבוע הבא [illegible] חבר־מושבעים כדי להחליט, אם יש [illegible] להעמיד לדין. חוקרי־המשטרה [illegible] מדוע התלוננה ניקולס, רק [illegible] האונס, כביכול, שבוע בנוסף [illegible] הספק, מדוע זה נראה [illegible] האירוע, אם היה אירוע [illegible] קומר, כאילו לא קרה דבר [illegible].

וונדה ניקולס, מכל מקום [illegible] כותרות העתונים, בארצות־הברית [illegible] בכתבה גדולה ב„ניוז אוף דה וורלד" [illegible] הכריזה כי „איש לא יעשה [illegible] ויתחמק מתשלום". נאמנה [illegible] תביעת־פיצויים נגדו, בסך 3.5 מיליון [illegible] המשך יבוא, כך או אחרת.

עריכת צביה בן־שלום

שלוש פעמים עור

העור במיטבו

[illegible] ומיום, שחורגמים ויפים ביותר [illegible] בגד עור נמכרו רק בחוץ לארץ, [illegible] נמכרים יחסית, מאשר [illegible].

[illegible] המעצבת אורנה יצאה החברה בתצוגת [illegible] הדשה שלה, חורף 88/87, והיתה

[illegible] חצאית־מכנס בצבע בז' [illegible] עם מטור סרוג (בגד־עור)

זאת חגיגה לעיניים. המעצבת אורלי צרפתי שומרת על ייחוד החומר, ואינה מנסה להפוך את העור לקטיפה או למשי. הרכה מעילים בדגם מקנטוש, מעיל גשם סקוטי טיפוסי, כתפיים רחבות, עורפית דמוי שכמיה קטנה, חגורה קשורה. לגבר המעיל ארוך עד לקרסוליים, לאשה אורך המידי, הצווארון והדשים רחבים.

עברו הימים שהעור שימש רק למעיל או מקטורן. היום זהו חומר רך מתאים לכל פריט.

החולצות, השמלות או החצאיות מונחות ברכות מבלי לאבד את המראה הטבעי. ראינו, למשל, מכנס־חצאית בקלוש מלא בצבע בז', ומעיל תואם באורך 3/4, בעל דש בטריגת סטנט. היו חצאיות מיני וג'קטים כמעט באורך החצאית, לא מתאימות לעליה על סולם, אבל בטיול בוקר תעורר את פועל הבניין לשריקות. הקולקציה בנויה על עקרון הערבוב — כמעט הכל הולך עם הכל — חצאיות רחבות, צרות, קצרות — ועליוניות במבחר.

אורלי צרפתי הצליחה גם בעיצוב שמלות ערב מעור שחור, לפעמים בשילוב חומרים אחרים, נראה יוקרתי ויקר.

צבעים יפים: סגול־חציל אדום, אפרסק, בז', חום, זית. העור מסוגים שונים: בקר וסוויד, ומכאן הפרשי המחירים: חצאיות ומכנסיים, 300־400 ש"ח. כלוון: 600־700 ש"ח. מעילים: 800־900 ש"ח. הסוויד זול בכ־25־45 אחוז. בגד עור מייצאת כ־80 אחוז ממוצריה לאנגליה, הולנד וארצות־הברית.

העור המתחפש

[illegible] עור בינלאומי של די.אר. ג'ורדן [illegible] בישראל כ־6 חנויות בלבד, [illegible] את היצא של ג'ורדן יגיע השנה [illegible] גליון הולה, ועוד היד נטויה, הודות [illegible] חרש במגדל העמק. הצלחה כבירה [illegible] שלה בין המעצב הצרפתי נתן [illegible] היום הישראלי נסים כרבי.

[illegible] 88־ הצגה שלל צבעים, החל [illegible] עד לשחור וחום. בעיני הצבע [illegible] מבולם, איני אוהבת את [illegible] הלא טבעית ובבגדים מעור [illegible] לי צבעי הכסף והזהב ותוספות של [illegible] בבגדי עור. אך הדגמים יפים [illegible] מיני, עד לחצאיות שפופרת [illegible] קלוש רחב. קשה להבדיל בין עור [illegible] העיבוד של הבגד דומה לזה של [illegible] אפילו קפלי פליסה בחצאיות, גם [illegible] של התורה. המקטורנים צמודים [illegible] הפרינסס ובשמלות וחליפות ערב [illegible] ארוג מבריק, ציורי יד, הכל מכל, [illegible] כנרים מרהיבים, בעיני אחרים, [illegible] אחרים. — רבים מאוד מסתבר [illegible] אלגנטיים ויוקרתיים, גם יקרים. [illegible] המחיר לחנויות והוא בין 300 [illegible] לפריט. נא להוסיף את פער [illegible].

חליפת דו־חלקית מעור, בעיטור של ציורי יד (די.אר. ג'ורדן)

[illegible]ווח כאמנות

[illegible] אפוך משולב בפרוות [illegible] (גרנפור)

[illegible] של אנה גרנפור הן יותר יצירה [illegible] שמור לבוש לימים קרים. הכל שם [illegible] מרי, בולט מרי. משהו לתצוגות [illegible] כמו דאלאס או שושלת. [illegible] השקיעה הרבה עבודה והרבה [illegible] בכל פריט ופריט, שילובי [illegible] הפליט את המקטורן לספורטיבי [illegible] זה אפשר היה לוותר על [illegible] שבכל מעיל וכל מקטורן [illegible] אנה גרנפור מצליחה להפוך [illegible] יוקרתי ביותר ויש להניח [illegible] זאת.

חיה יוסף

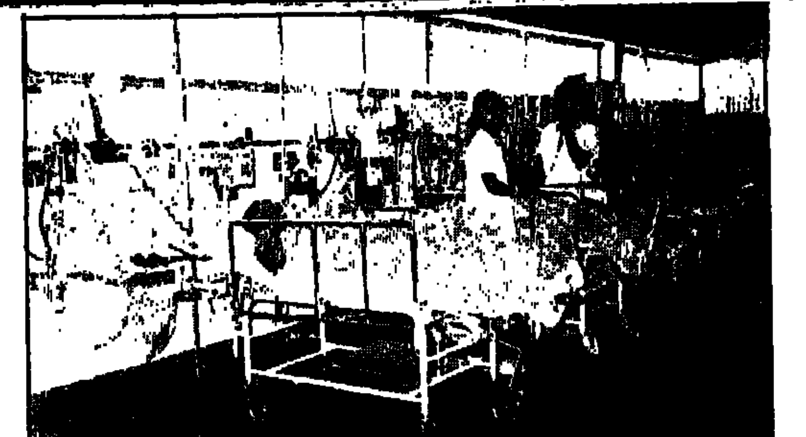

בית חולים מאיר מזמין לסיורים והדגמות

סיורים מאורגנים לקהל הרחב להיכרות מעמיקה, וראשונה מסוגה, עם בית־החולים „מאיר" בכפר־סבא, יסיימו את מגוון אירועי חצי יובל־להסבתו, מבית־חולים למחלות ריאה (1962), לבית־חולים כללי, המוגדר בימים אלה, באיזורי ומשרת אוכלוסיה של כ־300.000 נפש.

במסגרת האירועים, אשר נכנסו להילוך גבוה מן ה־4 בנובמבר, יתקיימו גם פגישות עם הציבור במתכונת „בית־חולים פתוח".

במסגרת הפרוייקט ידריכו, במשך יומיים מנהלת שירותי הסיעוד, רות וסרמן וצוותה, ומנהלת שירותי עזר בריאותיים, במרכז רפואי ספיר, ניצה באומן, בעזרת אחיות אחראיות מסגל הסיעוד בבית־החולים מאיר, המבקרים בכל המחלקות, בחדר־המיון, במכון רנטגן, במעבדות רפואיות, בבית־הספר לאחיות, וגם בחדרי הניתוח וההתאוששות.

בית־החולים הפתוח יצוייד ב„פינות הדרכה ומידע" להדגמות, ותצוגות של ציוד רפואי, יוקרנו סרטים והמעוניינים יוכלו למדוד משקל וגובה ואף לחץ דם. בזאת יעסקו תלמידות בית־הספר לאחיות בהדרכת מורה לסיעוד נעמי יולדור אשר יהיה לקבל מידע על אודות תזונה נכונה מפי הדיאטנית, מירי קירזנר וצוותה, ואילו הנושא החייאה יודגם ויוסבר על־ידי האח, בישארה סופיאן.

מי שמתכוננת ללדת תוכל לשמוע הסברים בנושא, מפי האחיות, נטי מאיר, המעוניינים ללמוד פרק ב„תכנון המשפחה" יפנו לסגל „השירות הסוציאלי" של בית־החולים „מאיר", בהנחיית נירה וגרה.

במרפאות החוץ יוסבר למעוניינים הנושא „טיפול בילדים", כאן, בהנחיית האחות, אילנה ויינראוב, ינתנו הסברים — איך לנהוג במקרה של תאונות־בית, התכווציות מכות קור וכו', בו בזמן אשר יהיה, בחדר אחר, לשמוע סרטים בנושא חשוב: „יציבה נכונה" שיודגם ע"י „סגל השרות הפיזיותרפי" בהנחיית, תרצה דמרי, הנושא הרציני „בדיקת שד עצמית", — יוסבר ויודגם ע"י צוות בית־הספר לאחיות, בהנחיית מנהלת ביה"ס, דליה האס.

התאריך המדויק של „בית־החולים הפתוח", אשר יסיים את אירועי 25 שנה לבית־החולים „מאיר", טרם נקבע, כאשר נדע ־נפרסם.

בתצלום: מבט לחדר ההתאוששות בבית החולים „מאיר" המוכר כמוסד מחקרי מדעי, והמסונף לבית־הספר לרפואה שליד אוניברסיטת תל־אביב, וכן למעבדות לביולוגיה באוניברסיטת בר־אילן.

כתבה וצילמה: חנה נדל

על כסא האימים

לא פעם, כשאני כבר מגיעה לכורסת רופא השיניים, אני נשבעת ששוב לא אחזור ואעשה את הטעות הזאת. כשאני קמה מכורסת העינויים, אוספת את עצמותי הכואבות, מיישרת את זויות פי שיבשו, מסדרת את שערי הפרוע, מרגישה שהנה, שוב ניצלתי ממוות בטוח.

אני משוכנעת, כל פעם מחדש שזריקת ההרגעה תעביר אותי אל עולם האמת, המקדח יחתוך בלשון, הצבת תעקור לי את השן עם הלב ועוד תחושות הרות גורל. עיני המבוהלות עוקבות בזוועה אחרי כל תנועה של הרופא. כל גופי מתקשה ואני מכווצת אגרופי כשהוא רק מקרב את המקדח לפי.

יש בי איזה פחד ראשוני שנובע בוודאי מימי הילדות, אז היו מטפלים בנו ללא הרדמה. הישיבה בפה פעור משאירה אותי חסרת אונים. אני מאבדת את הבעות פרצופי הטבעיות, המסכות שטרחתי להסתתר מאחוריהן, האיפור, הכול. פוערת פה ענקי לשמים ומרגישה שאינני רוצה שמישהו יראה אותי כך.

רק מקום אחד מזכיר לי תחושה כזאת — כסא הגניקולוג.

סימה טלמון

לא האיידס לבדו

מרוב חרדה מפני האיידס שוכחים לגמרי את שאר מחלות־המין. אולי באמת אין מה להשוות, אבל בכל זאת לא כדאי להתעלם מהן. האגודה הישראלית לתיכנון המשפחה מפיצה בימים אלה „מדריך להתנהגות מינית בריאה ואחראית" שנועד להסביר, בעיקר לבני־הנעורים, איך לא „למות מאהבה".

בעלון — שהוא צנוע, תמציתי וענייני — מוסברות המחלות העוברות באמצעות מגע מיני, מי עלול לחלות בהן, מה הם הסימנים (או היעדר סימנים), כיצד ניתן למנוע הידבקות ומה לעשות אם נדבקים (ראשית חכמה — לפנות מיד לרופא). בעלון טבלה השוואתית (דרכי העברה — סימנים עיקריים — סיבוכים בהיעדר טיפול במועד) של זיבה, עגבת, הרפס גניטלי, קלמידיה, דלקת האגן הקטן, דלקות לא ספציפיות, טריכומוניה, יבלות באברי המין, פטריה וכינמת הערווה... אכן, לא איידס לבדו אורב לאוהבים.

סיסמת האגודה המסכמת את המידע שבעלון היא „בואו נלך על מין בטוח ונהייה בריאים". מסתבר כי זה לא כל־כך פשוט, כי אין מפתחים חיסון נגד המחלות המועברות באמצעות מגע מיני וכדומה לדלקת גרון או שפעת, הידבקות במחלה פעם אחת אינה מחסנת מפני הידבקות חוזרת ונישנית. אם כן — מבקשים מחברי העלון — הקפידו על כללי הזהירות, שמרו עליכם לילדיכם ומנעו הידבקות שלכם ושל אחרים. את העלון ניתן לרכוש במשרדי האגודה, רחוב רמב"ם 9, תל־אביב, טל. 5101511/2.

משהו, לבעיות הרגלים

מי שאין לו בעיות של רגליים שיקום. אצל פלוני הן מזיעות, לאלמונית קופאות, לזה העור מתקשה ולאחר מתבקע, ויש גם גירודים ופטריות וריח, שלא לדבר על סתם עייפות ונפיחות, יבלות ושפשפת אצל המרבים במסעות.

בתי־המרקחת מלאים תכשירים לטיפול ברגליים ועתה נוספה לכך סידרה חדשה, האמורה להקיף את כל סוגי הבעיות. סידרת „אקליך", מיוצרת על־ידי חברת כצט גוכים, על־פי הסדר ידע עם חברת „אספטה" ממונקו, שפיתחה מוצרים אלה במשך שנים ועתה הם זוכים להצלחה גדולה באירופה. עיקרון הפעולה של המוצרים מתבסס על מערכת של חומצות ליפומיניות בעלות פעילות כפולה: הן מעכבות את הגידול וההתפתחות של המזיקים החיצוניים ומייצבים את הרמה החומצית של העור עד לרמה האופטימלית שלו. ברור לכם שאת המשפט האחרון העתקתי מלה במלה מקמוניקט, כי מה אני מבינה בזה.

הסידרה כוללת 10 מוצרים המתחלקים לתת־סידרות שכל אחת מהן נועדה לפתור בעיה ספציפית. ישנה סידרה לספורטאים (באריזה כתומה) הכוללת קרם להגנת כף הרגל, וקרם לחיזוק עור כף־הרגל. ישנה סידרה אדומה לרגליים מאומצות ועייפות (לא של ספורטאים) ובה תרסיס הרענון וקרם לרחצה וסידרה כחולה לכפות־רגליים יבשות (תחליב לעור יבש, קרם להסרת עור יבש וגס, קרם סופראקטיבי לעור יבש) וגם סידרה ירוקה למניעת תופעות לוואי של הזעה (תרסיס לחיטוי נעליים, תמיסה לרחיצת כפות־הרגליים וקרם למניעת הזעה).

התכשירים של „אקליך", נקלטים בקלות בעור הרגל ומצטיינים בריח חזק של עשבי בר. כמעט כל משחה או תרסיס בריח אחר — מנטה, איקליפטוס, אורן וכו'. הריח מתנדף מהר מאוד אבל משאיר הרגשה טובה. המחירים הם 12.90 ש"ח למשחות באריזה של 60 מ"ל, 17.80 ש"ח לתרסיסים (150 מ"ל) ויש קפיצות לכאן או לכאן, כמו תחליב לעור יבש (275 מ"ל) ויש קפיצות לכאן או לכאן, כמו תחליב לעור יבש (275 מ"ל) שעולה 20 ש"ח פחות 10 אגורות.

אגב, החברה ממונקו ערכה מדי פעם סקרי שוק באירופה והתברר לה ש־50 אחוז מהקונים מעדיפים משחות ורק 25 אחוז — תרסיסים, ושאת תכשיריה קונות בעיקר נשים (75%) אבל רק 56% מהן לעצמן. (צב"ש)

יש לו תיאבון

המוצג המעניין ביותר בגן־החיות של אנטיב, שבחוף־התכלת הצרפתי, הוא פיל־ים בשם, הנרי. פיל־ים שייך למשפחת כלבי־הים והוא הגדול במשפחה. הנרי נחשב לקטן מסוגו, אורכו רק ארבעה מטרים, בעוד שפילי־ים בוגרים מגיעים לאורך של עשרה מטרים. הנרי שוקל יותר מטונה, ויש לו תיאבון בריא מאוד. מדי יום הוא מחסל 140 ק"ג דגים, אך לא בבת־אחת. המנה היומית מחולקת לארבע ארוחות. וגם אז חייב המטפל לשלות מהדלי דג אחר דג ולהביאו להנרי, כדי שזה לא יחנק בזללנותו.

למטפל של הנרי קוראים פרדריק והוא לא רק מספק מזון, אלא גם עושה לפיל־הים שלו מקלחת־יומית ומעמיד את הדלי עם הדגים כל פעם במקום אחר, כדי לאלץ את סוגת־הבשר לטייל קצת. פרדריק התוודה בפני עיתונאים שהוא קשור מאוד לבן־טיפוחו אבל אין לו אשליות באשר להדדיות אהבה זו. „הנרי יאהב את כל מי שישא דלי מלא דגים". בתצלום: הנרי והמטפל שלו.

מחזור צמוד וסוער בליגה הלאומית בכדורסל אמש – הארכות בכפר־המכביה ובכפר־גלעדי

זבנג להפועל ת"א בכפר־המכביה 98:97

פליישר קלע סל נצחון להגליל על חולון בהארכה 93:95 ● נצחון תחתית חשוב להפועל חיפה על בית"ר ת"א 79:82 ● מכבי נתניה עדיין ללא נצחון – הפסידה בבית לאליצור רמלה – 83:79 ● אליצור נתניה שפיגרה בירושלים שיכנעה בסיום – 81:92 ● רק מכבי ת"א ניצחה בקלות את מכבי חיפה – 96:111

● כדורסל

מאת ישראל פז

ימים קשים להפועל תל־אביב. בשבת תבוסה בכדורגל למכבי חיפה — 5:1, אמש מעידה צורבת בליגה בכדורסל, כשנוצחה בכפר־המכביה ע"י הקבוצה הצנועה של מכבי רמת־גן — 98:97 בהארכה.

היה זה המחזור השישי, המלהיב ביותר בליגה בכדורסל עד כה. שתי הארכות, בכפר־המכביה ובכפר־גלעדי. עוד שלושה מאבקים צמודים ורק מכבי ת"א ניצחה ביד־אליהו בקלות את מכבי חיפה — 96:111.

דו־קרב צמרת מרתק היה בכפר־גלעדי כשהפועל הגליל־העליון גברה בהארכה, מסל מכריע של עופר פליישר, על הפועל חולון — 93:95.

גם בתחתית היה מאבק חשוב בו ניצחה הפועל חיפה את בית"ר ת"א — 79:82.

שתי קבוצות תחתית לא ניצלו את ביתיותן ונוצחו: הפועל ירושלים, לאחר פתיחה טובה, הפסידה בבירה לאליצור נתניה — 92:81 ובנתניה נחלה מכבי נתניה, עם הרכש החדש שלה, אלפרדריק יוז, הפסד לאליצור נוה־דוד רמלה — 83:79.

מאגי ובארלו הסירו החששות

מכבי ת"א — מכבי חיפה (36:57) 96:111

בדקה ה־18 הוליכה מכבי תל־אביב במשחקה עם מכבי חיפה 32:55. 90 שניות לסיום היה יתרון האלופה הישראלית בן 7 נקודות בלבד — 96:103. בסיום ידעו קוין מאגי וקן בארלו המצויין להוליך את חבריהם לנצחון — 96:111.

במחצית הראשונה לא היוותה מכבי חיפה יריב ראוי לשמו. אפילו לא למשחק אימון, עובדה שאיפשרה לרלף קליין לשתף לראשונה העונה את איציק כהן וגלעד כץ.

מחצית זו היתה שייכת לקן בארלו שקלע בה 17 מ־31 נקודותיו. מכבי חיפה נראתה אומללה במחצית זו כולל כוכבה ג'ו ביניון.

אולם במחצית השניה נראתה מכבי חיפה שונה. עדי גורדון עם 18 נקודות (סה"כ 22, כולל 4 סלי 3) וג'ו ביניון עם 16 נקודות במחצית השניה בתוספת שיפור באחוזי הקליעה של ארי רוזנברג וג'ון פלאורס איפשרו להם להתקרב למכבי ת"א עד להפרש 7 נקודות. אבל בארלו ומאגי שקלטו 14 כדורים חוזרים שמו לאל את מאמצי מכבי חיפה להפתיע.

במחצית הראשונה איבדו החיפנים 11 כדורים לעומת 5 של מכבי ת"א. במחצית השניה הם איבדו רק שני כדורים. ביניון ופלאורס קלטו כל אחד 7 כדורים חוזרים.

שפטו ערן עמית ודן בורנשטיין, לעיני 3000 צופים, בהיכל הספורט ביד־אליהו.

● קלעו למכבי ת"א: מאגי 32, בארלו 31, ג'מצ'י 18, ברקוביץ 14, דניאל 10 וסימס 6.

● קלעו למכבי חיפה: ביניון 22, גורדון 22, פלאורס 19, רוזנברג 14, שפע 9, שטיינהאואר 8 וברנע 2.

יצחק ויטמן

סערה ברוממה

הפועל חיפה — בית"ר ת"א (36:41) 79:82

שתי עבירות טכניות שנפסקו ע"י השופט ברוך זליגר, כשנותרה דקה ו־9 שניות לסיום, האחת החמישית לחובת כוכב בית"ר ת"א, מייק סמפסון והשניה לחובת המאמן הבית"רי פנחס גרשון, חוללו אמש סערה רבתי בהיכל הספורט ברוממה ולהפסקה של דקות ארוכות במשחק. לאחר שנרגעו הרוחות ביססה הפועל חיפה את נצחונה — 79:82 בנצלה את העובדה כי שלושה מענקי בית"ר: סמפסון, קולהאס והאוורד יצאו בזה אחר זה ב־5 עבירות.

הפועל חיפה הוליכה אמנם לכל אורך המשחק ולא שמטה את יתרונה אפילו פעם אחת, אך לא היתה נשיאה. דורון קסקי היה מצויין במחצית הראשונה בה קלע 15 נקודות. מחליפו גיא גודס הבריק ב־10 הדקות האחרונות. קלפטריק וולס ביצע עבודה טובה ואילו יוברט, יוסטון ושם־טוב, מול קבוצת נעורים, ידעו כבר ימים טובים יותר.

שחקני בית"ר סבלו מאחוזי קליעה גרועים של סמפסון שנשמר בקפדנות. לעומתו בלט ג'ורג' מורו מתחת לסלים.

בשלוש הדקות האחרונות הצטיין הותיק אביגדור מוסקוביץ שקלע בדקות אלו את כל 9 נקודותיו.

חיפה הוליכה מהפתיחה 0:4, 6:15, 19:29 ו־26:39 (הפרש שיא) אך יציאתו של קסקי איפשרה לאורחים לצמק ל־36:41 בהפסקה.

בית"ר המשיכה לצמצם לאחר ההפסקה, 51:52, 60:62 ו־63:64 בדקה ה־32. גודס העלה ל־67:75 ו־70:77. מוסקוביץ ניצח על התעוררות בית"ר — 75:77 ו־77:80. כאן, כאשר הכדור עבר לבית"ר ספג סמפסון עבירה טכנית חמישית ובעקבותיה פרץ למגרש המאמן גרשון וספג גם הוא עבירה טכנית. וולס וגודס העלו מקו העונשין ל־77:82 לפני שמוסקוביץ צימק ל־79:82.

יחד עם זליגר שפט גמרור ברין, לעיני 1500 צופים, בהיכל הספורט ברוממה.

● קלעו להפועל חיפה: קסקי 19, יוסטון 18, וולס 15, יוברט 12, גודס 10 ושם־טוב 8.

● קלעו לבית"ר ת"א: סמפסון 25, מורו 16, יעקבי 11, מוסקוביץ 9, גינזבורג 8, קולהאס 5, האוורד 3 ושטיין 2.

יוסף גלזר

ויליאמס ומקנזי תיסכלו את נתניה

אליצור נוה דוד רמלה — מכבי נתניה 79:83 (37:47)

גם לאחר המחזור השישי נותרה מכבי נתניה ללא נצחון ליגה. אמש היא נוצחה בביתה ע"י הקבוצה שהעפילה עימה לליגה הלאומית אליצור נוה דוד רמלה — 79:83 (37:47).

בשורות מכבי נתניה הופיע, בהופעת בכורה, הזר החדש אלפרדריק יוז שהציג יכולת לא רעה, כשקלע 22 נקודות, אך ספק אם יש ביכולתו להשאיר את מכבי נתניה בליגה הלאומית לאור המשחק הקבוצתי הלוקה בחוסר של חבריו החדשים.

המשחק אמש היה מעניין ותפכסף לכל אורכו. בפתיחתו היה יתרון נתנייתי קל 2:5 (2) ו־4:9 (3). בהמשך התאזנו יחסי הכוחות ושחקני רמלה עלו ליתרון ראשון בדקה ה־5 — 9:10. בדקה ה־15 עלתה רמלה ליתרון בן 10 נקודות — 26:36 ועד למחצית שמרה על הפרש זה בזכותם של ארל ויליאמס והרמן ובסטר שהיו טובים.

בפתיחת המחצית השניה המשיכו האורחים מרמלה להלום ביריביהם. בדקה ה־22 נקבע הפרש שיא — 39:54 לרמלה. אז, תוך 4 דקות, הקטינה מכבי נתניה את ההפרש ל־4 נקודות — 56:60 בזכותם של ווילי בראון ודייוויד בלאט שהיו הטובים בקבוצתם. כשנראה היה כי נתניה תשווה ואולי אף תוליך, ברחו שוב הרמלאים בזכות קליעות מרוייקות של פורסט מקנזי והפרש 10 הנקודות חזר — 66:76. בסיום הצליח דייויד בלאט להקטין את ההפרש — 83:79.

ארל ויליאמס היה הכדורסלן המצטיין במשחק. בנוסף ל־23 הנקודות שקלע הוא קלט 14 כדורים חוזרים. גם חברו ובסטר היה פעיל מתחת לסלים — 12 כדורים חוזרים.

בנתניה היה טוב בראון עם 25 נקודות ו־11 ריבאונדים.

שפטו אסא קמינר ואברם זגול, לעיני 300 צופים, באולם בן־גוריון בנתניה.

● קלעו לאליצור רמלה: ויליאמס 23, מקנזי 20, חווז 20, ובסטר 18 וגנדלמן 2.

● קלעו למכבי נתניה: בראון 25, יוז 22, בלאט 22, רוס 6, שלכטר 2 וקרטר 2.

דוד בכר

אבי מזרחי

הערכה לליף והנפלד בהארכה

הפועל הגליל־העליון — הפועל חולון 93:95 (43:44, 84:84)

רציתם כדורסל? קיבלתם הצגה. 1500 צופים ואולי יותר שנדחסו לאולם בכפר גלעדי, הוסיפו תבלין לפיוט שהתחולל על המשטח וקיבלו לפתן בצורת סיום דרמטי והארכה מותחת לא פחות, שבסיומה קלע עופר פליישר את סל הנצחון — 93:95 לאחר שוויון 84:84 בתום 40 הדקות.

גבוהי הפועל חולון ששמעו אולי על טרי מרטין, חשבו על עופר פליישר, אך יצטרכו לשנן היטב את השם אבי מזרחי. זהו משחק שני לשחקן הצעיר שעולה למשטח ומשחק כסנטר אמיתי. מזרחי קלע כל פעם שקיבל כדור ברחבת 3 השניות מעל לידיהם של שחקני חולון.

אבל לגליל היה אמש יותר מאבי מזרחי. ברד ליף, בערב יוצא מהכלל, עם 26 נקודות קלע 4 סלי 3 נקודות ודאג לשמור את הגליל בתמונת המשחק בכל מהלכו.

גרג הנפלד שמר מצוין ב־6 הדקות הראשונות על דייוי בורמור שקלע רק שתי נקודות ואיבד בטחון ששב אליו רק במחצית השניה.

הפתיחה רמזה על הבאות. נדנדת סלים החל מהדקה הראשונה כאשר חולון קלעה ראשונה, הגליל ביצע מהפך ובהמשך 11:17 לגליל. כעבור 2 דקות 26:29 לחולון ובסיום המחצית 43:44 לגליל.

במחצית השניה ברחו המקומיים ליתרון בן 11 נקודות 52:63 (27) שהיה יתרון שיא. חולון, בזכות יכולת טובה של ניב בוגין, צימקה בדקה ה־38 — 82:79.

חמש שניות לסיום הוליך הגליל ביתרון 3 נקודות. בוגין, שניצב חופשי, קלע והשווה — 84:84. שתי שניות לסיום ניסה פרימן לקלוע אך הכדור יצא לחוץ. הארכה.

על מנת למרוט את עצבי הקהל לא היה צריך הרבה. הגליל עשו זאת בצורה מוצלחת. אלימלך, בסל מהעונשין, העלה את חבריו ליתרון 84:85, אך זה היה יתרונה האחרון של חולון במשחק. ליף והנפלד דאגו להוליך את קבוצתם ליתרון בן 8 נקודות דקה מהסיום. 19 שניות לסיום השווה בורמור ל־93:93. 19 השניות האחרונות שייכות לפרימן ופליישר. פרימן הקפיא את הכדור 16 שניות, זרק והחטיא. את קליעת ההמשך ביצע פליישר וקבר את תקוות חולון 93:95 לגליל.

שפטו ראובן וירובניק ושלום וולצר.

● קלעו להפועל הגליל העליון: ליף 26, הנפלד 21, פרימן 17, מזרחי 17, מרטין 10 ופליישר 4.

● קלעו להפועל חולון: ראוסן 22, בורמור 21, טרי 14, בוגין 13, אלימלך 13 ואורנג' 10.

אביהו שפירא

ירושלים מסתפקת במחצית אחת

אליצור נתניה — הפועל ירושלים 81:92 (46:40)

הפועל ירושלים שוב. שיחקה מחצית אחת. הפעם רק במחצית הראשונה שבסיומה הוליכה — 40:46. במחצית זו התמודדה בהצלחה מול גבוהי אליצור ואף קלעה היטב. אבל הסיום היה שייך לחניכיו של צבי שרף שבזכות משחק לחימה מעולה הם הפכו את הגלגל וניצחו בסיום — 81:92.

אור גורן וקארל נברסון צלפו שוב ושוב ללא רחם הרבה תודות למטריה שעשו להם גבוהי קבוצתם טרי פייר ופיל לוקהת.

לוקהת, שקם ממיטת חולין, יחד עם פייר הפליאו מתחת לסלים כשקלטו 22 כדורים חוזרים, מהם 14 בהתקפה. הכדורים החוזרים בהתקפה הפכו לסלים.

הפועל ירושלים סבלה שוב מחולשתו של גל קנו שלא הצליח להניע את גבוהי קבוצתו בדקות בהן שיחקו כל שחקני אליצור נתניה עם 4 עבירות.

במגרש התנהל משחק שקול במשך 35 דקות, כאשר סל רדף סל. עם יציאתו בחמש עבירות של טרי פייר, כאילו ניתן האות ונתניה ברחה ב־90 שניות הסיום להפרש הגבוה — 81:92.

שיפוטם של דוד רגן ורמי פישר היה טוב ומדויק. 1900 צופים חזו במשחק באולם במנתת.

● קלעו לאליצור נתניה: גורן 26, נברסון 22, ויטמן 14, לוקהת 13, פייר 11, מאלוביק 4 וקדמן 2.

● קלעו להפועל ירושלים: חזן 22, בנט 22, האריסון 16, מילר 8, בראון 7 וקנו 6.

איתן אייל

● מלך הסלים

1.	סימפסון (בית"ר ת"א)	176
2.	ראוסן (הפועל חולון)	168
3.	ביניון (מכבי חיפה)	148
—.	טאונס (הפועל ת"א)	148
—.	ליף (הגליל־העליון)	148
6.	יוסטון (הפועל חיפה)	139
7.	מאגי (מכבי ת"א)	137
8.	מקנזי (אליצור רמלה)	136
9.	מאיו (מכבי ר"ג)	134
10.	קילינג (מכבי ר"ג)	133

● מלך 3 הנקודות

1.	רוזנברג (מכבי חיפה)	20
—.	שם־טוב (הפועל חיפה)	20
3.	גורן (אליצור נתניה)	19
4.	סימפסון (בית"ר ת"א)	17
5.	קנו (הפועל ירושלים)	11
6.	ג'מצ'י (מכבי ת"א)	10
—.	יעקבי (בית"ר ת"א)	10
—.	ליף (גליל־עליון)	10
—.	מקנזי (אליצור רמלה)	10

● חמישיית המחזור

- אור גורן (אליצור נתניה).
- דורון קסקי (הפועל חיפה).
- הארולד קילינג (מכבי רמת־גן).
- ארל ויליאמס (אליצור רמלה).
- אבי מזרחי (הפ. הג. העליון).

● במחזור הבא

● ראשון, 15.11.87: הפועל ת"א — הפועל חיפה.

● שני, 16.11.87: מכבי נתניה — הפועל חולון; מכבי חיפה — הפועל הגליל־העליון; מכבי ת"א — אליצור נתניה; בית"ר ת"א — הפועל ירושלים; אליצור נוה־דוד רמלה — מכבי רמת־גן

● טבלה לאומית

1.	מכבי ת"א	6	6	—	571־500	12
2.	הגליל־העליון	6	5	1	536־478	11
3.	הפועל ת"א	6	5	1	583־479	11
4.	הפועל חולון	6	4	2	519־486	10
5.	אליצור נתניה	6	4	2	508־479	10
6.	אליצור רמלה	6	3	3	511־533	9
7.	מכבי רמת־גן	6	3	3	517־567	9
8.	הפועל חיפה	6	2	4	439־461	8
9.	מכבי חיפה	6	2	4	538־559	8
10.	הפועל ירושלים	6	1	5	529־550	7
11.	בית"ר ת"א	6	1	5	507־566	7
12.	מכבי נתניה	6	—	6	454־554	6

גיל שוורצמן

המשחק המרכזי

הקילינג של מכבי ר"ג

מכבי רמת־גן — הפועל תל־אביב 97:98 (43:38, 86:86)

39 שניות לסיום ההארכה באולם בכפר המכביה ביצע [illegible] עבירה על סטן מאיו. הפועל תל־אביב הוליכה אז בהפרש נקודה אחת — 96:97. הקהל איים כבר לפרוץ לתוך המגרש, [illegible] המתח אפשר היה לחתוך בסכין. מאיו ניצב על קו העונשין [illegible] אחת ועוד אחת. מאיו, בשקט נפשי, דייק פעמיים והעלה את קבוצתו ליתרון 97:98. להפועל ת"א עוד היה זמן [illegible] ו...החטיא. בקרב על הכדור החוזר ביצע [illegible] חמישית ויצא מהמגרש.

מכבי רמת־גן כבר הורגלה לשמור על כדור. [illegible] שוורצמן העבירו את הזמן למרות נסיונות שחקני הפועל [illegible] השריקה לסיום נתנה את האות לשחקני מכבי רמת־גן להתחיל לחגוג. אתמול הם עצרו את הפועל תל־אביב 97:98, [illegible] לה הפסד ראשון.

למשחק רווי המתח הזה לא ציפו 400 האוהדים שהגיעו [illegible] מכבי רמת־גן שכבר הפתיעה את אליצור נתניה בביתה [illegible] הפועל תל־אביב.

נכון שמכבי רמת־גן בנויה על צוות שחקנים ישראלי [illegible] אתמול מי ש"הרג" את הפועל תל־אביב היה הרולד קילינג [illegible] העזר, שהיה בלתי ניתן לעצירה. אחרי 11 נקודות במחצית [illegible] הוסיף עוד 17 בשניה ועוד 8 חשובות, מתוך ה־12 [illegible] בהארכה. קילינג היה הגיבור הרמת־גני. [illegible] בתחילתה (דייק פעמיים מהעונשין) ומאיו [illegible] האחרון מהעונשין.

מכבי רמת־גן ידעה להפוך פיגור במחצית השניה [illegible] כששיחקה עם הרכב המחליפים. גיל שוורצמן [illegible] את העבירה הרביעית שלו. יתרונה הראשון [illegible] בדקה ה־32. אחר כך הוליכה רמת־גן 71:77 וכל נסיונות [illegible] הפועל נבלמו על ידי קילינג.

הפועל ספגה עבירה טכנית ארבע דקות לסיום [illegible] טאונס למשחק והתעורר. הוא הביא את הפועל עד [illegible] כאשר לאסוף השווה 26 שניות לסיום 86:86 [illegible] להקנות נצחון אך החטיא עם השריקה.

בכלל היתה אתמול הפועל ת"א חלשה למדי. [illegible] לא דייקו במחצית הראשונה בעוד [illegible] מהספסל נתפס למשחק עצבני. [illegible] הראשונה. רק מרסר היה יציב בהפועל [illegible]

ברמת־גן, כבר הזכרנו, היו כולם לעזר לקילינג [illegible] עשו מלאכתם מתחת לסלים, בעוד [illegible] מילאו את תפקידם בשמירה על שחקני החוץ של הפועל.

שפטו [illegible] ואריק זילברברג. [illegible]

● קלעו למכבי רמת־גן: קילינג 36, מאיו 18, [illegible] שוורצמן 8, [illegible] 7 ונאורי 7.

● קלעו להפועל תל־אביב: מרסר 29, [illegible] פרישמן 11, לאסוף 11, [illegible] 7 ו[illegible] 3.

הגשם מדאיג את הנבחרת בדאבלין

דוידי בלס, עמר בקישור ובריאלובסקי בחוד היום במשחק הנבחרת עם אירלנד ● הנבחרת לא ניצחה שנים בחוץ ● משחק ראשון לאורי מלמיליאן כקפטן

● כדורגל

שירות "על המשמר"

הגשם [illegible] שניתך משמי דבלין במשך כל שעות יום אתמול [illegible] את אחת הבעיות של נבחרת הכדורגל הישראלית שתתמודד היום במשחק ידידותי עם נבחרת אירלנד.

[illegible] ממזג האוויר היווה את שיחת היום בקרב שחקני הנבחרת [illegible] די והותר בתבוסה שהנחילה בשבת מכבי חיפה (1:5) להפועל תל־אביב.

[illegible] המשחק [illegible] יכללו היום בהרכב [illegible] שנמסר אתמול על ידי המאמן הלאומי מיליאנקו מיחיץ'.

מיחיץ' שכבר הודיע על הכללתו של יהודה עמר מהפועל תל־אביב בהרכב הפותח ממשיך להאמין ביכולתו של דניאל ברייאלובסקי [illegible] לכל דבר. ברייאלובסקי [illegible] בחוליה הקידמית עם [illegible] הליגה הלאומית עד כה, שלום תקווה.

לראשונה ישחק בעמדת הבלם [illegible] אפרים דוידי שימלא למעשה את מקומו של אבי כהן, כדורגלן [illegible] גלאזגו, שלא הוזמן [illegible], גם יתר הזרים — אלי [illegible] ורוני רוזנטל — לא הוזמנו.

[illegible] מיחיץ' כמאמן לא זכתה הנבחרת בנצחון חוץ אבל למעשה [illegible] שנים ארוכות מאז שבה הנבחרת ממשחק חוץ עם נצחון. אולי [illegible]

ההרכב שיפתח היום יכלול את כוני גינצבורג ממכבי חיפה בין הקורות. את אבי כהן (בית"ר ירושלים), אפרים דוידי (הפועל באר־שבע), מנשה שמעונוב (מכבי תל־אביב) וניר קלינגר (מכבי חיפה) בחוליה האחורית. את יהודה עמר (הפועל תל־אביב), אלי כהן (הפועל תל־אביב), אבינועם עובדיה (שמשון) ואורי מלמיליאן (בית"ר ירושלים) בחוליה המקשרת. דניאל ברייאלובסקי (מכבי חיפה) ושלום תקווה (מכבי נתניה) ישחקו בחוד.

יהיה זה משחקו הראשון של אורי מלמיליאן כקפטן הנבחרת.

חביב ואביטן לא עברו

מאת אשר גולדשלגר

שלום אביטן ימתין ביציע שבת נוספת לאחר שהרשמתו במכבי קרית־גת לא אושרה.

אתמול הסתבר כי קבוצת מכבי קרית־גת ביצעה את שלוש ההעברות המותרות וכדי לרשום את אביטן כחוק עליה לשחרר אחד משחקני הרכש.

ראשי מכבי קרית־גת כבר סיכמו על העברתו של הבלם אלקבץ לבית"ר קרית־גת אולם רק אתמול נתברר שבית"ר קרית־גת ביצעה גם היא את מיכסת ההעברות המותרות וגם היא היתה צריכה לשחרר שחקן. לפיכך לא בוצעה אתמול העברתו של אביטן ששיחק בעבר בליגה הלאומית במדי הפועל באר־שבע, בית"ר ירושלים והפועל תל־אביב.

אריה חביב, שוער מכבי נתניה, לא עבר אתמול להפועל חיפה. נציג הפועל חיפה התקשר בשעות אחר־הצהרים המאוחרות כדי לוודא אם חביב עבר אולם התשובה היתה כי כלל לא הגיע טופס ההעברה והנושא ידחה. מתברר שאי הבנה בין חביב לראשי הפועל חיפה על מיקום הפגישה הוא שמנע את ההעברה. בינתיים ישב חביב גם בשבת על ספסל המחליפים במכבי נתניה.

אריב עבר למכבי פ"ת

מאת ראובן חנניה

ירון אריב, בלם בני יהודה בעונה שעברה, הועבר אתמול רשמית במשרדי ההתאחדות לכדורגל לקבוצת מכבי פתח־תקוה ויוכל להשתתף כבר השבת במדי קבוצתו החדשה בדרבי של פתח־תקוה נגד קבוצת הפועל.

הבלם הושאל לעונה אחת ע"י בני יהודה למכבי פתח־תקוה תמורת 15,000 דולר.

שטוטגארט — אורחת הפועל פ"ת

מאת אשר גולדשלגר

קבוצת הפועל פתח־תקוה מהליגה הלאומית תארח את קבוצת שטוטגארט ממערב גרמניה בין ה־11 ל־22 בינואר.

מזכירות ההתאחדות לכדורגל אישרה אתמול למלבסים לארח בתאריכים אלה את הקבוצה הגרמנית אולם הדגישה כי היא תוכל לקיים משחק אחד או שניים מולם רק אם תעשה כן שבעה ימים אחרי, או לפני, משחקה של הנבחרת הלאומית.

בחודש ינואר צפויים לנבחרת הלאומית של ישראל מספר משחקי מבחן ובהתאחדות לכדורגל חוששים כי הופעת שטוטגארט בישראל עלולה לפגוע במספר הצופים שיבואו או להוות במשחקים של הנבחרת.

קרית־מלאכי ואשקלון לדין משמעתי

קבוצות הפועל קרית־מלאכי והפועל אשקלון יופיעו מחר בערב בבית־הדין המשמעתי של ההתאחדות לכדורגל.

שתי הקבוצות מואשמות בהפסקת משחק הליגה ביניהן בשבת האחרונה.

שופט המשחק ציין בדו"ח השיפוט כי במהלך המשחק נזרק אפרסמון לעבר קוונו ולפיכך נאלץ להפסיק את המשחק.

השופט אינו מאשים קהל אוהדים מסויים וההכרעה תהיה בבית־הדין.

הפועל חזר לזירת האיגרוף

לאחר הפסקה של 25 שנה חידש הפועל את הפעילות בענף האיגרוף. בערב הפתיחה, שנערך בהיכל הספורט העירוני ברמלה, נערכו שבעה קרבות, בהשתתפות מתאגרפים אורחים.

בין הילדים ניצח גולן אלבז ממכבי נשר־עזריה את זוהר גלסנר מהפועל באר־שבע, בנקודות.

בין הנערים גבר צחי קרפל ממכבי ראשל"צ על אבירם ביטון מהפועל בית־שמש בנוקאאוט טכני בסיבוב הראשון. אשר אברהצירא מהפועל נהריה ניצח את מאיר מצא מהפועל באר־שבע בנקודות. יצחק פסמן מהפועל נהריה גבר על גבי ביטון מהפועל בית־שמש בנקודות.

בין הנוער ניצח דוד וקנין ממכבי ראשל"צ את צחי תובול מהפועל רחובות בנוקאאוט טכני בסיבוב הראשון. יורי שר ממכבי נתניה זכה בנצחון טכני על שמעון ווזנו מהפועל בית־שמש. אפי שניידר ממכבי ראשל"צ ניצח בנקודות את שלמה אשטמקר מהפועל רמלה.

בסיום הערב נערך קרב־ראווה בין אריק ריגל ממכבי ת"א (אלוף הבוגרים) לבין שמואל מיכאלי מהפועל פרדס־כץ (אלוף הנוער).

על גרעון של 1.1 מיליון שקל בכינוס הפועל

(ראה בדו"ח המבקר עמוד 11)

ישי: גושפנקה ממלכתית אופק: תעודת כבוד

יעקב ישי, יו"ר אגף הנוער והספורט בועד הפועל של ההסתדרות, ציין בדברי ההערכה לדו"ח המבקר על משחקי הפועל ה־13, כי המשחקים זכו לגושפנקה ממלכתית והיו האירוע המרכזי של יום העצמאות ה־39.

יעקב ישי הדגיש בדברי ההקדמה לדו"ח המבקר, כי על הפועל מוטלת החובה ליישם את המלצות המבקר ולפעול לתיקון הליקויים.

מזכ"ל הפועל, יצחק אופק, אמר, כי חברי הפועל רואים בדו"ח המבקר תעודת הערכה וכבוד למסירותם של העובדים והמתנדבים אשר אירגנו את המשחקים וגילו רצון ותושיה במילוי תפקידם.

אופק אמר, כי מסקנות המבקר והמלצות הביקורת יקויימו במלואן. הדו"ח יובא לדיון בועדת הביקורת ובמזכירות מרכז הפועל ויופקו ממנו כל הלקחים לקראת משחקי הפועל שייערכו בחודש מאי בעוד ארבע שנים.

כפר־סבא תנסה להנחיל הפסד ראשון להמעפיל

● כדורעף

שבעה מחזורים לא הפסידה קבוצת הפועל המעפיל, בהרכבה הצעיר, והערב, במחזור ה־8 בליגה הלאומית בכדורעף, תקיים את משחקה הקשה ביותר עד כה כשתתמודד ב־7 בכפר־סבא נגד קבוצת הצמרת של הפועל כפר־סבא. המארחים מכפר־סבא, [illegible], ישתדלו לנצל את נסיונם מול היריב השאפתן. ישפטו: עזרא כהן ונתי הר.

● משחק מעניין אחר יהיה בקרית־אתא כאשר המובילה, הפועל קרית־אתא, תארח ב־7 את הקבוצה המפתיעה של מכבי פ"ת. אין להניח שהפתח־תקואים, על־אף יכולתם הנאה, יצליחו לאיים על קרית־אתא החזקה. ישפטו: אבי זלצברג ואריה פרקש.

● שתי האחרונות בטבלה, הפועל שריד וא.ס. רמת־השרון, יתמודדו בקרב־תחתית ב־7 בשריד. שני היריבים יודעים היטב כי הפסד עלול להעיב על סיכוייהם להשאר בלאומית. דני לייכטר מרמת־השרון נגד קבוצת נעוריו, לשריד עדיפות ביתית. ישפטו מיכאל סלע ואיזידור ברונווסר.

● מאבק שקול אחר יהיה ב־7 בתעוגן בין הפועל תעוגן/עמק־חפר והפועל רמת־אביב. אליעזר כגן ישתדל להוליך את חבריו מרמת־אביב לנצחון. תעוגן תבקש לנצל את ביתיותה. ישפטו גבי קראוס וגדי איזיקוביץ.

● קבוצת הפועל בת־ים, שאיכזבה עד כה, תנסה להתאושש בנצחון ביתי ב־7 על הפועל איחוד עירון מהתחתית. ישפטו אריה מונק ואהרון קמל.

● המשחק השישי, בין מכבי חיפה והפועל מטה־אשר, נדחה למחרתיים.

הטבלה

1.	הפ. המעפיל	7	21־2	14
—.	הפ. ק. אתא	7	21־2	14
3.	הפ. כ. סבא	7	19־8	13
4.	הפ. מטה־אשר	6	18־0	12
5.	מכבי פ"ת	7	14־12	11
6.	הפ. בת־ים	6	11־12	9
7.	הפ. ר. אביב	7	11־17	9
8.	מכבי חיפה	7	8־17	9
9.	איחוד עירון	7	7־19	8
10.	הפועל תעוגן	7	5־18	8
11.	א.ס. ר. השרון	7	5־19	8
—.	הפועל שריד	7	5־19	8

כדורסלן חדש אחד: יוז

רק אלפרדריק יוז נרשם אתמול במשרדי איגוד הכדורסל, ושכבר שיחק אמש במשחק [illegible] של קבוצתו, מכבי נתניה, נגד אליצור נוה דוד רמלה.

אליצור נתניה שחששה להחליף את הווה ויטמן ויתרה על הרעיון, גם אליצור רמלה השאירה את הרמן ובסטר.

רכז הליגות, נפתלי גושן, המתין במשרדי איגוד הכדורסל עד חצות, אולם לשווא.

● ליגות אזוריות

הפתעות בליגת העמקים

שתי הפתעות היו בשבת במחזור ה־4 בליגת העמקים. [illegible] על בית־יוסף/ירדנה — 0:4. [illegible] שכבש שלושער.

הפתעה נוספת גבע גברה על [illegible] — 2:4.

שאר התוצאות: [illegible] — אלונים [illegible]; בית־אלפא — גזית [illegible] — 2:5 ([illegible] כבש שלושער); תל־יוסף — [illegible] 3:3.

[illegible] הטבלה: 1. תענך — 7 נקודות; 2. [illegible] — 7; 3. רמות־מנשה — 6.

[illegible] מוליך בטבלת מלך השערים, עם 9 שערים, לפני [illegible] (תענך) — 7 [illegible] (בית־יוסף/ירדנה) — 5.

גן־יבנה בראש

קבוצת גן־יבנה מוליכה בטבלת [illegible]

[illegible]

מחזור שלישי בליגת בקעת בית־שאן־גלבוע

[illegible]

גביע הנשים ריק מהפתעות

מאת יוסף חבס

במשחקי שמינית גמר גביע המדינה בכדורסל לנשים שנערכו אמש לא נרשמו הפתעות.

את התוצאה הגבוהה ביותר השיגו בנות מכבי תל אביב שהביסו את הפועל גדרות מהליגה הארצית 24:92.

ברבע הגמר יפגשו: אליצור קרית־אונו — הפועל ת"א, הפועל גבעת חיים עם מכבי ת"א, אליצור ת"א עם אליצור ראשון לציון, הפועל גלבוע עם בני יהודה ת"א. המשחקים יערכו ב־28 בדצמבר.

● באולם האוניברסיטה ברמת אביב גברה מחזיקת הגביע אליצור תל אביב על מכבי קרית מוצקין 51:79 (27:44). הירבו לקלוע לאליצור ת"א: דלייגר 22, בוסתן 17 וברוסמן 16. הירבו לקלוע למוצקין: יערי 14, ושנקר 10. שפטו גולדמן ואלקלעי.

● באולם [illegible] בלוד הביסה קבוצת אליצור ראשל"צ/לוד את מכבי ראשל"צ/לוד (10:34) [illegible]. בשורות המנצחות בלטה גילת כץ שקלעה 35 נקודות.

● באולם בית ברבור בת"א ניצחה בני־יהודה תל אביב את הפועל חיפה 67:76 (34:36). הירבו לקלוע לבני־יהודה: רבינוביץ 23 ומזרחי 16. להפועל חיפה: דיקמן 26 ומוסקוביץ 16. שפטו רדומסקי וזריק.

● באולם צייטין בקריית־אונו גברה אליצור קרית־אונו על אליצור פתח תקוה 59:69 (38:34). הירבו לקלוע לאליצור ק"או טולין 26 (3 סלי 3) ומזיק 17. הירבו לקלוע לאליצור פ"ת: חלר 9 ואייזנברג 8. שפטו [illegible].

● באולם [illegible] הביסה מכבי תל אביב את הפועל גדרות 24:92 (6:60). הירבו לקלוע למכבי ת"א: אלכסנדרוביץ 19 ו[illegible] 14.

● בירושלים גברה הפועל תל־אביב על הפועל המקומית 69:84.

● באולם [illegible] ניצחה הפועל גלבוע את [illegible] נצרת 38:59.

● בכפר גלעדי קצרה קבוצת הפועל גבעת חיים נצחון חוץ על הפועל כפר־גלעדי 61:81 (33:40).

פיקנטריה | ישראל פז

אתגרי־על בגביעי־אירופה

שיבוץ והגרלת משחקי גביעי־אירופה בכדורסל, בשבת במינכן, העמידו את ארבע נציגות ישראל בכל שלושת הגביעים בפני אתגרי־על. אין ספק, יהיה זה חורף־חם. אפילו חם מאוד. קבוצות בכירות רבות יופיעו בחודשים הקרובים באולמות הכדורסל שלנו. יהיה הרבה מתח. גם איכות. אם הקבוצות הישראליות ירצו להצליח יצטרכו להיות במיטבן.

לאיזה קבוצות יש סיכוי לזנק לשלב הבא, הגבוה?

הרבה תלוי בכושר שיהיו הקבוצות שלנו בחודשים הקרובים. מאבקי הליגה הבליטו אמנם יכולת של כמה קבוצות, אך אין הדבר משמעותי לגבי גביעי־אירופה, שכן באירוע זה יש הכרח להתעלות מעל־ומעבר.

עד כמה שהדבר נראה מוזר הרי שהקבוצות החזקות ביותר, אולי גם האטרקטיביות ביותר, יהיו דווקא בגביע־קוראץ'. מספיק לציין את ריאל מדריד ודייטור בולוניה, יריבות אליצור נתניה או את קאנטו ויוגופלסטיקה ספליט, יריבות הפועל ת"א, כולן כבר טעמו בעבר גמרים וזכיות בגביעי אירופה לאלופות!

סיכוי לחצי־הגמר

מכבי ת"א תוכל לפלס דרך לחצי־הגמר בגביע־האלופות. בית־הגמר הוא די אפור. אמנם ישנן קבוצות חזקות, אך בצידן גם קבוצות שלא הלהיבו עד כה. מכל מקום, מכבי ת"א תפתח את סידרת משחקיה ביד־אליהו, כבר ב־26 בנובמבר, בעוד 16 יום, נגד אחת המועמדות להיאבק על הכתר, ברצלונה, אלופת ספרד, שהדיחה את ריאל מהבכורה. אין צורך להציג את ברצלונה, שאגב ניצחה את האלופה הישראלית בחודש ספטמבר בגביע הבין־יבשתי במילאנו — 87:95. אפשר לומר, מכבי ת"א היתה עדיין רחוקה משיאה. לא היתה מוכנה די לאירוע אחרי פגרת הקייץ. אותו דבר ניתן לומר גם על ברצלונה, בשורותיה שישה משחקני נבחרת ספרד, בראשם סן־אפיפניו וחימנו ושלושה אמריקנים: נוריס, מקראוול והמתאזרח טראמבו.

יריבה רצינית אחרת היא טרסר מילאנו, אלופת אירופה, שניצחה בגמר האחרון את מכבי ת"א בלוזאן — 71:69. האמריקנים מקארו וברואן (החליף את בארלו שעבר למכבי ת"א), וכמובן האיטלקים המצויינים דאנטוני, פרמייר ומונטקי מבטיחים שגם הפעם תהיה טרסר בצמרת.

קבוצה מסקרנת תהיה אריס סלוניקי. אחרי זכייתם באליפות אירופה נכנסו היוונים ל"טראנס". תהיה זו "קריעת ים סוף" לנצח את קבוצתם של שחקני נבחרת אירופה, גאליס, יאנאקיס, פיליפו ורומניידיס, יחד עם הקנדי וילטייר (2.10) והיוגוסלבי סובוטיץ', במבצרם.

הקבוצות האחרות פחות מרשימות, אם כי אין לזלזל בכוחה של פרטיזן בלגראד, אורתז הצרפתית, נשוואה ורן־בוס ופאטורן קלן, קבוצתו לשעבר של מאמן מכבי ת"א, רלף קליין.

אני מניח שמכבי ת"א תפלס דרכה לבין ארבע הראשונות ותעלה לחצי־הגמר.

משחקים מלהיבים בקוראץ'

הקבוצות הפחות מרשימות הן בגביע למחזיקות־גביע, אבל הן די חזקות עבור הפועל הגליל־העליון. שתי קבוצות — סקאבוליני פזארו והורבנטור בדלונה — מייצגות מדינות־עלית בכדורסל האירופי, את איטליה וספרד. לשתיהן שחקני־חיזוק מעולים. אל נשכח כי השתיים משחקות בליגות חזקות במיוחד ביבשת. השלישית חלשה יותר, אסטבל מארייבמבורג הבלגית, גם לה שלושה אמריקנים. האם מסוגלת הגליל־העליון לתפוס את אחד משני המקומות הראשונים בבית כדי לפלס דרך לחצי־הגמר? קשה. תלוי באיזה כושר יהיו שחקני הגליל במשחקי־הבית. בחוץ לא תוכל לנצח באיטליה או בספרד. אולי בבלגיה.

מסובכת יותר תהיה הדרך של הפועל ת"א ואליצור נתניה. מבתי רבע־הגמר בגביע קוראץ' תעלה רק קבוצה אחת לחצי־הגמר. אם לשקול לפי היריבות זו משימה בלתי־אפשרית.

במיוחד ירתק הבית, בו תתמודד אליצור נתניה. ריאל מדריד היא זוכה ותיקה בגביעי־אירופה. העונה התחזקה. נוסף לאמריקנים ברגסון ואלכסיס, חזר פרננדו מרטין מארה"ב, והעונה יוכל כבר לשחק הסובייטי־ספרדי חוזה בירויקוב, לאחר שעבר "המשרה" של שלוש שנים. גם דייטור (לשעבר סינודינה) בולוניה היא ותיקה ופיינליסטית בגביעי־האלופות, ובשורותיה כדורסלנים מצויינים. קבוצה נוספת היא מונקו הצרפתית.

גם הבית של הפועל ת"א חזק ביותר. הטובה ביניהן היא אריקסון קאנטו הוותיקה, שכבר זכתה בכל הגביעים האירופיים. קבוצה מנוסה ובעלת מוניטין. כוכבה הוא צלף נבחרת איטליה, ריבה, וכן הוותיק מרזורטי וכוזה. נוסף לאמריקני דן גיי הצטרף לשורותיה כדורסלן הנבחרת האולימפית של ארה"ב, ג'ף טרנר (2.10). את קאי סרגוסה ניצחה אמנם מכבי ת"א במשחקי־ידידות לפני כשבועיים 110:98, אולם ללא שחקני הנבחרת, האחים ריאס. בקבוצה זו מופיע שחקן נבחרת פורטוריקו, אורטיז, שויתר על ההופעה במקצוענים לטובת סרגוסה. הקבוצה השלישית היא יוגופלסטיקה ספליט, בשורותיה ילד־הפלא של הכדורסל היוגוסלבי, קוקוץ', בן ה־19.

הפועל ת"א ואליצור נתניה יתקשו לעבור מכשולים כל־כך גבוהים.

חודשי דצמבר, ינואר, פברואר ומארס יהיו עמוסים בפעילות בין־לאומית. נראה כדורסל משובח וגם מלהיב.

הנהלת ההתאחדות לספורט תיבחר היום באסיפה הכללית

ההנהלה החדשה של ההתאחדות לספורט, שתכהן בשנתיים הקרובות, תיבחר היום בתל־אביב באסיפה הכללית הדו־שנתית של נציגי הקבוצות ב־18 ענפי הספורט, הכלולים במסגרת ההתאחדות.

נציגי הקבוצות יבחרו בהנהלה, בבית הדין העליון ובוועדת הביקורת. בהנהלה יכהנו 28 חברים ויהיה בה רוב ליושבי־ראש הוועדות והאיגודים הענפיים כדי לאפשר להם להיות עם האצבע על הדופק.

בתום האסיפה־הכללית תתכנס ההנהלה החדשה ותבחר מבין חבריה את 11 חברי הנשיאות: 7 נציגי הפועל, 3 נציגי מכבי ונציג למרכז אליצור.

עמי שלו, יו"ר ההתאחדות לספורט, מועמד להמשיך בתפקידו. למעשה יחולו רק שני שינויים פרסונליים בנשיאות: ניסן קרופסקי יחליף את שמעון שטוסר כנציג הפועל, ואילו את מקומו של גדי נאור ממכבי ימלאו ברוטציה עולש טופר ושמואל אולפינר.

במהלך האסיפה הכללית ייערך דיון לסיכום שתי שנות הפעילות האחרונות ולקביעת מדיניות ההתאחדות לשנתיים הבאות. בפני ציר האסיפה תונח הצעה לצרף להתאחדות שני ענפים אולימפיים נוספים — רכיבה והבדמינטון.

ביחסי הכוחות בין המרכזים השונים, במוסדות הכלליים של ההתאחדות ובאיגודים השונים, לא יחולו שינויים בעקבות הסכם להקפאת הכוחות עד 1991.

הנהלות הוועדות והאיגודים ויושבי־הראש שלהם ייבחרו בהקדם ב"אסיפות כלליות" של כל ענף וענף.

[illegible]

בקורס קציני הנ"מ שהסתיים בסוף השבוע שעבר סיים גם בנו של חרב שרעבי, רבה הראשי של העיר רחובות(בצילום). את דרגות הקצונה לבוגרי הקורס חשפו מפקד חיל האוויר, האלוף אביהו בן־נון, ומפקד כוחות הנ"מ, תא"ל איתן יריב (צילום: דובר צה"ל)

הזדמנות שנייה לתלמידי תיכון חלשים באנגלית

אגף הטיפוח והרווחה במשרד־החינוך־והתרבות איתר כ־500 בוגרי כיתות י"א מאוכלוסיות חלשות והעניק להם, במסגרת קורס מיוחד, הזדמנות שנייה ללמוד ולהתכונן לבחינות בגרות במתכונת של 4 יחידות.

המיבצע נערך על־פי הוראת שר־החינוך שהודיע, כי בעקבות הנהגת חובת בחינה באנגלית ברמה של 4 יחידות לתלמידים שיבקשו להתקבל לאוניברסיטאות, יפעיל משרדו פרוייקטים מיוחדים לסיוע לתלמידים החלשים במקצוע זה.

התלמידים שהשתתפו במיבצע למדו אנגלית במשך שלושה וחצי שבועות ב־32 מרכזי לימוד בארץ. הלימודים נערכו בשיתוף האוניברסיטה הפתוחה בישובים שמהם הגיעו דיווחים למשרד החינוך על קשיים בלימוד השפה האנגלית. הודות לקורס יוכלו התלמידים לגשת עוד השנה לבחינה ברמה של 4 יחידות, דבר שהיה בספק לפני שניגשו לקורס. 64 עברו את המבחן המסכם בהצלחה ומתוכם 14 קיבלו ציון 8 ו־3 קיבלו ציון 9 ומעלה. (שעי"ת)

פרופ' יגאל שילה — חתן פרס ירושלים לארכיאולוגיה

פרופ' יגאל שילה, פרופסור לארכיאולוגיה באוניברסיטה העברית, הוא חתן פרס ירושלים לארכיאולוגיה, המוענק מטעם עיריית ירושלים. הפרס הוענק לו על ידי ראש העיר, טדי קולק, בטקס שהתקיים בירושלים ביום שישי.

פרס ירושלים לארכיאולוגיה הוענק לפרופ' שילה „לאות הוקרה והערכה על תרומתו החשובה לקידום המחקר הארכיאולוגי בארץ־ישראל ובמיוחד על ביצוע משימה מונומנטלית רבת חשיבות בחשיפת שרידי תפארת עברו של עם ישראל ובירתו ירושלים". פרופ' יגאל שילה עמד בראש משלחת החפירות לעיר דוד, אשר חשפה את צפונות ירושלים מהתקופה הכנענית ועד לתקופת מלכי יהודה.

בטקס הענקת הפרס השתתפו ראש העיר, טדי קולק, חברי ועדת השופטים, פרופ' בנימין מזר ופרופ' נחמן אביגד מהאוניברסיטה העברית, מנהל המכון לארכיאולוגיה שבפקולטה למדעי הרוח של האוניברסיטה העברית, פרופ' אברהם נגב, מנהלת הקרן לירושלים, רות חשין, ומנהל מחלקת התרבות בעיריית ירושלים, יוסי טל־גן. (שעי"ת)

החל שלב ב' של פרוייקט „מגדלי הים התיכון" בבת־ים

אבן פינה למלון דירות של חברת „אזורים", שבו יהיו כ־500 יחידות דיור, שליש מהן ישמשו במלון, הונחה שלשום באזור חוף הים הדרומי של בת־ים. זאת נמסר אתמול במסיבת עיתונאים בבית סוקולוב בתל־אביב.

מנכ"ל חברת אזורים, אריה גינסין, אמר, כי פרויקט „מגדלי הים התיכון" שעל שפת ימה של בת־ים, המיועד בעיקר עבור אנשים מבוגרים, הוא סיפור הצלחה. גם לפרויקט [illegible] של „אזורים" [illegible] יש סיכויי הצלחה, אמר. החברה תבריזה על מכירת 180 יחידות וכבר נמכרו 140 יחידות. הפרויקט כולל כ־360 יחידות למגורי נופש בשטח של כ־50 מ"ר. היחידה כוללת חדר שינה, סלון, מטבחון עם פינת אוכל ושירותים. מחירי היחידות הן מ־50 עד 70 אלף דולר, לפי גודל היחידה.

גינסין מסר, כי עתה מתחילים בבניית שלב ב' של „מגדלי ים התיכון".

מנהל מחוז המרכז בחברת אזורים יוסף פישלר מסר, כי למלון הדירות ישנה חברת ניהול שתטפל בדירות שבעליהן מעוניינים להשכירן.

במלון דירות זה יהיו מועדון בריאות, בריכת שחיה ושרותים נוספים בפיתוח חוף הים. דמי אחזקה ליחידה יהיו כ־100 דולר לחודש. פרויקטים דומים ייבנו גם במקומות אחרים בארץ, כמו בנתניה.

ראש עיריית בת־ים אהוד קינמון, מסר, כי העירייה תשקיע 8 מיליון דולר בפיתוח הסביבה של הבניין החדש. כן יקימו באיזור שליד המרינה ופארק החוף עוד פארק בן 50 דונם ובריכות שחיה בחוף הים. כן יחוברו את הטיילת לשלושה נתיבים בהשקעה של 2 מיליון דולר.

קינמון מסר, כי העירייה איפשרה לבעלי הפרויקט לפתח חוף ים פרטי צמוד לבית המלון עם שרותים שונים.

ראש העירייה ציין, כי על הטיילת בבת־ים, שהיא באורך 3.5 ק"מ, ישנם למעלה מ־40 בתי קפה ומסעדות, המתפתחות בקיץ ובחורף. לפי הסטטיסטיקה, מספר המתרחצים בימה של בת־ים מגיע למיליון בחודשי הקיץ.

ראש העירייה הוסיף, כי שופרו ושופצו הכניסות לבת־ים והיציאות ממנה והתחבורה מתנהלת בסדירות. (עתי"ם)

טלוויזיה

08:00 טלטקסט – עד כאן – חדשות קול ישראל 08:05 שעת כושר 08:15 חשבון משוש ד' – פירוק לגורמים וכו 08:40 ראשית הקריאה – כלי סורות – ביניים 09:00 אנגלית ח' 09:20 בתרגום לערבית – אורחות – כלכלה – תקציב 10:10 אנגלית ז' 10:30 הגיל הרך – רחוב סומסום – מפגש בחיק הטבע 11:00 צרפתית – על יסודי 11:15 חשבון ה' – מספרים מורים 11:30 גיאוגרפיה של א"י – פני הארץ – עיר קטנה גדולה וכו. 12:00 גיאוגרפיה כללית – ז'-ט' – פני כדור הארץ – שינוי ותמורה. 12:25 ספרות על יסודי – המלט – הנכונות היא הכל. 13:00 מוסיקה – על יסודי – העשרה – המוסיקה בסין – ב'. 13:30 אתמול במשפט דמיאניוק 14:00 טלטקסט – עד כאן – חדשות קול ישראל 14:05 סרט קולנוע „אבא של ארי מחזר" – ארי הינו ילד רגיש בן שש וחצי המחפש אישה לאביו האלמן. אישה שתעמוד בקריטריונים שלו ושל אביו. ישנן 3 מועמדות מביניהן צריך האב לבחור. האחת אליזבט גרושה המתגוררת מול דירתם ומכינה פודינג נפלא. השניה – דולי שהגיעה לניו־יורק כדי למצוא בעל עשיר והשלישית ריטה אישה קרייריסטית. דולי פוגשת מפיק רדיו בכיר ועשיר ועל ארי להחליט מי מבין השתיים הנותרות תהיה אמו החדשה. בתפקיד האב גלן פורד. 16:00 שעת כושר 16:15 „הקש ברלת" – סרט הסברה של האגודה למלחמה בסרטן למבצע „הקש ברלת" שייערך היום ה־25.11.87 16:10 רובוטריקים 17:00 ערב חדש

רדיו

גלי צה"ל

05.45 פרקי אבות 05.55 באופן מילולי – פינתו של אבשלום קור 06.00 אות פתיחת השידורים 06.05 אוניברסיטה משודרת – כוכבים כפולים – כוכבים כפולים נראים. מרצה: פרופ' אליה ליבוביץ. 06.30 „פוקחים עין" – החדשות הראשונות של היום – עם פנינה בת־צבי. 07.07 שבע אפס שבע – עם איתן ליפשיץ. 08.00 בוקר טוב ישראל – שעת אקטואליה יומית עם מיכה פרידמן, אילנה דיין ויעל דן. 09.05 „אי'לה בוקר" – עם אלי ישראלי. 10.05 „מוסיקה" – עם אורלי יניב. 11.05 „נכון לעכשיו" – עם רפי רשף. 13.00 מבזק ידיעות. 13.05 „אחר אחר" – להיטים עבריים. עורכת ומגישה: שירה גרא. 14.05 „רה רה יומי" – עם דני קרמל ודובי לנץ. 15.05 „שירים לחל" – עם ארז טל. 16.15 ארבע אחרי הצהריים – שעה של שירים עבריים. 16.54 באופן מילולי – פינתו של אבשלום קור. 17.00 „ערב טוב ישראל" – עם דן שילון, יעל דן וגוני סביר. 18.05 „שעה קלה על כלכלה" – מפיקה: ורדי נגיד. 18.45 „חמש עשרה קטנות" – יומן גל"צ לענייני צבא ובטחון. עורכים: יוסי עורר ועינת גל־און. מגיש: יוסי עורר. 18.57 הודעות לחיילים 19.00 מבזק ידיעות. 19.05 פזמונים לכוכלים. 20.05 „להתעורר אחרת" – שיחה עם תמר בריזלר, שעברה ניתוח לכריתת שד לפני שלוש שנים. הראיון מובא לקראת מבצע „הקש ברלת", הנערך היום. מראיינת: צפי גון־גרוס. 20.55 פינה חמה ללבי". 21.00 מבט לחדשות 21.30 אוניברסיטה משודרת – כוכבים כפולים נראים. מרצה: פרופ' אליה ליבוביץ. 22.05 „על הדבש ועל הביפאפ" – שירים שהחבר'ה אוהבים. עורך: מאיר לחיאני. 23.05 „עשרים וארבע – היום שהיה" – עם ירון וילנסקי. 23.55 „שיחת חצות" – עם יצחק בוכבזה ראש מועצת אור יהודה. מפיקה: דורית שמעוני. 00.05 ציפורי לילה – עם אביהו מדינה. תכנית מוסיקלית בנימה אישית. 20.05 לא רוצים לישון – מוסיקה לשעות הקטנות של הלילה. 05.05 צלילי בוקר – שירים עבריים.

שידורי צה"ל 2

19.05 „רדיו רדיו" – עם יואב קוטנר. 20.05 להיטים 22.05 „הפסקת עשר" – עם מיכל ניב. 23.05 „קול הנ'או הוה" – עורך ומגיש דני קרמל

הוועדה המקומית לתכנון ולבנייה

נתניה

ניתנת בזה הודעה כי לוועדה הוגשה בקשה לאישור תוספת /בניית מגורים לבית על חלקה 39 בגוש 8260, רח' יהודה הלוי 66, הכוללת חריגות המהוות הקלה כדלקמן: תוספת 9% לאחוזי הבנייה, תוספת קומה, הקטנת קווי הבניין ב־10% ובנייה בקיר משותף עם חלקה 38.

את התכנית ניתן לראות במשרדי הוועדה.

התנגדויות אפשר להגיש משך שבועיים מיום פרסום מודעה זו.

י. אלרואי — יו"ר הוועדה המקומית

הוועדה המקומית לתכנון ולבנייה

נתניה

ניתנת בזה הודעה כי לוועדה הוגשה בקשה לאישור תוספת /בניית מגורים לבית על חלקה 70 בגוש 8258, רח' ז'בוטינסקי מס' 44, בחריגות מבוקשת כהקלה: עד 21% בנייה, 0.65 מ' מקווי בניין צדדיים, 0.6 מ' מקו בניין אחורי.

את התכנית מס' 436/87, ות.ב. 1369, ניתן לראות במשרדי הוועדה.

התנגדויות אפשר להגיש משך שבועיים מיום פרסום מודעה זו.

י. אלרואי — יו"ר הוועדה המקומית

הוועדה המקומית לתכנון ולבנייה

נתניה

ניתנת בזה הודעה כי לוועדה הוגשה בקשה לאישור תוספת /בניית מגורים לבית על חלקה 88 בגוש 8259, רח' בן־יהודה־הלפרין, בחריגות כהקלה: עד 9% בנייה, בליטת מרפסת לא מקורה בקו בניין קדמי ־.1 מ'.

את התכנית מס' 418/87, ת.ב. 6192, ניתן לראות במשרדי הוועדה.

התנגדויות אפשר להגיש משך שבועיים מיום פרסום מודעה זו.

י. אלרואי — יו"ר הוועדה המקומית

מרחב תכנון מקומי

רחובות

הודעה לפי סעיף 149 לחוק התכנון והבנייה בקשה למתן הקלה בהתאם לסעיפים 146–150 לחוק התכנון והבנייה, תשכ"ה־1965 ניתנת בזה הודעה כי הוגשה בקשה למתן הקלה של 13.5% בניה בקומה עליונה בבנין על חלקה 355 בגוש 3705 רח' התחיה פינת התקוה רחובות, כך שאחוזי הבניה בבנין יגיעו לסה"כ של 103.5% במקום 90% המותרים, והקלה לקומה נוספת, כך שמספר הקומות יגיעו לק. עמודים + 4 קומות במקום ק. עמודים + 3 קומות כמותר.

כל המעוניין יוכל לעיין בתכנית הבנין, ללא תשלום, במשרדי הועדה המקומית, קומה ד' בכל יום בשעות העבודה הרגילות ולהגיש התנגדות לתכנית, תוך שבועיים מיום פרסום הודעה זו בעתון.

יחזקאל חרמלך, יו"ר הועדה המקומית לתכנון ולבניה, רחובות

קולנוע

תל־אביב

9.30 .7.15 .4.30

אסתר: הצייד 9.40 .7.15 .5

אורליו: התנקשות 9.30 .7.15 .3

בן־יהודה: ללא מוצא 9.30,7.00 .4.30

גת: המכשפות מאיסטוויק 9.15 .6.15 .3.15

גורדון: 38 9.30 .7.00

דקל: האלמנה השחורה 9.30 .7.15 .5

דרייב אין: השוטר מבברלי הילס 7.45

הוד: השוטר מבברלי הילס 9.30 .7.15 .5

החוויה הישראלית:

הקוסם מארץ עוץ 16.00 .10.30

האחים מארקס במירוצים 24.00 .21.50

לימור חדש: ללא מוצא 9.30 .7.15.4.30

מוזיאון ת"א: בית האמיצים 9.30 .7.30

9.30 .7.15 .4.30

סינמה 1: מעקב חושני 9.30 .7.15 .5

סינמה 2: משפ' המלוכלכים 9.30 .7.15 .5

פאר: יופי של חטא 9.30 .7.30 .5

פאריס: לא יכולה בלי זה 9.30 .7.15 .2.12 .5

רב־חן:

חן 1: מטאל ג'אקט 9.50 .7.30 .5

חן 2: המורצת

מסן פרנסיסקו 9.45 .7.25 .5

חן 3: חנות מעבר לפינה 9.45 .7.40 .5

חן 4: פגישה עיוורת 9.45.7.40.5.2.11

חן 5: ריטה סו ובוב גם הוא 9.40 .7.30 .5 .2 .11

שחף: הבלתי משוחדים 9.30 .7.00 .4.30

תל־אביב: כלא נשים (2) 9.30 .7.15 .5

תכלת: את, אני והמהפכה 9.35 .7.00 .4.30

לב 1: המשפחה 9.30 .7.15 .4.30 .2

לב 2: גברים גברים 10.00 .8 .5 .2

לב 3: נרדפי החוק 10.00 .8 .5 .2

לב 4: חימו מלך ים 10.00 .7.30 .5 .2

רמת־גן

אואזיס: מטאל ג'אקט 9.30 .6.40 .4

לילי: יופי של החטא 9.30 .7.15

ארמון: צעיר מכדי למות 9.45 .7.30 .5

רב־גן:

גן 1: המכשפות מאיסטוויק 9.40 .7.20 .5

גן 2: שיחות מלוכלכות 9.40 .7.20 .5

גן 3: ריטה סו ובוב גם הוא 9.15 .6.15 .4.15

גן 4: המורצת

מסן פרנסיסקו 9.40 .7.30 .5

ירושלים

אדיסון: השוטר מבברלי הילס 9.30 .7.15 .4.30

אורנע: לוחם עם כבוד 9.15 .4.30

בית אגרון:

מקבת 16.00

לילה של יום מפרך 18.30

מונטי פיטון — משהו

שונה לגמרי 20.15

סלח לי, אתה נושך את צווארי 22.00

ג'יימס בונד 007 מרוסיה באהבה 24.00

בכיר: ללא מוצא 9.30 .7.00 .4.00

אורגיל: מטאל ג'אקט 9.15 .7 .4.30

מיטשל: הבלתי משוחדים 9.00 .7.00

סמדר: הוואלס הגדול 9.30 .7.00

הבירה: סגור לרגל שיפוצים

אוריון

אור 1: יופי של החטא 9.15 .7.15 .4.30

אור 2: משפחת פלודר 9.30 .7.15 .4.30

אור 3: קומנדו

אמריקאי 9.00 .7.00 .4.30

אור 4: חימו מלך ירושלים

אור 5: לא שם זין 9.00 .7.00 .4.30

עדן: אני, הכוס ואשת המנכ"ל

9.00 .7 .4.30

תיאטרון ירושלים:

ז'אן דה פלורט 21.45 .18.45

חיפה

אורה: לו היית כאן 9.15 .7.00 .4.30

חן: נרדפי החוק 9.00 .7.00 .4.30

עצמון 1: ללא מוצא 9.15 .7.00 .4.30

עצמון 2: השוטר מבברלי

הילס (2) 9.15 .7.00 .4.30

עצמון 3: הפרוטוקול הרביעי

רון: הבלתי משוחדים 9.15 .7.00 .4.30

אסתר: מעקב חושני 9.00 .6.30 .4

אורליו: המשפחה 9.15 .7.00 .4.30

קרן אור המחודש: 9.15 .6.45

לא יכולה בלי זה

פאר: המכשפות מאיסטוויק 9.00 .7.30 .5.00

נתניה

שרון: שם הורד 9.15 .7 .5

סטודיו: גבר מאוהב 9.15 .7 .5

חולון

סביון: הבלתי משוחדים 9.10 .7.15 .5

מגדל: המכשפות מאיסטוויק 9.00 .6.00

רינה: חתיך אמריקאי 9.10 .7.30 .5

ארמון: זהב רטוב 9.30 .7.30 .5

בת־ים

עצמאות: הבלתי משוחדים 9.30 .7.15 .5

הרצליה

היכל: הבלתי משוחדים 9.00 .7.15 .4.30

מלון דניאל — האודיטוריום

א', ב', ג' — לבו של אנגל 9.30 .7.45

באר־שבע

חן: השוטר מבברלי הילס 9.30 .7.30 .4.30

פתח־תקוה

היכל 1: הבלתי משוחדים 9.30 .7.15 .5

היכל 2: השוטר מבברלי הילס (2) 9.30 .7.15 .5.00

היכל 3: המכשפות מאיסטוויק 9.10 .7.15

כפר־סבא

בית ברלי: רומא 13.00 ,10.00

עפולה

כוכבורון: האלמנה השחורה 9.00

גבעתיים

הדר: הבלתי משוחדים 9.30 .7.15

ראשון־לציון

רון 1: [illegible] 9.30 .7.00

רון 2: השוטר מבברלי הילס 9.30 .7.00

תיאטרון

צוותא
לתרבות מתקדמת
יום ג' 10.11 בשעה 20.30
החוג לדרמה

הבימה
התיאטרון הלאומי
הערב יום ג', 10.11
הפרדיס: 20.30 .17.30
תיאטרון ירושלים

שרותים ● עזרה ● תחבורה

תורנות בתי־מרקחת

בת־ים
מזור – חביבה רייך 20

חולון
אסותא – טרומפלדור 4

ירושלים
קופ"ח – מרפאת רוממה, רח' הל"ב 28

נתניה
מקסים – סלומון 2

פתח־תקוה
קופ"ח כללית – חיים עוזר

רמת־גן
רמה – ז'בוטינסקי 65

תל־אביב
הקריה – אבן גבירול 19
בבלי – עוזיאל 1

חיפה
סבוגר – סבוגר 27

משטרה

ירושלים, תל־אביב, חיפה, רמת־גן, בני־ברק, חולון, פתח־תקוה – טל' 100. באר־שבע, נהריה, נתניה, נצרת – טל' 100. אילת – 1244. חדרה – 22444.

רכבות

מירושלים לבני־ברק וחיפה:
בימים א'–ה': 16.00
בימי ו' וערבי חג: 11.30

מחיפה לבני־ברק וירושלים
א'–ו': 7.00

מתל־אביב לחיפה:
בימים א'–ה': 9.00, 8.16, 8.00, 7.00, 6.00, 10.30, 12.00, 13.00, 14.00, 15.00, 16.00, 17.00, 18.30, 20.00
בימי ו' וערבי חג: 6.00, 7.00, 8.00, 9.00, 10.30, 12.00, 14.00, 15.00

מתל־אביב לנהריה:
בימים א'–ה': 6.00, 8.00, 12.00, 14.00, 16.00
בימי ו' וערבי חג: 6.00, 8.00, 12.00

מחיפה, בת־גלים, לתל־אביב:
בימים א'–ה': 6.00, 6.30, 7.30, 8.30, 10.00 [illegible]

תורנות בתי־חולים

תל־אביב והמרכז

● בית החולים ע"ש שיבא תל־השומר – כל המחלקות – כל השבוע.

● בית החולים בילינסון, פתח־תקוה – כל המחלקות – כל השבוע.

● בית החולים ע"ש רוקח, תל־אביב – בימים ב', ה', ו' – כירורגיה ופנימית. ילדים – כל השבוע.

● בית החולים איכילוב, תל־אביב – בימים א', ג', ו' שבת – כירורגיה ופנימית.

● בית החולים וולפסון, חולון – כל המחלקות – כל השבוע.

● בית החולים אסף הרופא – כל המחלקות – כל השבוע.

נתניה

● בי"ח לניאדו נמצא בתורנות למקרים דחופים – כל השבוע, כולל שבת.

ירושלים

שערי צדק – ילדים, כירורגיה, אורטופדיה, עיניים.
ביקור חולים – פנימית, נשים, א.א.ג.

מוקד קופ"ח כללית

המוקד ימסור מידע טלפוני בימים א'–ה' 08.00–20.00, בימי ו' 08.00–15.00. טלפונים: 03־453300, 03־453500.

יד ביד – אוזן קשבת בטלפון לילד ולנוער – קו לנוער במצוקה
ירושלים – 02־243358
ת"א – 03־226027 (24 שעות)
חיפה – 04־229485 (11.00–20.00)
גליל מערבי – 04־922222

קו פתוח להורים במצוקה בימי ב' ד' – טל. 222782.

„קו פתוח" – אוזן קשבת לילדים ובני־נוער 03־221680 (24 שעות)

עזרה ראשונה

עזרה ראשונה לשיניים שליד ההסתדרות לרפואת שיניים בישראל: בתל־אביב — בימים א'–ה' בין השעות 21.00—23.00, בלילות שבת ומוצאי שבת השעות: 21.00—24.00, 18.00—24.00. בשבתות והחגים השעות: 21.00—15.00. הכתובת: רח' מרמורק 49, טל' [illegible]. בחיפה: רחוב הנמל 26, קומה ג', טל' [illegible]. פתוחה מדי יום ביומו, כולל ימי שבת, שבתות וחגים מ־20.00 עד 23.00 בערב.

מרפאת שיניים לעזרה ראשונה [illegible] בין השעות [illegible] טלפוני בלבד. [illegible]

מרכז מידע לקורבנות אונס [illegible] בשעות 17.00—21.00.

עזרה ראשונה נפשית
ער"ן ירושלים — טל' [illegible]
ער"ן תל־אביב — טל' [illegible]
ער"ן ילדים ונוער, ת"א — טל' [illegible]
ער"ן חיפה — טל' [illegible]
ער"ן באר־שבע — טל' [illegible]
ער"ן נתניה — טל' [illegible]

מד"א

[illegible]

ג'ון או איוואן

גראנט: לא סביר שהחתימה על מסמך טרווניקי היא של דמיאניוק

מאת מרדכי בן־טל, כתב עתי"ם

יוליוס גראנט, כימאי ומומחה עולמי לנייר וכתבי יד, שגילה כי יומני היטלר ומוסוליני היו מזויפים — העיד אתמול מטעם ההגנה במשפט דמיאניוק בירושלים.

העד בן 86, הוא כיום בעל מכון פרטי לבדיקת מסמכים, כתבי יד, טביעות אצבעות ויצירות אמנות בלונדון, הציג בתשובה לשאלות הסנגור יורם שפטל עבר מקצועי עשיר בתעשיית הנייר, לרבות המצאה למניעת זיופי צ'קים.

הוא חיבר 28 ספרים, ביניהם בנושאי כימיה, זיהוי מסמכים, טביעות אצבעות ובנושאים אחרים. המילון הכימי שלו הופיע כבר בחמש מהדורות ועתה מדפיסים את המהדורה השישית, סיפר.

העד, עבד בתחום זה גם במלחמת העולם השנייה למען השירות החשאי הבריטי.

250 חוות דעת בשנה

העד סיפר בתשובה לשאלת הסנגור, כי הצליח לקבוע אותנטיות של סקיצה שהכין ליאונרדו דה ויצ'י לאחת מיצירותיו. בבעלותו של ד"ר גראנט מכון פרטי לבדיקת מסמכים, כתבי יד, גיל תעודות ובדיקות ספציפיות אחרות ולדבריו, הוא מוסר מדי שנה חוות דעת על 250 תיקים המגיעים אליו מרחבי העולם ובהם גם מאות עדויות בבתי משפט ברחבי תבל. בין היתר הוא העיד מאות פעמים בעניינים של זיוף תעודות וזיופי שטרות כסף, בעיקר לגבי הרכב הנייר עליו נעשה הזיוף.

הוא אמר כי הוא מייעץ בעניין זה למוסדות האו"ם, לבנקים בינלאומיים למוסדות פיננסיים שונים ולארגונים העוסקים בפיתוח ב„עולם השלישי".

העד סיפר בבית המשפט כיצד גילה שיומנים שהתיימרו להיות יומניהם של היטלר ומוסוליני מזויפים, וכיצד הציל אדם מלהיות מורשע ברצח, בכך שגילה, כי בבית אחותו מצוי בר מבד נדיר, שסיב ממנו אשר נמצא על בגדיו נחשד כסיב משטיח במקום הרצח.

דמיאניוק — לא סביר

ד"ר גראנט אמר, כי החתימה של דמיאניוק המופיעה על „מיסמך טרווניקי" אינה זהה לחתימות הנאשם הידועות.

עד אמר כי מצא שורה ארוכה של הבדלים בין שני סוגי החתימות. כדוגמא ראשונה הביא את האות ד'. שבתחילת שמו של הנאשם. הוא אמר כי אות זו שווה בכל החתימות הידועות כשל דמיאניוק וכולן שונות מאותה אות במסמך טרווניקי. כמו כן העיד שמצא הבדלים בין גודל הלולאות ובצורתן, בהפסקות הרצף של הכתיבה, ובהרגשות של התווים בכיוון למעלה ולמטה.

„אינני יכול להעלות על דעתי, הן מבחינת אופי החתימה והן מבחינת צורתה הכללית, שהאדם שחתם על התעודה שבמחלוקת כתב את כל יתר החתימות שאין מחלוקת לגביהן", אמר העד. ד"ר גראנט ציין עם זאת, כי הטריד אותו במידת מה מרווח הזמן שבין החתימה שבמסמך לבין החתימות שבהשוואה. הוא אמר, כי החתימה הקרובה ביותר לחתימה שבמסמך היא זו משנת 1947 (מסמך טרווניקי מיוחס ל־1942).

העד הזכיר עוד קודם לכן סולם של ארבע הגדרות למהימנות כתבי יד על פיו הוא פועל: 1. סבירות גבוהה, 2. יתכן, 3. קרוב, 4. לא סביר. „בסופו של דבר הגעתי למסקנה, שההגדרה לא סביר עדיפה על כל היתר — אמר. הסנגור שפטל: אתה משתמש במונח „לא סביר" כאשר אתה מתכוון לומר שהחתימה מזויפת?

העד: זאת אינדיקציה שלילית והיא האינדיקציה השלילית היחידה בסולם ההערכה שלי.

יוליוס גראנט על דוכן העדים (צילום: אליהו הראתי)

עם זאת העיד ד"ר גראנט, כי חתימתו של מפקד מחנה טרווניקי, שטרייבל, אותנטית בדרגת „סבירות גבוהה", ולחתימתו של האפסנאי טיופל נתן את הציון „אפשרי". העד נשאל על סימני חלודה של מהדק נייר על התעודה, סימנים העוברים גם על פני חתימת שטרייבל, ואמר, כי נראה לו שחתימת שטרייבל נכתבה מעל סימני מהדק הנייר.

שפטל: אנחנו נוכיח לבית־המשפט שמהדק כזה לא היה בכלל שימוש במחנה טרווניקי. מה תהיה או המסקנה שלך לגבי המקום שבו נעשתה החתימה?

העד: אם לא היה באותו מקום מהדק הרי זה נעשה במקום אחר ואם אתה אומר שזה נעשה בברית המועצות אז זה נעשה בברית־המועצות.

שפטל: קבעת שקווי החתימה הם מעל קווי מהדק הנייר ואז זה נעשה במקום אחר? העד השיב בחיוב.

הסניגור: נאמר לנו כאן כי לא ייצרו נייר כמו זה לפני 1942, מפני שחסרים בו שני מרכיבים שהיו בשימוש עד אותה שנה.

העד ענה כי שני המרכיבים הללו אמנם אינם מצויים בנייר אולם הכרתו היא שזהו נייר מסוג ירוד ובסוג נייר כזה בכלל אין מכניסים את שני המרכיבים האלה. כאשר ביקש הסנגור להסתייע בעדות זו כדי להתקיף את חוות הדעת של עד התביעה, ד"ר קאנטו, התנגד התובע בטענה כי חוות הדעת של קאנטו לא הוגשה לבית המשפט. לאחר דיון ודברים נתבקש הסנגור לבדוק אם הדברים שיוחסו לקאנטו נאמרו על ידו בבית המשפט ואם כן, יוכל לשאול את העד בקשר לדברים אלה.

התנגשויות בין הסנגור והתובע נמשכו גם כאשר ביקש עו"ד שפטל מן העד להגיש מסקנה מסכמת לגבי חוות דעתו. העד אמר כי ביצע מספר בדיקות נוספות לפני שעלה להעיד בבית המשפט והוא מבקש לבסס את חוות הדעת שלו גם על הבדיקות האלה.

בית המשפט החליט כי הסנגור חייב קודם להגיש את חוות דעתו של העד לתביעה ורק אחר כך יוכל להציג לעד שאלות מסכמות על חוות דעתו המלאה.

„רוברטסון עשתה עבודה יפה"

בשלב זה החלה החקירה הנגדית של העד על ידי התובע מיכאל שקד. העד נשאל בקשר לשני פסי חלודה מקבילים ודקים המופיעים מעל חתימתו של שטרייבל.

שקד: כתבת שהקווים מקבילים, אולם בבדיקה שלנו התברר שאינם מקבילים גיאומטרית, איך אתה מסביר זאת?

העד גראנט: אכן הם נראים מקבילים אבל אינם בדיוק מקבילים, ובהמשך חוות הדעת שלי גם נאמר כי קווים אלה הם בצורה ומידה של מהדק נייר. במהדק נייר הקווים אינם מקבילים בדיוק.

התובע שאל את העד מניין הגיע לרעיון שהקווים מזכירים דמות של מהדק נייר והעד השיב, כי זו היתה מסקנתו הראשונית אבל הוא הסתייע בעניין זה במומחית אחרת של ההגנה, גב' רוברטסון שלדבריו „עשתה עבודה יפה והוסיפה תשקיף לתעודת טרווניקי ובו צורת מהדק המקביל לפסי החלודה על התעודה.

העד נשאל לאחר מכן על המשך חוות הדעת שלו בה הוא אומר כי „נאמר לי שמהדקי נייר מסוג זה לא היו קיימים בזמן ובמקום הרלוונטיים למיסמך".

התובע שאל כיצד הסתפק במה שנאמר לו ולא בדק, הרי אפשר היה לקבל מידע תוך חקירה קצרה אם אמנם מהדקים כאלה לא היו קיימים אז באותו זמן ובאותו מקום.

העד אמר כי לא בדק את הדבר כהוסיפו כי השאלה נראית לו יוצאת דופן, כי לא יכול היה לברר מה היתה צורת המהדקים באזור לובלין בפולין (שם היה גם מחנה טרווניקי) בשנת 1942.

שקד: ובכן אני אעזור לך. בפני כאן נייר עבודה על מהדקים שהוגש לאגודה האמריקנית של בודקי מסמכים. העד ענה, כי הוא חבר כבוד של האגודה הזאת והמסמך הזה כמובן מקובל עליו. אבל הוא מבקש לעיין בחומר לפני שיענה על שאלות בקשר אליו.

בית המשפט נענה לבקשה זו ונייר העבודה על צורותיהם של מהדקים נמסר לעד לעיון והוא ישיב על כך בהמשך חקירתו הנגדית, היום.

התרמה למען צעיר בדואי הזקוק להשתלת כבד דחופה

מאת כתב „על המשמר"

יהודים אורתודוקסיים בלונדון הביעו נכונות לסייע לצעיר בדואי, תושב הנגב, הזקוק להשתלת כבד בחו"ל.

ג'אמה נססרה, בן ה־27, סובל מזיהום כרוני בכבד ואם לא ינותח בשבועות הקרובים, נשקפת סכנה ממשית לחייו. ג'אמה, יתום מאב ואח בכור לשני אחים ושתי אחיות, מטופל מזה כשנתיים בבית־החולים „סורוקה" בבאר־שבע.

לאחרונה חלה החמרה במצבו ורופאי בית־החולים „קינגס־קולג'" בלונדון, הביעו נכונות לנתח אותו. פרופ' יגאל קם מבית־החולים „רמבם" בחיפה בדק את החולה וקבע כי יש לנתחו ללא דיחוי. עלות הטיפול הרפואי והשהייה בלונדון נאמדים בכ־120 אלף דולר.

בימים אלה מתנהל ברחבי הארץ מסע התרמה למימון הניתוח ולצורך זה נרתמה העמותה הציבורית שהוקמה באחרונה בנגב להצלת חיי אדם הזקוקים להשתלות בחו"ל, בראשותו של ח"כ ז'אק אמיר. נמסר כי כבר אתמול הפקיד נציג השייחים בנגב, סולימאן אל־נססרה, כ־20 אלף דולר באחד מחשבונות הבנקים שנפתחו למטרה זו.

~~[illegible]~~

רמבו רמבו רמבו!

מאת בצלאל רובין, כתבנו באילת

זה ימים מספר שכמה עשרות תלמידים (יש האומרים אותם בכ־200) מבית־הספר התיכון המקיף נעדרים מלימודיהם ומשתתפים כניצבים בסרטו של סילווסטר סטלונה — רמבו 3 — המצולם עתה בסביבות אילת.

בימים אלה נערכים צילומים המוניים על הפלישה הרוסית לאפגניסטאן ותלמידים, בעיקר מכתות ז', הופכים לילדים אפגניים מוכי מלחמה, רעב ועוני. עבור כל יום צילום כניצב מקבל התלמיד 25 שקל. לאלה שנתמזל מזלם והם מגלמים ילדים אפגניים עיוורים, משלמים 75 שקל.

„הכסף לא כל כך חשוב כמו עצם העובדה להיות מצולם עם רמבו הגדול". אומרים התלמידים והם מוכנים לוותר לשם כך על לימודים משעממים.

הורים פנו לאגף החינוך בעירייה ושאלו כיצד הנהלת בית־הספר מרשה תופעה כזו של היעדרות תלמידים ולאיש לא איכפת.

סגן ראש עיריית אילת, גד לוין, אמר בתגובה שהעירייה, אגף החינוך ובית־הספר התיכון אינם מעודדים היעדרות תלמידים לצרכי צילומי הסרט „רמבו". ההפך הוא הנכון. לצערו ישנם הורים שמעודדים את היעדרות ילדיהם ואף מציידים אותם באישורים בכתב.

תינוקת המבחנה הושתלה ברחם כשהיתה עובר קפוא

תינוקת מבחנה, ראשונה בעולם, שנולדה לאחר הריון שהתקבל בעקבות טיפול משולב של הקפאה והפריית מבחנה, יצאה לאוויר העולם אתמול אחר הצהריים במרכז הרפואי בילינסון בפתח תקוה.

התינוקת במשקל 3,320 ק"ג נולדה לבת 30, תושבת מרכז הארץ שטופלה במשך שש שנים ללא הצלחה.

את הניתוח ביצע צוות המחלקה להפריית חוץ גופית בהנהלתו של ד"ר יונה תדיר.

ראשיתו של התהליך בטכניקה של הפריית מבחנה. כדי להימנע מהריון מרובה עוברים, הוחזר לרחמה של האשה רק חלק מהעוברים שהתקבלו. יתרתם הוקפאו במקפיא ממוחשב ונשמרו בטמפרטורה של מינוס 196 מעלות בבנק העוברים של היחידה.

האשה לא הרתה בשלב הטיפול הראשון, ואז, לאחר חודשים מספר, הופשרו שניים מבין עובריה המוקפאים והוחזרו לרחמה. אלה נקלטו, אולם אחד ברחם ואחד בחצוצרה.

בחודש השלישי להריון הוצא העובר שהתפתח בחצוצרה ואילו ההריון שנקלט ברחם המשיך להתפתח באופן תקין, עד לסיומו המוצלח.

עתה שמורים בבנק העוברים ביחידה להפרייה חוץ־גופית שני אחים תאומים נוספים, הממתינים להפשרה, אם כאשר תחפוץ בכך האם בעתיד.

עד כה נולדו בבית החולים בילינסון 80 תינוקות מבחנה ומדי חודש מוקפאים עשרות עוברים. (עתי"ם)

משלחת מ„הדסה" תסייע בהרצת בית חולים בזאיר

משלחת של בית־החולים הדסה בירושלים תצא ביום חמישי הקרוב לקינשסה, בירת זאיר, לסייע בהרצת בית החולים החדש שהוקם שם.

משלחת הדסה היוצאת לראשונה לזאיר, מונה שישים אנשים ובהם רופאים מרדימים, אחות חדר ניתוח, מיקרוביולוג ואנשי אחזקה ותצטרף אל המנהל האדמיניסטרטיבי של בית־החולים „הדסה" הר הצופים, אלי מור, הנמצא במקום והיה שותף להקמת בית החולים.

מטרת הצוות הישראלי היא לאמן צוותים מקומיים בתפעול בית־החולים, פרויקט שיימשך כשנתיים, כאשר הצוות הישראלי יתחלף מדי חודשיים.

זובין מהטה בוארשה:

לא שכחנו המסייעים לנאצים אך נגינתנו בפולין — מכל הלב

„זהו רגע היסטורי לתיזמורת הפילהרמונית הישראלית המופיעה הערב לראשונה בפולין ובגוש המזרחי בכלל. אנחנו מקווים שזוהי רק ההתחלה ושהפילהרמונית תופיע בקרוב במוסקווה" אמר אתמול המנצח זובין מהטה במסיבת עיתונאים בוארשה.

„אין משפחה בפולין כשם שאין משפחה ישראלית אשר לא סבלו בתקופת מלחמת העולם השנייה" אמר זובין מהטה, והוסיף ש„אמנם אין בכוחם של המוסיקאים לשנות גבולות או לקבוע מדיניות, אבל אנחנו יכולים להעלות חיוך על פניהם של בני אדם ולתרום בכך את תרומתנו לשלום. אולי בנגינת הסימפוניה החמישית של מאהלר נוכל להפגין את ניצחון הרוח".

כאשר נשאל לגבי דברים שצוטטו בשמו על עמדתה של פולין בתקופת מלחמת העולם השנייה, הבהיר מהטה כי גם הוא וגם חברי התזמורת מודעים היטב לכל אשר עבר על פולין בתקופת הרייך השלישי, לסיבלם ומאבקם של הפולנים נגד הגרמנים. „אך ידוע גם שכל המדינות בהן פעלה מכונת ההרג הגרמנית, החל בנורווגיה וצרפת וכלה בהונגריה ובפולין היו גם מקרים של אנשים שסייעו לגרמנים. לא שכחנו ולא סלחנו", אמר מהטה. „יחד עם זאת החלטנו לבוא לפולין ולנגן גם כאן ללא קבלת תשלום, היא החלטה מכל הלב". (עשי"ת)

בדיקה חדשה לאיידס מאתרת את הנגיף עצמו ולא את הנוגדנים

עד עתה התבססה הבדיקה המקובלת על מציאת הנוגדנים בגוף החולה

בישראל אין עלייה משמעותית במספר חולי האיידס משנת 1982 עד 1987. הבעיה העתידית בישראל בשנים הקרובות, בכל הקשור לבעיית האיידס, תתמקד באיתור קבוצות המשתמשים בסמים בהזרקה תוך ורידית.

פרופ' אברהם מורג, מנהל המחלקה הוירולוגית בבית חולים הדסה בירושלים, אמר אתמול ביום עיון של האגוד הארצי לבריאות הציבור שהתקיים בבית חולים מאיר בכפר סבא לציון 25 שנה לקיומו, כי בישראל ייכנס לשימוש ראשון בקרוב שיטת בדיקה חדשה המאתרת את נגיף האיידס בגוף ולא כפי שנעשה בבדיקות נוגדנים לו. בשלב ראשון, הבדיקות שבוצעו עד כה, יעמדו הבדיקות ב־43 נשאי נוגדנים שבדיקתם היתה חיובית ובעתיד יבוצעו בדיקות אלה בקבוצות הסיכון.

על ממדי מחלת האיידס המדאיגים בארצות הברית אמר פרופ' מורג, כי כל אדם חמישי במנהטן נושא את הנגיף. התחזית הקודרת מצביעה על 270.000 חולים בשנת 1991 ועד שנה זו ימותו בארצות הברית מאיידס יותר אנשים מאשר במלחמת ויטנאם.

בישראל תתמקד הבעיה העתידית באוכלוסיית הנרקומנים, המזריקים סמים לתוך הוריד. נוכח הרגלים חדשים שנוקטים קבוצות ההומוסקסואלים, פוחת ויורד בהדרגה מספר ההומוסקסואלים הנדבקים בנגיף ותופעה זו אופיינית גם לארצות המערב. 10 חולי האיידס בישראל מטופלים כולם בתרופה „איי.זי.טי." וזו התגלתה לאחרונה כמבטיחה, בניגוד להערכות קודמות.

בדרום אפריקה מתקיים בחודשים אלה ניסוי גדול בעשרות חולי איידס בתרופה הישראלית „אקטיב ליפיד 721" שפותחה במכון ויצמן. (עתי"ם)

„לחייב שוטרים בחגורת בטיחות"

מאת יצחק שור, כתבנו בכנסת

יו"ר ועדת הבטיחות בדרכים, ח"כ אוריאל לין, מתח ביקורת על שר המשטרה, משום שפטר שוטרים בתפקיד משימוש בחגורות בטיחות בעיר. לא ייתכן, סבור לין, ששוטרי תנועה, המצווים על אכיפת החוק, לא יתנו דוגמה אישית. אין לוותר לאף אחד על השימוש בחגורה.

מכון ויצמן חנך מעבדה למיקרוסקופיה אלקטרונית

בניין המעבדה למיקרוסקופיה אלקטרונית במכון ויצמן למדע נחנך אתמול בצהריים, בכך הוגשמה למעשה הבטחה שנתנה ממשלת ישראל לפרופ' חיים ויצמן, הנשיא הראשון, לעשות את הבניין ההיסטורי למכון מחקר מהמשוכללים בארץ.

המבנה המחודש שוכן בשדרה העתיקה ביותר במכון ויצמן, עתה ישכנו בו ארבעה מיקרוסקופים אלקטרוניים. זו מעבדה מהמשוכללות מסוגה בארץ, אשר תאפשר לחוקרים להעמיק את המחקר המדעי בתחומי הביולוגיה, הכימיה, הנדסת חומרים ונושאים רבים אחרים. (עתי"ם)

טלקס

● רופאים פרטיים בשירות קופ"ח

הנהלת קופת־חולים הכללית החליטה ליישם בהרחבה שיטת שירות קהילתי חדשה לשיפור הטיפול הראשוני.

המדובר בנתון אור ירוק להקמת רשת פרקטיקות קבוצתיות של רופאים בשירות קופת־חולים.

על־פי השיטה החדשה, שנוסתה במחוזות „השרון" ו„יהודה", מתקשרת עם קופת־חולים הכללית קבוצת רופאים המקימים פרקטיקה קבוצתית לרפואת משפחה ובמרכזה שירותי משרד משותפים.

החולים יתקבלו באופן עצמאי ובגישה ישירה במרכזים הקבוצתיים. לא יהיו יחסי גומלין כספיים בין החברים לקבוצת הרופאים והמערכת התקציבית תמומן ישירות על־ידי קופת חולים.

הסתדרות הרוקחים פנתה לקופ"ח הכללית בהצעה לספק תרופות למבוטחיה תמורת גביית דמי האגרה בלבד. לפי חישובי הרוקחים יוזיל הדבר את השירות ויביא לחיסול התורים בבתי־המרקחת של קופ"ח.

יוסף שמי

● המדינה „מנצלת" את הנגב

פרופ' יהודה גרדוס, דיקן הפקולטה למדעי־הרוח והחברה באוניברסיטת בן־גוריון בבאר־שבע, הירצה אתמול בבוקר בפני 170 מנהלי מתנ"סים בארץ שקיימו כנס בגוש קטיף שברצועת־עזה.

פרופ' גרדוס הזמין את תושבי גוש קטיף להצטרף למאמץ הקולקטיבי לפיתוח הנגב. לדבריו, תורם הנגב למדינת־ישראל יותר מאשר מדינת־ישראל תורמת לנגב. המדינה מנצלת את משאביו הכלכליים של הנגב, אך איננה פועלת לפיתוחו ולקידומו, אמר פרופ' גרדוס.

עזרא אבירן

● מסלול נחיתה מוקם ליד קריית־שמונה

באחרונה הוחל בבניית מסלול נחיתה לאורך כ־1500 מטר בין קריית־שמונה לבית הלל לאחר מו"מ שנמשך כמה שנים בין הרשויות המקומיות לבין הגורמים הממלכתיים על המימון הדרוש למימושה של התוכנית המסתכם ב־4 מיליון דולר.

ראשי הישובים מקווים כי הפרויקט יתרום לפיתוח התיירות וימשוך משקיעים לאיזור.

במקום יוכלו לנחות מטוסים בעלי תפוסה של עד 50 מקומות.

יהודה צור

● ישראל ברשת אלקטרונית על מחלת האיידס

ישראל תהיה המדינה הראשונה מחוץ לארה"ב שתחובר לרשת אלקטרונית ארצית שתאגור ותפיץ מידע על מחקרים ופעילויות שונות בקשר למלחמה במחלת האיידס.

הרשת, שהחלה לפעול ב־1 בנובמבר השנה, מנוהלת על־ידי חברת „בריטיש טלקום". בימים אלה נערכת החברה לחבר את מרכזי האיידס הפועלים בישראל לרשת האלקטרונית. הדבר יאפשר קבלת מימצאים ונתונים מארה"ב לישראל ולהיפך תוך כמה שעות.

יוסף שמי

● תביעה להגדלת מספר הטיסות לישראל

חברות התעופה מקיימות פחות מדי טיסות לישראל וממנה, טוען מנכ"ל „הילטון" ירושלים.

בשנה האחרונה גדלה התנועה לישראל וממנה בכ־25 אחוז והמטוסים היו מלאים עד אפס מקום.

השנה, שנת ה־40 למדינה, צפוי גידול בתנועת התיירים, אולם חברות התעופה אינן מתכוונות להגדיל את מספר הטיסות כדי לספק את הביקוש, אמר מנכ"ל מלון „הילטון".

יוסף שמי

פוענח רצח סוחר סמים 6 שנים לאחר ביצועו

מאת זהבה מוזס, כתבת „על המשמר"

אסיר נמלט מכלא דמון שהסגיר עצמו לידי חוקרי היחידה המרכזית שבמחוז ת"א הביא לפיענוח רצח סוחר הסמים יהושע לוי, שש שנים לאחר הרצח.

האסיר, דוד לוי בן 37 מיפו, השפוט לעשר שנות מאסר בגין נסיון רצח אחר, הינו החשוד העיקרי ברצח שבוצע על רקע שליטה על שוק הסמים ביפו.

גופתו של יהושע לוי נמצאה בשעות הערב ב־22.7.81 על גרם המדרגות שבבית־החולים הנטוש ע"ש אייזנברג ביפו כשהיא מנוקבת כדורים וסמוך לה נמצאה מכוניתו האמריקנית.

יהושע לוי, שהיה בן 33 בהירצחו, היה מוכר למשטרות ארה"ב וישראל כסוחר סמים ושהה תקופת מה בלוס־אנג'לס.

בארה"ב הוא נעצר בגין רצח בני הזוג ראובן, שגופותיהם ביתרו והושלכו לפחי־אשפה בלוס־אנג'לס, כשלושה חדשים לפני הירצחו הוא שב לארץ והתגורר בבת־ים.

כשש שנים לאחר הרצח, בספטמבר השנה, חל מפנה בחקירה כאשר דוד לוי (אין קשר משפחתי בין השניים) הסגיר עצמו לידי היחידה המרכזית של מחוז ת"א.

דוד לוי ריצה עונש של עשר שנות מאסר בכלא דמון בשל נסיון הרצח של לילי רוונצוויג ב־1981. לוי ירה בפניה של לילי בעקבות סכסוך אישי בין השניים בבניין ביה"ח ע"ש רוונצוויג בו נמצאה גם גופתו של יהושע לוי.

במשך 28 השנים האחרונות מרצה לוי בהפסקות עונשי מאסר שונים בגין סמים ואלימות המלווה בכלי נשק.

במהלך חקירת המשטרה בפרשה, הועלה חשד, כי דוד לוי שותף לביצוע רצח יהושע לוי ובוצעו מספר פעולות לבדיקת החשדות הללו, שכללו פעילות מבצעית רחבת היקף של גורמים שונים ביחידה המרכזית.

ככל הנראה בוצע הרצח על רקע שליטה על שוק הסמים באיזור יפו מהחקירה עולה כי הנרצח ניסה לכפות על דוד לוי להפיץ עבורו סמים באיזור שהיה נתון לשליטת עמוס מסיקה. דוד לוי, שלא רצה להיכנס לעימות עם מסיקה, סירב והמשטרה חושדת כי לאחר מכן רצח את יהושע לוי.

דוד לוי הובא אתמול לבית־משפט השלום בתל־אביב ומעצרו הוארך ב־15 יום.

בפלילים

תובע פיצוי ממכון שלא גילה ליקויים במכוניתו

מאת יואב אביב, כתב „על המשמר"

ד"ר משה תלם מתל־אביב תובע 15 אלף ש"ח ממכון בדיקות הרכב החיפני „אמיר" בטענה כי המכון לא גילה ליקויים במכונית אולדסמוביל שנבדקה על ידו ושתיקונם עלה לתובע כ־10 אלפים ש"ח חמישה ימים בלבד לאחר רכישת המכונית.

טרם הוגש כתב־הגנה על תביעה זו.

בכתב התביעה טוען ד"ר תלם, כי באפריל השנה בדק מכונית אולדסמוביל אומגה במכון „אמיר" כדי להחליט אם לרוכשה. לטענתו קבע המכון כי המנוע תקין, אולם חמישה ימים לאחר הרכישה התברר לתובע במוסך מאסטרו בתל־אביב כי במכונית יש ליקויים רבים והוא נדרש לשלם 10 אלפים ש"ח עבור תיקונים. המוסך הודיע לו כי עליו להשקיע במכונית סכום נוסף של 1750 ש"ח.

התובע דורש לפצותו גם בגין הוצאות נסיעה ובגין עוגמת נפש ועל כן הוא מבקש מבית־המשפט שיפסוק לו פיצוי בשיעור של 15 אלף ש"ח.

המשטרה: עובדי חברות שמירה מתחזים לשוטרים

מאת זהבה מוזס, כתבת „על המשמר"

למשטרת־ישראל הגיעו בתקופה האחרונה תלונות מאזרחים רבים על עובדי חברות שמירה ואבטחה שהתחזו לאנשי משטרה.

בעקבות תלונות אלה הורה המפכ"ל לבדוק אפשרות להנפקת תעודות זיהוי משטרתיות מיוחדות ליחידות המשטרה, כפי שנהוג בארה"ב. כן הורה המפכ"ל לבדוק במשרד היועץ המשפטי של הממשלה אפשרות לעגן בחוק איסור חיקוי תעודות דומות.

דובר משטרת־ישראל מסר, כי המשטרה תפעל נגד אזרחים וחברות שמירה פרטיות הפועלים תוך התחזות לאנשי משטרה. אותן חברות משתמשות ברכב הזהה לרכב הנמצא ברשות בלשי המשטרה ואנשיה מצויידים בתעודות הדומות להפליא בצורתם לתעודות מינוי משטרתיות.

הנחת הוטס לאונייה לאחר שנקנס על תקיפה

מאת יואב אביב, כתב „על המשמר"

הנחת האמריקני פרנסיס הורנינג נידון אתמול בבית־משפט השלום בחיפה לשלושה חודשי מאסר על־תנאי למשך שנתיים ולקנס בסך 750 ש"ח לאחר שהורשע בתקיפה וגניבה. מסוק של הצי האמריקני שהמתין על הרציף בנמל חיפה הטיס את הנחת בסיום משפטו בחזרה לאוניה.

הנחת, המשרת על האוניה „בלאק־נאפ", נעצר לפני שלושה ימים כחשוד בתקיפתה ושדידתה של אשה חיפנית לאחר בילוי עימה.

סניגורו, עו"ד טומי גדשי, ביקש מבית־המשפט והמשטרה לזרז את ההליכים כדי שהנחת יוכל להפליג עם ספינתו.

בעקבות הסכם עם התביעה הואשם הנאשם והורשע על־פי הודאתו בתקיפה וגניבה ולא הוגש נגדו אישום על שוד.

אוניית הצי יצאה את נמל חיפה אתמול ב־9 בבוקר. מסוק של הצי האמריקני המתין לנחת על הרציף והטיסו בסיום המשפט לספינתו לפני שהספיקה להתרחק מחופי הארץ.

החיילת מדדה בגדים והסתירה מכשיר הקלטה

מאת יהודה צור, כתב „על המשמר"

צעיר בן 28, בעל חנות בגדים בקריית שמונה, נעצר אתמול כחשוד בהצעת שוחד לחיילת תמורת העלמת תיק השירות שלו.

הצעיר השתמט ממילואים בשנתיים האחרונות. החיילת, העובדת כפקידה במתקן הצבאי בו הוא משרת, הגיעה באקראי לחנות הצעיר שלו. כשזיהה אותה הציע לה בגדים במחירים מוזלים אם תעשה לו טובה אישית ותעלים את תיק השירות שלו בבסיס הצבאי.

החיילת השיבה לו כי תשקול את הצעתו.

היא סיפרה את הדבר למפקדיה, וכעבור כמה ימים חזרה לחנותו כשמכשיר הקלטה מוסתר בתיקה. בעל החנות שב וחזר על הצעתו המפתה. החיילת מדדה מספר בגדים, גילתה התעניינות במחירים והבטיחה לו כי למחרת תשיב לו תשובה סופית בעניינו.

למחרת הגיעו שוטרי משטרת קריית־שמונה ועצרו את בעל החנות בחשד למתן שוחד והתחמקות משירות מילואים. הם העבירו אותו לטיפולה של המשטרה הצבאית.

לקילה ומשפחתה

משתתפים בצערכם על מותו של

ברוך מרשלק

קיבוץ עין שמר

אבלים וכואבים על פטירתו של

יוסף רובמן ז"ל

רעייתו: רבקה

ילדיו: גילה, נתן ובת־ציון

ומשפחות אורנץ, עמיקם ורובמן

הפרקליטות: שופט התעבורה ברלינר הפקיר את הציבור

בהטילו עונשים סמליים על נהגים עבריינים במחאה על הצפיפות בבית־המשפט

מאת יואב אביב, כתב „על המשמר"

שופט התעבורה שמואל ברלינר טעה והפקיר את הציבור שעה שהטיל עונשים סמליים על נהגים שהובאו לחשפט בפניו וזאת כמחאה על הצפיפות הקיימת בבית־המשפט לתעבורה. כך טוענת פרקליטות מחוז חיפה, לילי בורישנסקי, בערעורים שהגישה לבית־המשפט המחוזי בחיפה.

בתצהיר שהגיש לבית המשפט בא־כוח המשטרה, רס"ב חנוך שפירא, נאמר, כי ב־18 באוקטובר פנה אליו השופט ברלינר לפני תחילת הדיון המשפטי והודיע לו, כי בכוונתו להטיל על כל נאשם שיורשע עונש סימלי של שקל אחד בלבד, כיוון שציבור הנהגים כבר נענש בכך שהגיע לבית המשפט הפועל בתנאי צפיפות. התובע הודיע לשופט כי אם ינהג כך תיאלץ המשטרה לערער על פסקי־הדין שיתן. בהמשך נשפטו הנהגים על עבירות שונות, חלקם על עבירות המחייבות פסילת רשיון, השופט הטיל על הנהגים קנסות בשיעור של עד 25 ש"ח ולא איפשר לתביעה המשטרתית להגיש את גליונות הרשעות הקודמות של הנאשמים.

פרקליטת מחוז חיפה לילי בורישנסקי טוענת בערר שהגישה לבית־המשפט, כי בעונשים שהטיל השופט ברלינר יש משום הפקרת הציבור וכי הענישה נועדה להרתיע ולהגן על הציבור מפני נהגים עבריינים. היא ביקשה מבית־המשפט לבטל את פסקי הדין ולהעביר את הדיונים בתיקים אלה לשופט אחר.

יצויין, כי בעקבות ערעור המדינה על פסקי הדין יוחמרו תנאי הצפיפות בבית־המשפט, משום שכל 50 הנהגים יאלצו לשוב ולפקוד את בית המשפט לשמיעת ערעור המדינה.

אם יחליט בית המשפט שידון בערעור לקבל את טענות המדינה, ייאלצו הנהגים לפקוד את בית המשפט בפעם השלישית כדי להישפט על העבירות שכבר נשפטו בגינן.

מנהלת בי"ס: לקיתי בתוספתן וקיבלתי טיפול נגד הרפס

מאת יואב אביב, כתב „על המשמר"

מנהלת בית־ספר חיפנית, ציפורה בראון, שלקתה בתוספתן, תובעת מהרופאה שלה, ד"ר ברוניסלבה גוז, 25 אלף ש"ח בגין נזקים בצירוף הוצאות כלליות כפי שיקבע בית־המשפט, בטענה כי הרופאה איבחנה אצלה הרפס ולא נתנה לה טיפול מתאים. כתב הגנה של הרופאה טרם הוגש.

בכתב התביעה שהוגש טוענת מנהלת בית־הספר באמצעות עורכת־הדינה אלה מירז, כי בחודש מאי 1983 פנתה לנתבעת ששימשה כרופאה קופת החולים „מכבי־אסף" וטענה כי היא סובלת מכאבי בטן והקאות.

לטענתה איבחנה הרופאה וירוס ורשמה לה תרופות נגד הקאות. לאחר שבוע שבה התובעת והקיאה ופנתה בשנית לרופאה. לדבריה, הרופאה לא בדקה אותה וקבעה כי היא לקתה ב„הרפס". התובעת ציפורה בראון אומרת, כי גם בפעם השלישית קבעה הרופאה כי היא לקתה בווירוס ולאחר שכאביה גברו ומצבה החמיר הזעיק בעלה אמבולנס והיא הועברה לבית־החולים כרמל, שם אובחן תוספתן מודלק ובוצע בה ניתוח דחוף לכריתת התוספתן ושטיפת חלל הבטן. בעקבות הדלקת טוענת התובעת כי היא נזקקה לניתוח נוסף לייצוב שרירי הבטן, וכי עד היום טרם החלימה לחלוטין. היא טוענת כי הרופאה לא הזהירה אותה ולא השכילה לאבחן את מחלתה ותובעת הפסד שכר הוצאות רפואיות ועזרה בסך 25 אלף ש"ח וכמו כן נזקים כלליים בגין הפסד שכר בעתיד והוצאות כפי שיקבע בית־המשפט.

החופשיות ירדו ב־116 מיליון ש'

המניות החופשיות ירדו אתמול ב־1.43%, ב־116 מיליון ש"ח.

המסחר במניות התחיל אתמול לפני הצהריים במגמת ירידה, שנחלשה אחרי הצהריים. במסחר הרי־צדדי נקלטו היטב מניות רבות, ששעריהן ירדו ב„משתנים". הביקוש למניות החופשיות הסתכם ב־1.9 מיליון ש"ח וההיצע בהן הגיע ל־7 מיליוני ש"ח. הביקוש למניות הסדר 88 הסתכם ב־270 אלף ש"ח, בעוד שההיצעים בהן עלו למיליון ש"ח. במניות הסדר 89 התקרבו הביקושים ל־1.1 מיליון ש"ח וההיצעים הגיעו ל־458 אלף ש"ח. בשוק המניות כולו עלו 72 שערים, לעומת 214 שירדו ו־132 שנשארו בלי שינוי. בשוק איגרות החוב ירדו הצמודות למדד ב־0.12% והצמודות למט"ח עלו ב־0.25% בממוצע.

בקרנות הנאמנות הוגדרו כקטנים יחסית הן סכומי ההשקעות ב„סולידיות" והן הפדיונות במתמחות במניות.

גלגלי הבורסה

בהתעניינות יתר נתקבלו אתמול הנפקות שלוש הסדרות הנוספות של איגרות החוב הצמודות למדד, שבנק ישראל הציע לציבור בערך נקוב כולל של 75 מיליון ש"ח. הזמנות הציבור הסתכמו ב־200 מיליון ש"ח. מזה 113 מיליון ש"ח לסוג „שגיא" ל־6 שנים, שנמכרו ב־99.5% מע"נ (לעומת מחיר המינימום של 94%), 48 מיליון ש"ח לסוג „גליל" ל־10 שנים, שנמכרו ב־96.5% (לעומת מחיר המינימום של 90%) ו־39 מיליון ש"ח לסוג „גליל" ל־15 שנים, שנמכרו ב־96% מע"נ (לעומת מחיר המינימום של 85% מע"נ).

סל המטבעות עלה אתמול ב־0.08% ל־1.6953 ש"ח ושער הדולר היציג עלה ב־0.02% ל־1.5609 ש"ח. דולר נוסעים — 1.8464 ש"ח. הדולר השחור הוסיף לנוע בין 1.72 ל־1.74 ש"ח.

בכל בורסות בעולם חיכו אתמול לתוצאות הדיונים בבנק לסילוקין בין־לאומיים בבאזל, שוויץ. בטוקיו ירד אתמול שער הדולר עד שהבנק המרכזי של יפאן התערב והעלה שוב את שערו ל־135 ין.

טוקיו דורשת: „רייגן בונדס" ביינים יפאניים

פרשני רדיו, המסכמים את המאורעות בבורסות העולם, מנבאים זעזועים גדולים בשוקי המטבעות בימים הקרובים. נימוקיהם הם:

אחת הסיבות העיקריות לפריצת המשבר הגדול בוולסטריט באוקטובר 87' היתה הפסקת ההשקעות הפרטיות היפאניות באיגרות החוב האמריקניות, שכיסו את הגרעון בתקציב ארה"ב. נקבע, שכבר מראשית שנה זו נפסק המימון הפרטי היפאני של גרעון התקציב האמריקני. במקומו בא המימון הממשלתי של יפאן, מערב־גרמניה ומדינות אחרות, שקנו דולרים בסכומים אדירים, מבלי למנוע נפילת המטבע האמריקני.

קיסר: האיגודים יוכלו לנהל מו"מ ישיר עם המעסיקים

במסגרת המשא־ומתן על הסכם השכר בשירות הציבורי שיחל בראשית שנת '88

מאת כתבנו לענייני עבודה

„המשא־ומתן על הסכם השכר הבא בשירות הציבורי, שיחל בראשית שנת 88, יעניק לכל איגוד מקצועי חופש פעולה ויאפשר לו עימות ישיר עם המעסיק הענפי" — אמר אתמול מזכ"ל ההסתדרות, ישראל קיסר, בהופיעו ביום עיון למזכירי איגודים מקצועיים.

קיסר הזהיר עם זאת, כי העברת המשא־ומתן לאיגודים המקצועיים, במקום השיטה הנוכחית של הסכם המסגרת, אין פירושו שהאיגודים רשאים „לתפוס כל יכולתם".

הוא הצהיר, שההסתדרות תראה כהישג משמעותי תוספת שכר ריאלית בשיעור של 3 אחוזים בשנה בעקבות הסכם השכר הבא — בתנאי שהאינפלציה תתייצב ברמה אירופית.

קיסר הודיע, כי האוצר, ההסתדרות והמעסיקים ימשיכו במאמציהם להוריד את האינפלציה בשיעור הנמוך ב־10 אחוזים בשנה.

זלמן שנקמן, מזכיר הסתדרות ההנדסאים והטכנאים, מתח ביקורת נוקבת על מדיניות האגף לאיגוד מקצועי. הוא קבל על כך שהאיגודים המקצועיים האקדמאיים לא שותפו בשלביו המכריעים של המו"מ על הסכם השכר האחרון. „האיגודים, הדורשים שיינתן להם לפעול באורח עצמאי, מובלים למעשה אל מחוץ למסגרת ההסתדרות", האשים שנקמן. „האיגודים המקצועיים התרוקנו מתוכן והפכו לועדות תרבות", התריע.

ראש עיריית ירושלים טדי קולק פתח אתמול את מבצע „הקש בדלת" בעיר. בתמונה: תלמידים מבתי־ספר יהודיים וערביים מתרימים את ראש העיר.

צילום: נתי שוחט „סקופ 80"

נמשכים עיצומי הרופאים; המרפאות סגורות גם היום

מאת יוסף שמי כתב „על המשמר"

נמשכים העיצומים של הרופאים של בתי־החולים של קופת־חולים. היום יקנו במתכונת שבת בתי־החולים „השרון" בפתח־תקוה, „טלביה" בירושלים ו„הרצפלד" בגדרה. מחר, יהיו עיצומים בבית־החולים „סורוקה" בבאר־שבע ו„כרמל" בחיפה. המרפאות יהיו סגורות גם היום. מסר לכתבנו דובר הסתדרות הרופאים של קופת־חולים. הוא הוסיף, כי לא היו שום מגעים בין הרופאים ובין הנהלת מרכז קופת־חולים.

לכתבנו נודע כי בעקבות סגירת המרפאות של בתי־החולים של קופת־חולים נוצר הלחץ של חולים על מרפאות ראשוניות, ועל רופא המשפחה במושבות אלה. נרשמו מקרים של הנחת חולים שעברו ניתוחים אלקטיביים, שלחו לבתיהם אך הוזמנו לטיפול המשך במרפאות. בשל סגירת המרפאות, נשארו החולים הללו ללא טיפול וכן ללא אפשרויות של בדיקות סגורה ושל מעקב.

רן כהן: בכיר בעיריית ת"א חשוד בהטרדות מיניות

בבדיקה שערך ח"כ רן כהן עולה, כי אריה ניצן, חבר מזכירות מועצת פועלי תל־אביב, ויו"ר אירגון עובדי עיריית תל־אביב, מטריד שתיים מעובדות העירייה, הטרדות מיניות. לדברי ח"כ כהן, תלונות בעניין זה הועברו על־ידי נשר העירייה לידי משטרת ישראל, אולם התיק מעוכב בפרקליטות מחוז תל־אביב, זה חמישה חדשים, אף שככל הנראה, חקירת המשטרה העלתה, כי יש מקום להגשת כתב אישום נגד ניצן. להוכחת חפותו פנה ניצן לבדיקת פוליגרף במכון קרמן, אשר הנפיק בחודש יולי 87 מסמך המורה על חפותו של הנ"ל. ברם, לטענת ח"כ כהן ממצאים אלה הינם מבויימים, מגמתיים ולוקי אמינות משום שבעלי המכון וניצן מיודדים זה זמן רב.

ח"כ כהן פנה לשר המשפטים אברהם שריר, כדי שהלה ישיב על שום מה נתקע תיקו של ניצן בפרקליטות מחוז תל־אביב, ומדוע לא הוגש כתב אישום נגדו עד עתה. במקביל פנה רן כהן למזכ"ל ההסתדרות ישראל קיסר ולראש עיריית תל־אביב יפו שלמה להט בדרישה כי ישעו לאלתר את ניצן מתפקידיו בהנהגת פועלי תל־אביב ובעיריית תל־אביב עד לבירור סופי של החשדות נגדו. (שע"ה)

„לחץ לבילוי משותף"

מאת יצחק שור, כתבנו בכנסת

סקר על הטרדה מינית בקרב עובדות בשירות המדינה העלה, כי 31 אחוזים מן העובדות נפגעו אישית ממגע פיזי בעל אופי מיני, שנעשה בניגוד לרצונן. 34 אחוזים סבלו מהטרדות מילוליות כמו אבחנות, רמיזות דו־משמעויות, והערות בעלות אופי מיני. 10 אחוזים מן הנשים סבלו מלחץ לבילוי משותף.

את הסקר ערכה יועצת ראש הממשלה למעמד האשה, ד"ר ניצה שפירא־ליבאי, בסיוע מכון ישראל למחקר חברתי והמשפטנית רחל גודמן.

הסקר נערך בקרב מירגם של 750 עובדות בשירות המדינה. הנפגעות הן בעיקר נשים לא נשואות, מפרנסות יחידות או צעירות, אך גם משכילות ובכירות נמצאו מועדות להטרדה.

המטרידים הם עובדים בעלי דרגות בכירות מזו של הנפגעת. ב־27 אחוזים מן המקרים היה זה הממונה הישיר, ב־36 אחוזים היה זה בכיר שאינו ממונה ישיר. כשליש התלוננו על פגיעה בתנאי עבודתן או התפטרו כתוצאה מהטרדה מינית.

בנק ישראל יתערב כדי להקל על מצב הנזילות של הבנקים

מאת כתבנו הכלכלי בירושלים

בנק ישראל נאלץ להתערב כדי לנסות ולהקל על מצב הנזילות של הבנקים המסחריים. הבנק המרכזי הודיע אתמול שהוא מעמיד בשבוע הבא לרשות הבנקים הלוואה מוניטרית בסך 500 מיליון שקל בשיטת המכרז. מחצית מההלוואה תינתן לשבוע ומחציתה השנייה לשבועיים.

בחודש שעבר השתמש בנק ישראל לראשונה בשיטת המכרז בהלוואה מוניטרית של 300 מיליון שקל. הריבית שנקבעה על־ידי המכרז היה 23 אחוז. גם הפעם צופים ששער הריבית שייקבע יהיה גבוה, שכן ההלוואות הן בהיקף מצומצם יחסית לגודל גרעונות הנזילות של הבנקים.

הודעת בנק ישראל התפרשה כהודעה שלמרות הכרזותיו הקודמות, יש לבנקים בעיה חריפה של גרעונות נזילות. הבעיה עלולה להחריף במחצית השנייה של החודש כאשר פירמות ועצמאים ישלמו תשלומי מס ערך מוסף.

בנק ישראל טען עד לפני כמה ימים שפידיון המנות הבנקאיות בסוף אוקטובר יביא לחיסול גרעונות הנזילות, אך עתה הוא נאלץ להכיר בעובדה שהמחסור בשקלים נמשך.

יצויין, שמזה כמה שבועות קיימים יחסים מתוחים בין הבנקים לבין ראשי בנק ישראל בשאלת גרעונות הנזילות.

לדברי מקורות במערכת הבנקאית ובממשלה אין לבנק ישראל כיוון ברור להפעלת המדיניות המוניטרית.

הקצין נהרג מהתפוצצות תחמושת ולא תנור

מאת אבי בניהו כתבנו הצבאי

הפיצוץ במיתקן צה"ל בגבול הצפון, שגרם למותו של סגן רונן סופר, נגרם כתוצאה מהתפוצצות תחמושת ולא מפיצוץ תנור גז. כך עולה מבדיקה שערך צה"ל.

התברר כי בלילה שבין יום חמישי לשישי בשבוע שעבר, הניחו יושבי המוצב את אפודי הקרב שלהם על תנורי החימום הפועלים במקום. רימונים ותחמושת אחרת שהיתה בתוך האפוד התפוצצה כתוצאה מהחום הגבוה, וגרמה למותו של סגן רונן סופר ולפציעתם של שני חיילים נוספים.

דרעי: משרד־הפנים כיסה גרעונן של 100 רשויות

מאת קובי מנדל, כתב „על המשמר"

משרד הפנים כיסה השנה גרעונן של 100 רשויות מקומיות מכלל 250 ... תקציבן הנוכחי בסכום כולל של 160 מיליון שקלים. זאת גילה אתמול מנכ"ל משרד־הפנים, אריה דרעי, במהלך ביקור בחיפה.

דרעי ציין עוד, כי משרדו עושה מאמץ מיוחד לשפר את התשתית ... יישובים קטנים שהוזנחו במשך שנים ואשר בעקבות כך נצטברו ... תחושות קשות של קיפוח. הוא ציין, כי מאמצי משרדו נועדו ... דור טעון טינה ותחושות קיפוח.

מנכ"ל משרד הפנים דחה את הידיעות שפורסמו באחרונה לפיהן עיריות ... אשר העלו את סכום הארנונה הנגבה מתושביהן ואשר הגיעו לעודף ... השתמשו כביכול בסכומים העודפים לצורך הלוואות כספים ... הוא כינה ידיעות אלה כ„לזות שפתיים" וציין, כי עודפי הכספים ... הממשלה שעל־פי התוכנית היו אמורים להימסר לרשויות אולם ... שימשו להשקעה בפיתוח אותן רשויות, וזאת במקום ... לא הגיעו לקופותיהן.

ח"כ ויינשטיין: איחוד בנק החקלאות ובנק התעשייה — מעשה פריצות ונבלה

ח"כ צבן: ויינשטיין מנסה להפיק רווחים פוליטיים ממצוקת ההתיישבות

מאת כתבנו הכלכלי בירושלים ויצחק שור, כתבנו בכנסת

סערת רוחות פרצה אתמול בוועדת הכספים של הכנסת כאשר ח"כ אריאל ויינשטיין מהליכוד האשים את המערך ואת ההתיישבות העובדת „במעשי פריצות ונבלה".

הדברים נאמרו במסגרת דיון ודברים על ההחלטה לאחד את בנק החקלאות עם בנק לפיתוח ותעשייה — החלטה שלטענת ויינשטיין מהווה סיוע סמוי במיליוני שקלים להתיישבות.

ביום שישי שעבר החליטה תת־ועדה של ועדת הכספים לאשר את המיזוג ולהשאיר את הפרטים שלו חסויים. היחיד שהתנגד להחלטה היה ויינשטיין.

עוד באותו יום דלפו פרטי האיחוד לעיתונות ואתמול נזף יו"ר הוועדה, ח"כ אברהם שפירא, בח"כ „האנונימי" אשר הדליף את פרטי ההחלטה למרות החיסיון.

ח"כ ויינשטיין טען אתמול, שמהרגע שהתקבלה ההחלטה ועד האיחוד בין שני הבנקים לא היה מקום יותר להשאיר את הפרטים חסויים.

עוד טען ויינשטיין, שבגלל הערבות שנתנה המדינה לחובות האמורים להיות מוחזרים לבנק התעשייה יוכלו מושבים וקיבוצים ליהנות מסיוע סמוי, שכן חובותיהם לבנק החקלאות ישולמו בסופו של דבר על־ידי הממשלה.

עוד טען ויינשטיין, שהבטחונות שניתנו לבנק החקלאות ישמשו לגביית „חובות טובים", ואילו החובות האבודים יגיעו אל שולחן הממשלה.

במהלך הדיון אמר ויינשטיין, שבעוד ההתיישבות העובדת הקימה אוהל מחאה מול הכנסת, ידעו מנהיגיה על המו"מ לאיחוד שני הבנקים. הוא כינה זאת מעשה „פריצות ונבלה", אך נאלץ לחזור בו מדברים אלה אשר לא נרשמו בפרוטוקול.

יאיר צבן (מפ"ם) האשים את ויינשטיין בניצול שיטתי של מצוקת המושבים והקיבוצים לצורך עשיית רווחים פוליטיים למען הליכוד. „תפסיק לשסות את הציבור במתיישבים", אמר צבן לויינשטיין. צבן הזכיר, כי אנשי ההתיישבות תקפו את פרס לא פחות מאשר את ניסים, וכי מאבקם איננו מפלגתי צר.

40 קצינים זוטרים לטיול בחו"ל במימון צה"ל

מאת אבי בניהו כתבנו הצבאי

40 קצינים בדרגות סגן וסרן יצאו בקרוב לטיול של שלושה שבועות ... במימון מלא של צה"ל. כל 40 הקצינים הינם מהנדסים בתחום ... אלקטרוניקה.

הטיול לקצינים זוטרים בחו"ל מתבצע על־ידי מחלקת פרט, באגף כח ... משורת פעולות שנוקט צה"ל לעודד את ההתחמה לצבא הקבע. ... השנים האחרונות נהג צה"ל להוציא לטיולים דומים קצינים זוטרים ... וזוהי הפעם הראשונה שלטיול יוצאים קציני מטה.

מועצת ועדי העובדים מתריעה על שיסוי בריונים בשובתי שרון־טקסטיל

מאת ניצה רימון, כתבת „על המשמר"

מועצת ועדי העובדים שליד מפ"ם התכנסה אמש כדי לדון בסגירת מפעל „שרון טקסטיל" בפ"ת ויצאה במחאה חריפה נגד מעורבות חוזרת ונשנית של בריונים מחברות שמירה במאבקם של הפועלים השובתים.

המועצה קראה לכנסת להכניס בחקיקה מניעת הפיכתן של חברות השמירה לארגונים של בריונים מקצועיים להשכרה.

יו"ר ועד עובדי „שרון טקסטיל", שלמה כחלני, אמר, כי העובדים השובתים חוששים מהתערבות אלימה של חברת השמירה שנשכרה על־ידי בני משה קרסו.

מועצת ועדי העובדים קראה למוסדות ההסתדרות, לגופים כלכליים של חברת העובדים ולציבור העובדים להימנע מרכישת מוצרים וקבלת שירותים של חברת בני משה קרסו בתגובה ליחסם הגס והבוטה כלפי עובדי המפעל שבבעלותם.

ביומיים האחרונים הגיעו למפעל משלחות של חברי השומר הצעיר שאימצו את השובתים ושהו עימם במשך שעות הלילה.

חברי הקיבוצים נחשונים והחורשים הביעו את הזדהותם עם השובתים ושלחו להם כריכים.